Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

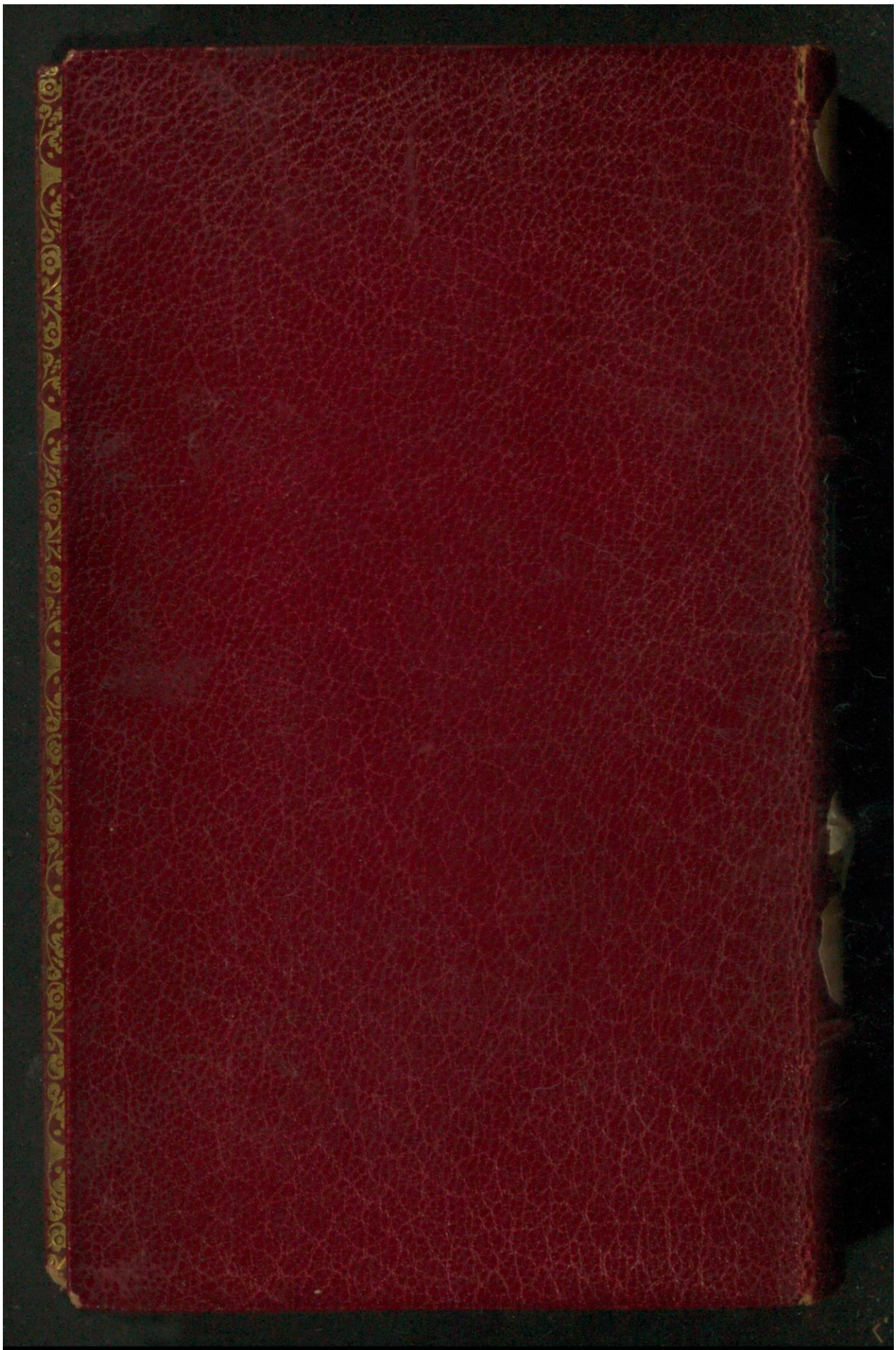

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

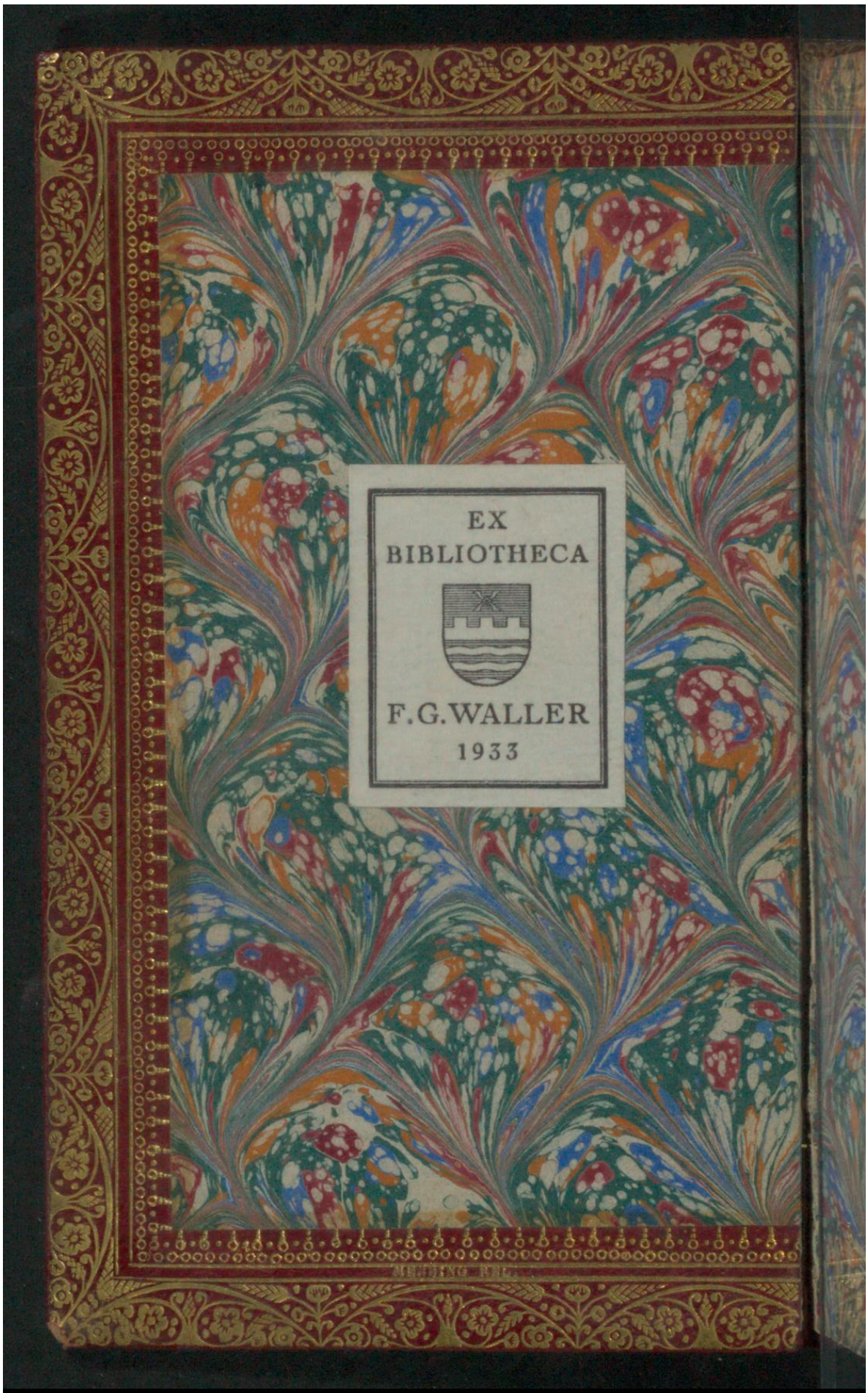

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Boekbanden (met plaketten)
1771 9 52

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

20327

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

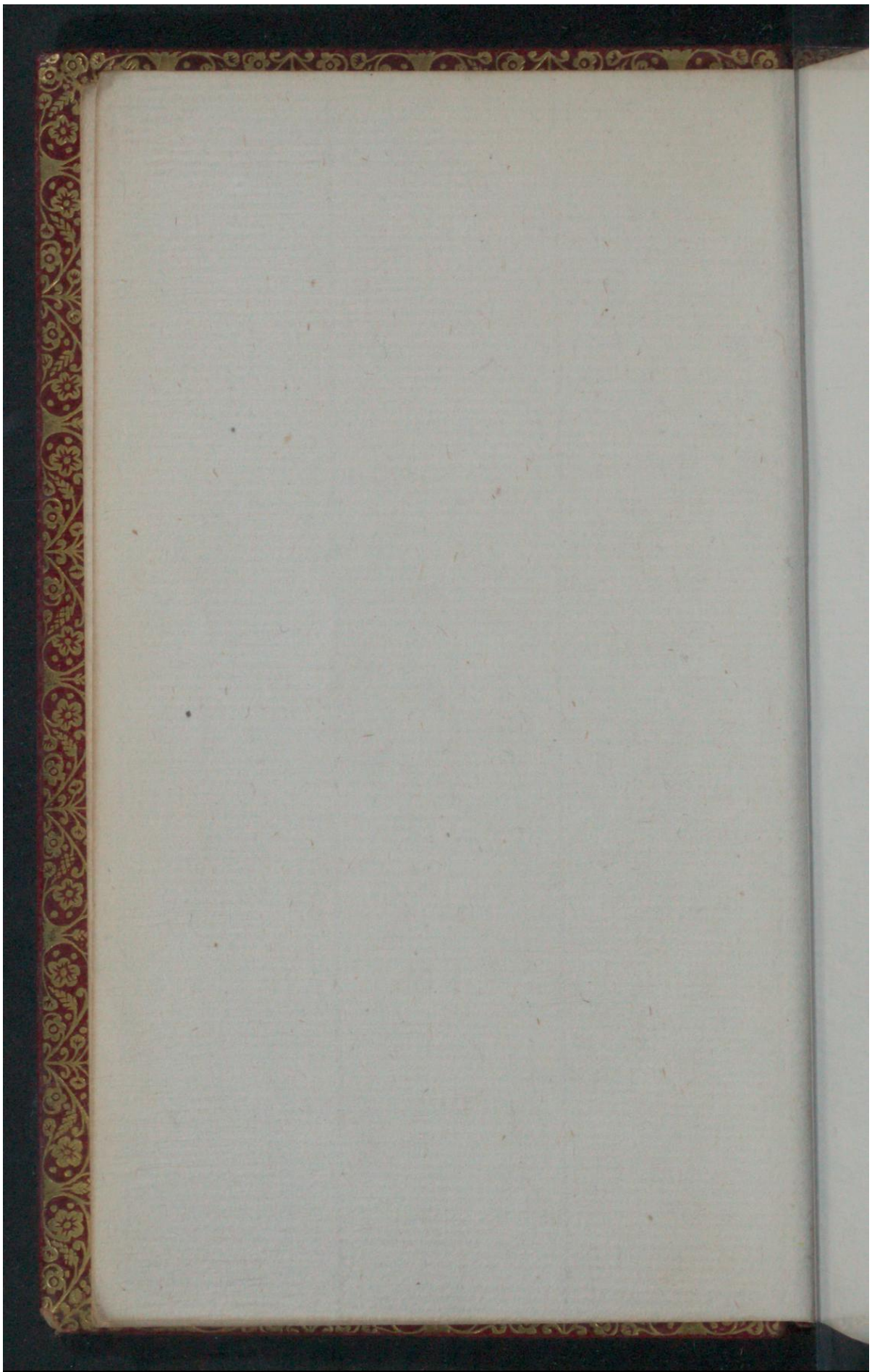

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

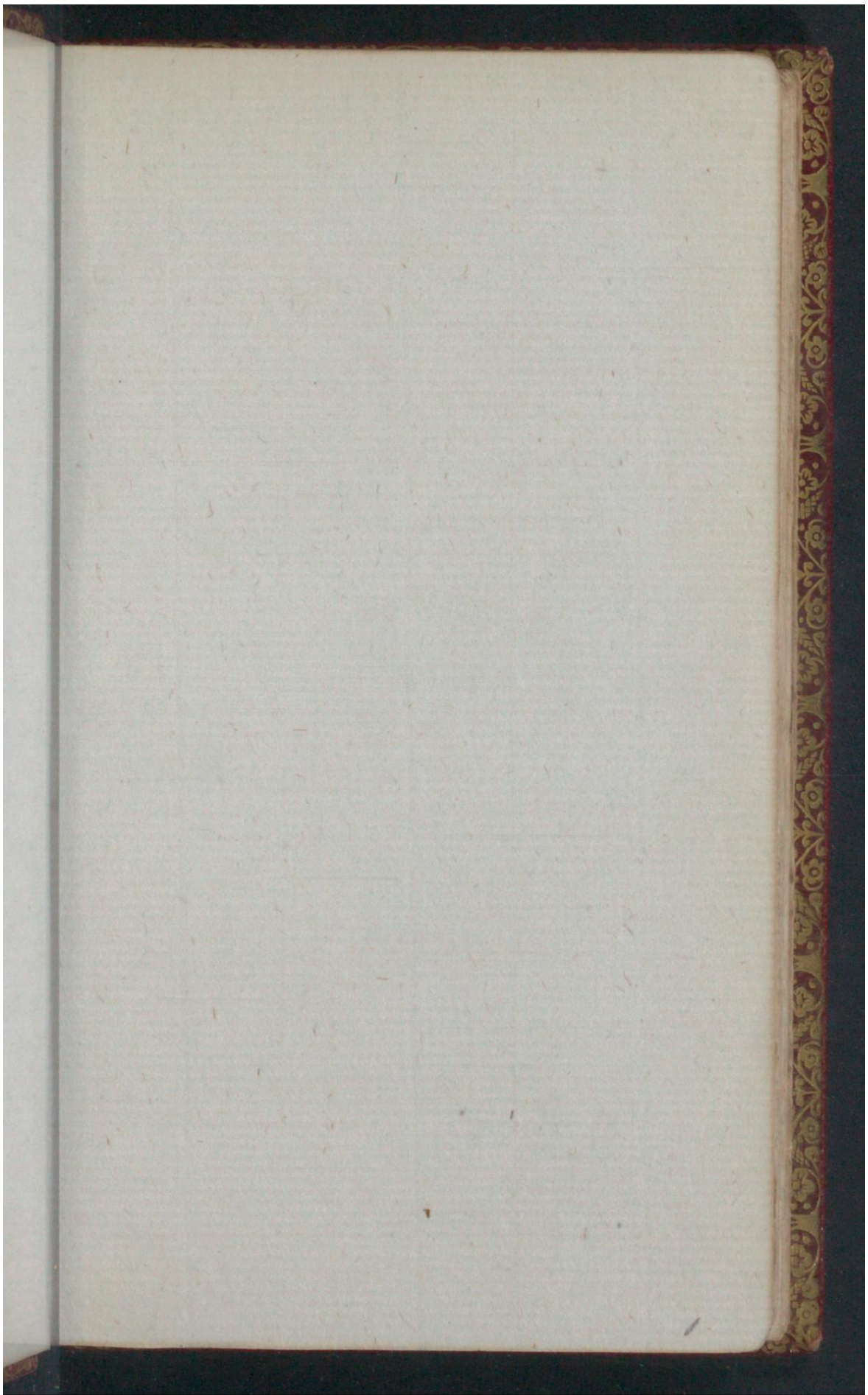

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

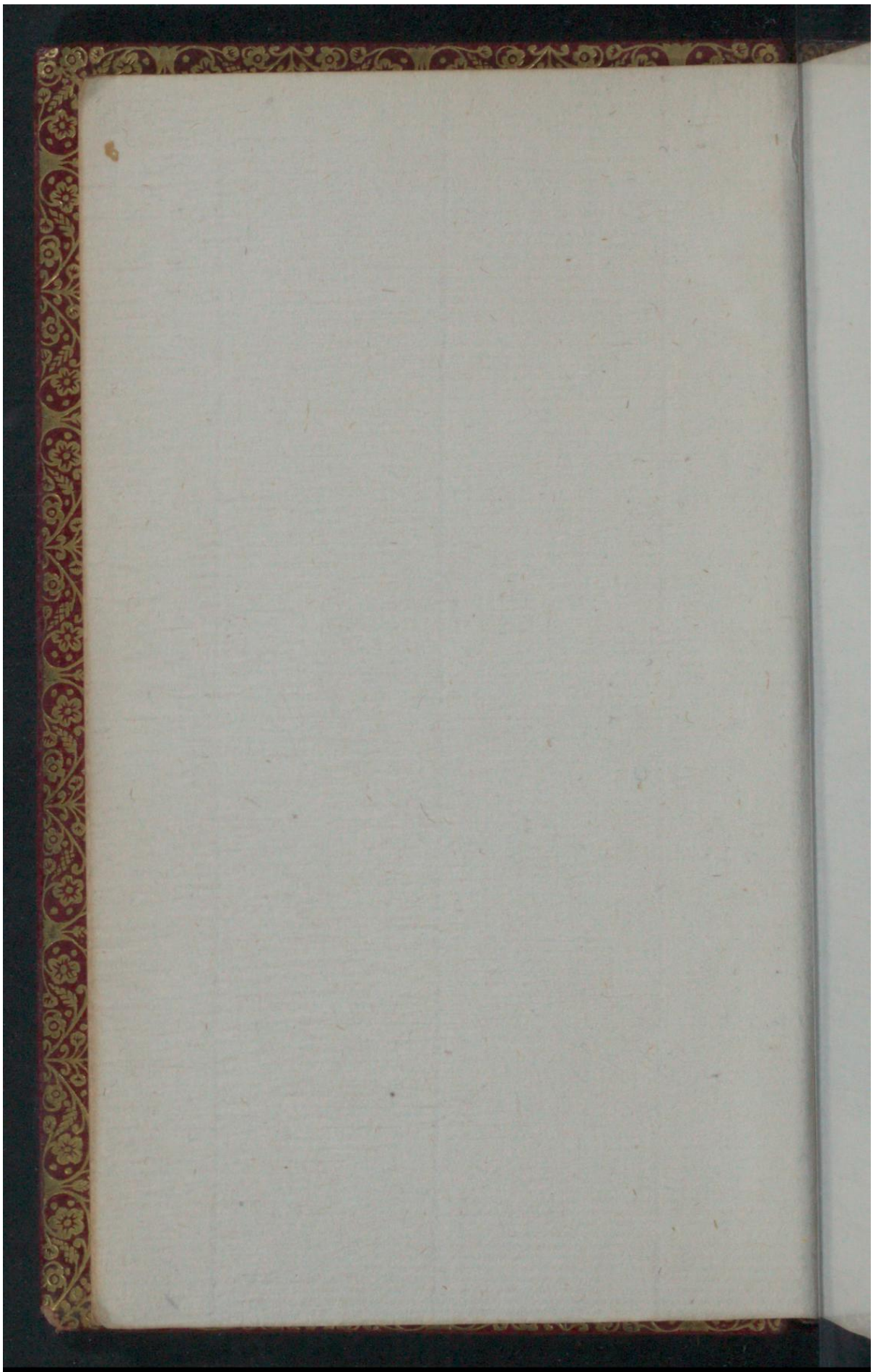

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

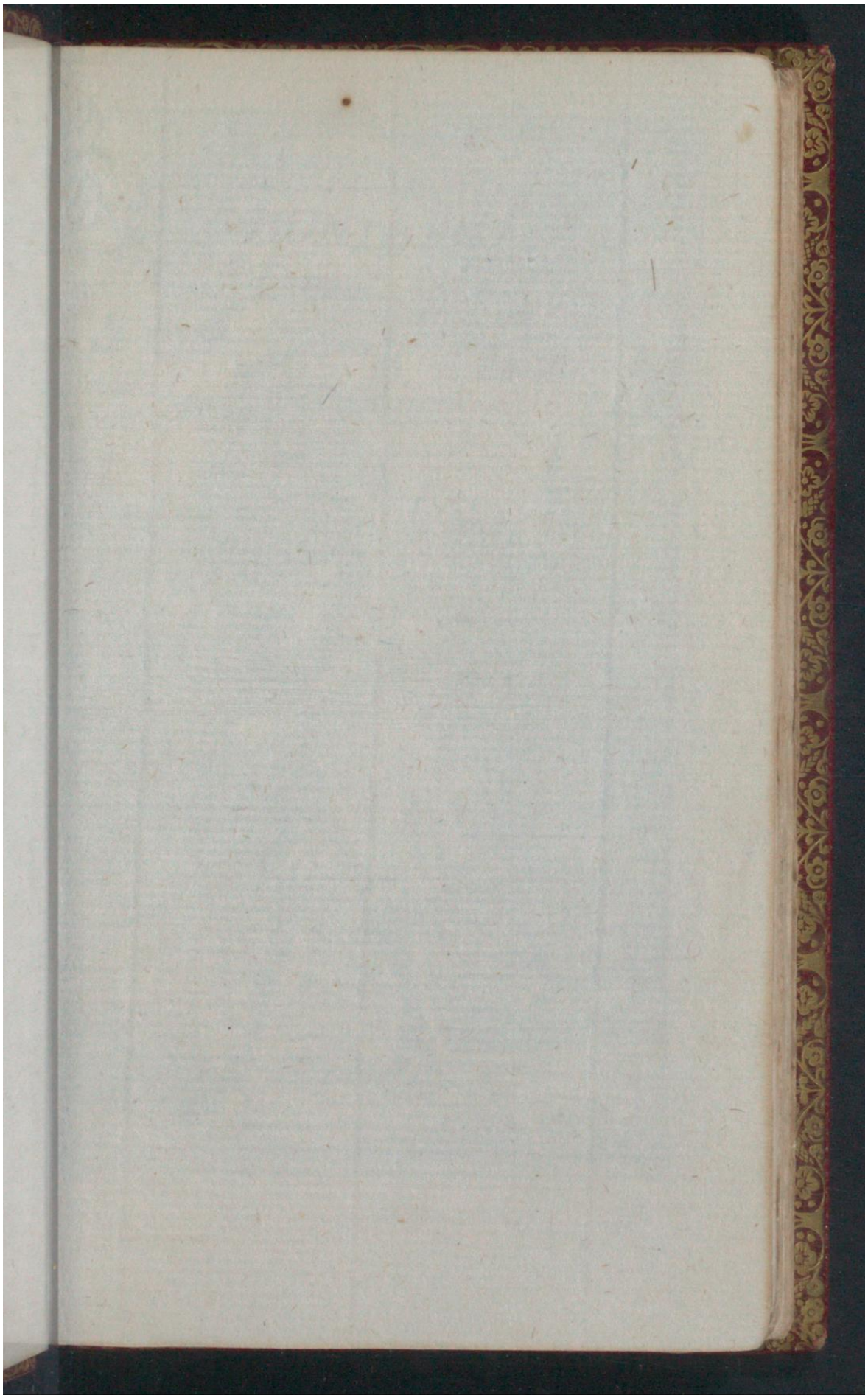

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

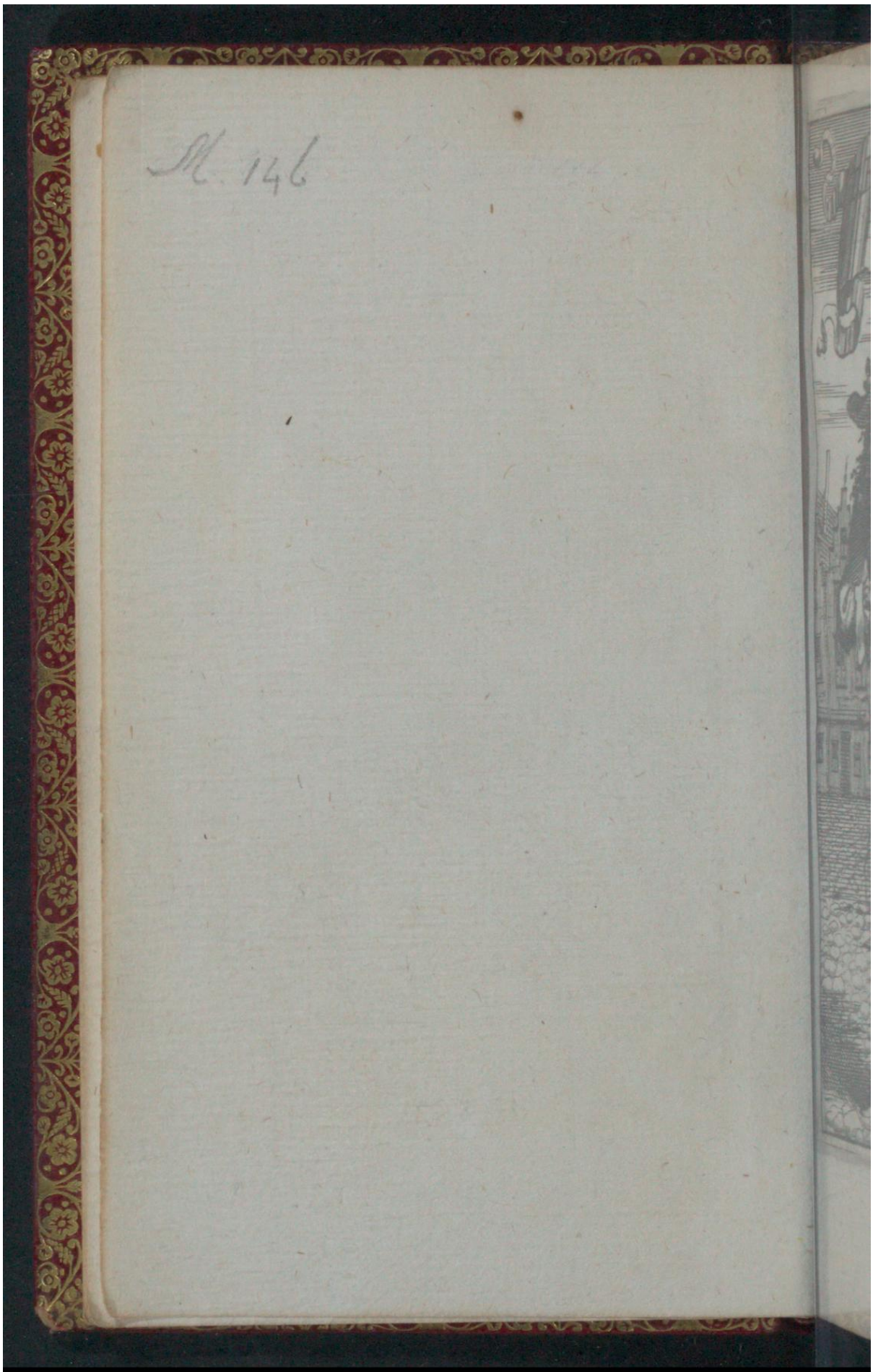

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

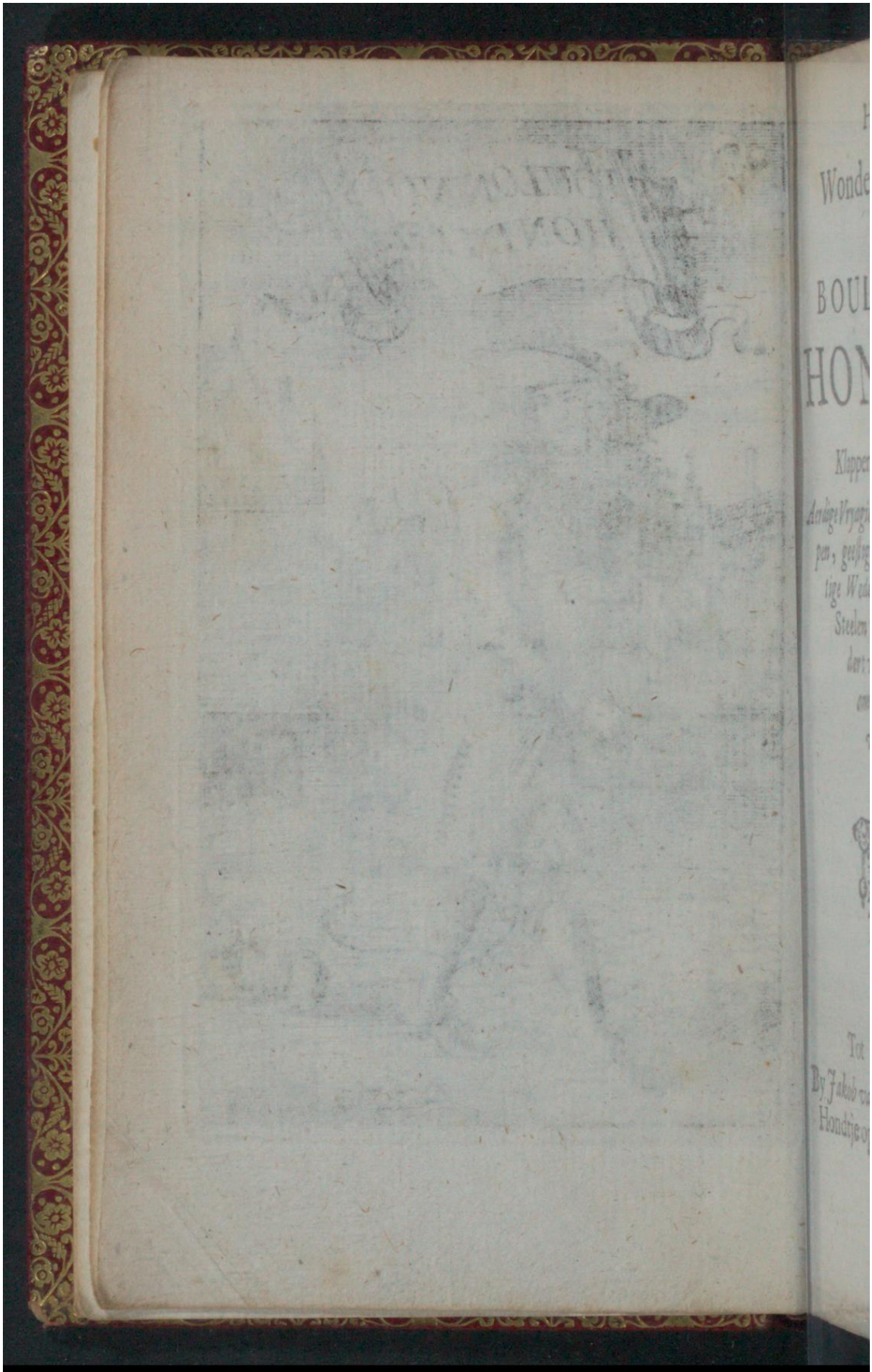

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

HET

Wonderlijk Leeven

Van't

BOULONNOIS

HONDTIE,

Klappende door Toovery

Aerdige Vryagien, vreemde Minne-ſtuipen, geeſtige Bedriegeryen, klugtige Wedervaaringen, en liſtig Steelen; meeſt altemael, ſedert weinige jaren in en omtrent Holland *voorgevallen.*

Tot FRYBURG,
By *Jakob van Boelonje*, in 't Gekroonde Hondtje op den Dam, Anno 1681.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Aan den Leezer.

BUiten twijfel zal het veelen wat vreemd voorkomen, een Hond te hooren ſpreken; En niet t'onrecht zullen zy den Maaker beſchuldigen van een onmogelijkheid op 't Tonneel te voeren, dewijl 't een Jeder genoegſaam bekend is, dat de gaaf van de ſpraak nooit aan een Hond kan toegepaſt worden. Alzoo vreemd, en alzoo onmogelijk is ook zijn Herſchepping; want men heeft tegenwoordig geen *Circes* meer in de weereld, die den menſch door kragt van tooveryen een ander gedaante weeten te doen aannemen. Maar; indien het *Apulejus* voor deezen vry geſtaan heeft, een menſch in een Ezel hervormd te doen wor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den, en aan dezen Ezel de wonderlijkſte dingen des weerelds te laaten wedervaren, waarom zoude dan ons niet vry ſtaan zijn voetſtappen na te volgen, en een Hondje ettelijke dingen te doen zien, die tot noch toe meerendeels voor d'oogen van al de weereld verborgen zijn geweeſt? want dat gy't weet, Leezer, t zijn al geen verzieringen; welke alleenlijk niet geſchreeven zijn om den Geeſt in bezigheid te houden; daar loopt al vry wat waarheids onder; en ze zullen'er wel weezen, die deſe dingen zonder ontroering niet zullen konnen leezen. Niettemin zal hun ſchande daarom niet veel ruchtbaarder worden, dewijl wy ons over al gewagt hebben van iemand zo naauwkeurig af te ſchilderen, dat hy daar uit gekend ſoude konnen worden: want onze mee-

meening is nooit geweest iemand in zijn eer te beleedigen, alleenlijk hebben wy getracht den Lezer te vermaaken met een verhaal van eenige gevallen, die ons bekend waren, en die vreemd en aardig genoeg zijn, om sonder walging gelezen te konnen worden. Noch veel meer anderen zouden wy 'er hebben konnen byvoegen, en ons Werkje aldus vry wat grooter gemaakt hebben, als het tegenwoordig onder uw oogen komt, maar, behalven dat de groote en dikke boeken, hoewel ze dikwils goed zijn, achter de bank geworpen worden, om dat het lezen der selver te veel tijds vereischt, zouden 'er verscheiden onder geloopen hebben, die wat te veel na malkander gelijken, om die vernoeging te baaren, welke van deeze soort van schrijven onafscheidelijk be-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

behoord te zijn. Om deeze twee redenen dan, te weeten, om door de langheid den Lezer niet te verdrieten, en om geen gevallen tweemaal; alleenlijk met een weinigje daar in te veranderen, te schijnen te willen verhaalen (want ongetwijfeld zou men gelooven, dat er iets diergelijks aan was, zoo men twee Hiſtorien las, die malkander wat te veel geleeken) hebben wy ons Werkje niet grooter gemaakt, als dat men 't in een avond of drie kan doorbladeren. Zoo wy vernemen, Leezer, dat het u gevalt, zal 't ons aanmoedigen tot de hand weer op nieuws op 't papier te ſtellen. Vaar ondertuſſchen wel, oordeel zonder zijdigheid, en verſchoon de druk-fouten, welke by ons afweezen hier en daar mogen ingeſloopen zijn.

HET

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Het Wonderlijk

LEVEN

Van 't

BOULONNOIS HONDTJE.

GEduurende de grootſte hette des Zomers, zaten *Hermione* en *Artaxander* in een zeer pragtig Prieel te ſaamen te praten. De koelte, de ſchaduw, en de ſtilheid, ſcheenen, gelijk als in een aangenaame Gront, in 't midden van een vermaakelijk Boſch geleegen, voor eeuwig hun zetel daar gekoozen te hebben. De gordijnen, voor de glazen getrokken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

lieten maar even zoo veel lichts binnen komen, als 'er van nooden was om de voorwerpen te onderſcheiden, en maakten een zeer ſoete vermenging van nacht en dag; invoegen dat, terwijl alles elders van hette brandde, men hier voor de ſtraalen der Zon, en de ongemakken, welke de Zomer met zich ſleept, bevrijd was. Niets ſtond 'er te vreezen, als alleen de ſchoone oogen van *Hermione*, die ſterker en vyeriger ſtraalen ſchooten, als dat groote licht, dat de gantſche wereld zijn klaarheid mededeeld. Zy zat half leggende op een ruſt-bed, 't geen met de aangenaamſte en welriekendſte bloemen van alle kanten beſtrooid was, en leunde met haar arm op twee witte kuſſens, aan welker einden de kwaſten met ſchoone rooden linten geſtrikt waren. Boven haar hooſd zag men een Gehemelt van zilver floers, 't geen door twee aardige Minne-Godtjes van beide de kanten opgehouden wierd. 't Kleed, dat zy dien dag aan had, was een zijdene Samaar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

maar, met goudt doorwrocht, van muskus koleur; en haar hulsel beſtond n een zeer koſtelijk Kornet-muts met een ſchoone Veneetſche kant, die onder de kin flaauwtjes met een roode trik vaſt gemaakt was. Eenige krullen van haar hair ſwierden onachtſaamlijk angs haar lely-witten hals; en alleen twee pleiſtertjes, waar van het een onder het ſlinker oog, en het ander aan de hoek des monds geplaatſt was, verheerlijkten haar ſchoonheid op een aangename manier, en deden de witheid van haar vel te krachtiger uitmunten.

Maar het geen, 't welk het aangenaamſte voor het gezicht was, waren drie groote ſpiegels, welke op zoodanig een wijs gehangen waren, dat ze de ſchilderyen, en andere bevallige voorwerpen, die men in dit Prieel zag, drie maal vertoonden; behalven dat de middelſte een lijſt van kriſtal had, met zoo veel kleine glaasjes onderſcheiden, dat men daar geen ding aan aanbood,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

't welk niet honderd maal een weerſchijn van zich gaf. Aldus, hoewel *Hermione* en *Artaxander* in een zoo bekoorlijke plaats alleen waren, ſcheen het echter, wanneer zy de oogen op deeze Spiegels wierpen, dat een aangenaam Gezelſchap hen omringde, en dat zy zoo veel getuigen van hun ommegang hadden, als zy zich in deze glazen vermenigvuldigd zagen. Duſdanig verheugden zy zich in deeze eenzaamheid, en hadden een Gezelſchap, 't geen hen gantſch niet laſtig en viel.

In deeze aangenaame plaats was *Hermione* veel bekoorlijker, als na gewoonte; want behalven haar natuurlijke bevalligheden, haar groote en vrolijke oogen, haar kwijnend gelaat, en haar geeſtige manieren, had zy noch dien dag, 'k weet niet wat, over haar gantſche lichchaam, 't geen zoo bekoorlijk was, dat men ſijn oogen niet op haar konde ſlaan, zonder een ongewoone beweeging te gevoelen. Zy had de welgemaakſte mond des weerelds; haar aan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

aangezicht was ey-rond; haar hair karstanje-bruyn; haar gestalte ryzig, en wel geëvenaard; haar geest en ommegang bevallig, doch voor de geenen, die zy niet wel en kende, met eenige trotsheid vermengd; maar de ziel edelmoedig en beleefd; welke schoonheden en deugden, by den anderen gevoegd, haär de aangenaamste Juffer des werelds maakten.

Artaxander, die nevens haar zat, was nooit verliefder geweest; nooit boezemde hem zijn Minne-zucht tederder en heviger gevoelens in. Hy was een wel gemaakt Jongman; zijn gedaante was bevallig; zijn oogen groot en bruin; maar aangenaam en vyerig; zijn hert goed, eer-zuchtig, en teder; en zijn geest hoflijk, en in minneryen wel afgericht. Alles scheen dien dag zijn liefde en vernoegen te willeu vermeerderen. Hy was alleen by de geene, dien hy beminde, en zag *Hermione* in de aangenaamste stant, dien hy begeeren konde; niettemin ont-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

roerde in deeze ſchoone ſchijn van vermaak een drift van minne-nijd zijn gantſche ruſt, en ſtoorde zijn ſoetſte gedachten. Niet, dat hy toenmaals voor eenig Mede-vryer te vreezen had; en echter was het tegenwoordig, en in de armen van *Hermione*, 't geen zijn ongeneugte veroorzaakte. 't Was een klein Hondtje van een weergalooze ſchoonheid, 't geen zy ſtreelde en liefkooſde, terwijl *Artaxander* haar de tederſte gevoelens van zijn ziel ontdekte. Gelijk de meeſte Minnaars zonderlingvreemde invallen, en andere oogen hebben, als de geenen, die niet in de liefde bedraaid en zijn, dat 's te zeggen, leevendiger en doordringender, begon hy een onlijdelijk verdriet te gevoelen over de lief-koozingen, welke dit Hondtje van zijn Meeſteres ontfing, vermits hy iets ongemeens, en gevoeliger verrukkingen, als de Honden gewoon zijn te doen blijken, in hem beſpeurde. Hoe! Mevrouw, zeide hy, terwijl ik u tracht uit te drukken de he-

vigheid

vigheid van mijn liefde, en de tederheid van mijn hert; terwijl ik u vertoon de kwaalen, welke u ſtraf heid my lijden doet, zijt gy bezich met duizend minnelijke kusjes aan een Hond te geeven, die de gunſten, welke gy hem bewijſd, niet erkennen kan? En wat zullen, voegde hy daar by, de getrouwſte en eerbiedigſte Minnaars hebben, zoo een klein Hondtje weg draagt, 't geen niet, als aan hun eerbiedigheid, en aan hun liefde, toebehoord.

'k Vind u tegenwoordig, antwoordde hem *Hermione*, van een zeer minnenijdige luim; maar zoo gy de getrouwheid bemind, vervolgde zy, behoord gy blijd te zijn, dat ik het geen, 't welk de zelve verbeeld, lief-koos. Hoe! mijn Hondtje baard u dat ongeneugte? In waarheid, 'k zou nooit geloofd hebben, dat gy tot zoodanig een ſpooreloosheid bekwaam waart; en buiten twijffel zoud gy zelve hem lief hebben, zoo gy hem maar wel bezien had; en neemende hem daar op in haar handen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

kan men, zeide zy hem, wel een ſchoonder hooſd zien? Beziet zijn lange en wel gemaakte ooren; zijn helder gezicht; zijn klein en wel geëvenaard lichchaam; zijn aardig-geteekende pootjes; en alle die ſchoone vlakken, die zoo net over zijn gantſche lichlchaam geſchakeerd zijn; de koleur zelfs daar van is zoo ſchoon, en deeze vermenging van ſwart en wit zoo ſierlijk door den anderen gevlogten, dat hem by na niemand zonder verwondering kan aanzien. Gy zijt getuige van zijn vrolijkheid, van zijn aardige ſprongen, en van zijn lief koozingen. Zou men niet zeggen, dat hy met een redelijke en min-zuchtige geeſt bezield was? Gy ziet dan wel, dat gy het grootſte ongelijk des werelds hebt in my te komen verwijten, dat ik hem bemin. Maar, Mevrouw, zei *Artaxander*, zoo onder de gedaante van dit Hondtje eens een Minnaar ſchuilde, wat zoud gy dan zeggen; en zoud 't u dan niet berouwen, hem zoo veel lief-koozingen bewezen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wezen te hebben. Wat my belangd, voegde hy daar by, indien wy noch in de tijd der Herſcheppinge waren, zou ik geen ander gedaante, als die, begeeren; 'k zou van alle de Juffers, dien ik toebehoorde, geſtreeld en gelieſkooſd worden; 'k zou hen over al gezelſchap houden, en in 't gezicht van al de wereld, zonder moeite, en zonder tegenzeggen, zoo groote vryigheden neemen, als 't my beliefde. Maar, antwoordde hem *Hermione*, zoo gy ook dan die jalouzy had, welke gy my zoo even hebt doen blijken, zoud ghy dikwils in groote ongeneugte by uw Meeſteres zijn, en gy zoud de getuige en den aanſchouwer ook wel konnen wezen van de gunſten, die zy een ander betoonde. Dan, zei *Artaxander*, zou ik krabben, bijten, en zoo veel geruchts maaken, dat 'er volk kwam. Geloofd my, hernam *Hermione*, blijft in den ſtaat, daar gy in zijt; gy zult daar meer vernoegen in vinden, als in de Herſchepping.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Fidel (dit was de naam van dit aardige Beeſtje) zag, geduurende deeze redenen, met een groote aandacht dan eens op *Hermione*, en dan op *Artaxander*, gelijk of hy hen iets had willen zeggen. *Artaxander* hem daar op beginnende te ſtreelen; 't Schijnt, mijn lieve *Fidel*, zeide hy hem, dat gy gaarne zoud willen ſpreken. Zoo 't u mogelijk was, ik twijfel niet, of gy zoud ons duizend aangenaame gevallen konnen verhaalen, daar gy den getuige van geweeſt zijt; want ik vertrouw niet, dat deeze de eenigſte Meeſteres is, dien gy gediend hebt? Dit zeggende, kuſte hy hem duiſendmaal, en drukte hem in zijn armen; Maar wat beving hem een verwondering, wanneer *Fidel* door het ongeloofelijkſte wonder, daar men ooit van gehoord heeft, begon te ſpreeken. 't Is waar, ſeide hy, dat ik u ſoude konnen vermaaken door het verhaal van duiſend kluchtjes, die ik geſien, en daar ik noch de geheugenis van behouden heb. Deſe woorden veroor-

ſaakten

ſaakten in den geeſt van *Hermione* en *Artaxander* een uitſtekende verwondering. Zy geloofden in 't eerſt, dat het iemand was, die ſich verborgen, en hun ommegang aangehoord had; maar noch meer waren ſy verwonderd, wanneer *Fidel* vervolgende; Gelieſt het u, ſeide hy, dat ik u nieuwsgierigheid voldoe, en dat ik u bekend maake, wie ik in der daad ben, en door welk een gevolg van gevallen gy my hier ſiet? Wel nu, ſchoot *Artaxander* daar tuſſchen, was mijn vermoeden ſoo kwaalijk gegrond, Mevrouw; en moet gy nu niet bekennen, dat de Minnaars doordringender van geſigt zijn, als andere menſchen? Soo gy my gelooven wild, ſullen wy hooren, wat hy ons ſal willen ſeggen; want in waarheid, dit gelijkt wonderlijk wel na toovery; en de ſaak is ſoo ſeldſaam en ongehoord, dat men een ſoo ſchoone gelegentheid niet voor by moet laten gaan.

Hermione ſcheen ondertuſſchen de ſpraak verlooren te hebben; ſoo ſeer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

was sy verbaasd over dit onverwacht wonder-werk. Niettemin, wanneer sy weer een weinigje tot haar selven gekomen was, keerde sy sich na haar Hondtje; Maar segt my doch eens, mijn lieve *Fidel*, seide sy hem, mag ik wel gelooven, dat gy het zijt, dien ik hoor spreeken; wie heeft u de tong ontbonden; en door welk een wonder hebt gy boven alle andere dieren het voorrecht des spraaks gekreegen? Zijt verzekerd, mijn bekoorlijke Meesteres, dat ik het selve ben, gaf *Fidel* haar daar op ten antwoord; en dit is de eerste en eenigste maal, dat ik, sedert mijn Herschepping, 't verlof en de macht gehad heb van te konnen spreeken; en soo 't u beliefd de moeite te neemen van my eenige oogenblikken aan te hooren, sult gy my de grootste vriendschap des weerelds doen; en mogelijk, dat u de tijd, die gy daar aan besteeden sult, niet berouwen sal.

Hermione en *Artaxander* maakten sich, sonder meer woorden te voeren, gereed

gereed om hem gehoor te verleenen; en op dat sy niet gestoord mochten worden, gaven sy last aan de deur van te seggen, dat 'er niemand t'huis was. *Fidel* had dit niet soo haast verstaan, of hy sprong uit *Artaxanders* armen, die hem een wijltje gestreeld had, op de schoot van *Hermione*, om te gemakkelijker te sitten, en begon het verhaal sijner gevallen aldus.

'k Ben een Italiaan van geboorte, en wierd, eer ik onder de gedaante was, daar gy my tegenwoordig in siet, *Narcissus* genoemd. 'k Was klein; maar wel gemaakt, en in alle oeffeningen des lichchaams seer gaauw. Mijn aangesicht was blank, gelijk de sneeuw; en mijn hair soo swart, als een git. Deese twee koleuren, gelijk gy siet, zijn my noch in mijn verandering by gebleeven. Mijn inborst was soet en vleyachtig, en niets kon tegen de believing, welke ik ontrent anderen had, ophaalen. Ik wierd gebooren in het Hof des Hertogs van *Modena*; maar mijn Vader, die *Oron-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

cius genoemd wierd, was van *Vicenze*, vermaarde Stad des Staats van *Venetien*, tuſſchen *Verone* en *Padua* gelegen, en om de ſchoonheid der gebouwen, en vruchtbaarheid der Landeryen, een ſeer aangenaame verblijf-plaats. Mijn Vader had een vriend, *Ormin* geheeten, die van een ſelve inborſt als hy was. Sy waren ook gelijk in edeldom, en goederen, en leefden in een ſeer goed verſtand. Buiten twifel ſouden ſy hun dagen ten einde hebben konnen brengen in een aangenaame geruſtheid, onder de vermaakelijkheden, die hun ouderdom en goederen hen overvloedig beſchaften; maar gelijk den ſtaat van anderen ons altijd gelukkiger ſchijnt als de onſe, en dat de geenen, die in de Stad gebooren zijn, geſtadig trachten aan het Hof te verſchijnen, ſtelden deeſe twee Edelingen, vermoeid van een ſoo ſoet en ſtil leven te leiden, het gewoel des Hofs boven hun ruſt. Sy beſlooten *Vicenze* te verlaaten, en na *Modena* te trekken, by een Prins, die maar

de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

le hoedanigheid van Hertog hebbende, een Koninglijke ſtaat voerde. Sijn Hof was ſoo ſchoon, en ſoo heerlijk, dat men van alle kanten derwaarts kwam, om ſich den geeſt te beſchaaven. *Oroncius* en *Ormin* kwamen met een prachtig gevolg in een ſoo bekoorlijke plaats; en de Hertog, verheugd zijnde, dat deeſe twee braave en rijke Heeren den luiſter en praal van zijn Hof kwaamen vermeerderen, bewees hen duiſend lief-koofingen; en, gelijk hy van natuure beleefd en verplichtende was, betuigde hy hen de vreugde, welke hy daar over had, in ſoo vriendelijke woorden, als ſy begeeren konden.

Dit gunſtig onthaal bekoorde hen ſoodanig, dat ſy ſich gantſch en al aan des Hertogs dienſt overgaaven. De gewoonelijke vermaakelijkheden van dit Hof, de Danſeryen, de Vergaderingen, d'aangenaame Ommegangen, de beſchaafdheid der Juffers, de Maaltijden, en duiſend andere diergelijke dingen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gen, betooverden hun oogen en herten ſoodanig, dat ſy ſich inbeeldden, niet geleefd te hebben, dan ſedert den tijd, dat ſy hun Vaderland, en de vadſige ledigheid, verlaaten hadden. Met het vermaak groeide ook hun hoop; en dagelijks ſiende, dat den Prins, van natuure mild zijnde, geneugte nam in Lieden, die ſelfs ver onder hen waren, te vorderen, lieten ſy ſich vaſtelijk voorſtaan, dat ſy niet lang weeſen ſouden, ſonder zijn weldaaden te gevoelen. Van d'andere kant hun oogen ſlaande op hun áſkomſt, op hun goederen, en op hun perſoonen, ſagen ſy geen bediening aan dit Hof, daar ſy niet behoorlijk na ſtaan konden. Den Hertog aanſag hen met een gunſtig oog, en ſy waren van hem bemind; maar hy was niet machtig genoeg om den ſtaat-ſucht van ſoo veel lieden te vernoegen, en de hoop van alle de geenen, die zijne gunſt ſochten, te vervullen.

Mijn Vader en *Ormin* deeden terſtond,

ſtond, om ſich in aanſien te brengen, ongeloofelijke koſten. Dit bracht hen in achting by den Hertog, en verblindde de oogen der Hovelingen; maar 't deed ook te gelijk een heimelijke nijd tegen de grootheid deeſer twee Vreemdelingen in hun hert ontſtaan. Sy hadden goed heerlijk voor den dag te komen, beleefd en verplichtende te zijn; men trachte alle hun braave hoedanigheden te verduiſteren; en, gelijk het Hof vol van panlikkers en nijdigen is, wierpen ſy in des Hertogs gemoed vermoeden van hun oprechtheid: dan noemden ſy ſe eerlijke Verſpieders, dan Lieden, die eenig kwaad tegen den Staat brouwden; en dan eens weer met andere oneerlijke naamen; doch den Vorſt, die van een ſeer goed oordeel was, ver van deeſe kwaade indrukken plaats te verleenen, hun verdienſten kennende, verdedigde hen tegen deeſe laſteraars, en verhefte hun deugden ten Hemel toe.

Eindelijk, na verſcheidene jaaren ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

verſleeten, en hun goederen in des Hertogs gevolg doorgebracht te hebben, vonden ſy ſich met niet anders verſien, dan met grijſe hairen, en bekommeringen; de eenigſte overblijfſelen van ſoo veel ſchoone dagen. Het geen hen 't meeſt bedroefde, was niet ſoo ſeer, hun verheffing, gelijk ſy ſich voorgeſteld hadden, gemiſt te hebben, als dat ſy ſich met ſchulden beladen, en alle hun goederen in een uiterſte wanorder, ſagen. Echter vleiden ſy ſich altijd met de gunſt des Hertogs, dien ſy verkregen hadden; en gelijk de hoop in de herten der Hovelingen nooit en ſterft, geloofden ſy, dat de ſelve ten minſten t'eeniger tijd hun kinderen voordeelig ſoude zijn.

Hebbende dan beſlooten weer na hun Vaderland te keeren, om door hun tegenwoordigheid den val hunner Huiſen te ſtutten, en de gaten, die hun noodelooſe en onmaatige koſten daar in gemaakt hadden, te herſtellen, namen ſy oorlof van den Hertog onder de

ſchoon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſchoonſte voorwending, die ſy bedenken konden, bedekkende onder een vrolijk gelaat de ongeneugten, welke ſy in den ziel hadden; en lieten, tot onderpand van hun genegentheid, twee kinderen in zijn dienſt, die hen te *Modena* gebooren waaren. Mijn Vader gaf my aan den Hertog voor Edelknaap; en *Ormin* plaatſte een zijner Dochters, *Aurelia* genaamd, onder de Staat-Juffers, die in des Hertogins gevolg waren.

Den Vorſt ontfing ons blymoedig in zijn dienſt; en onſe Vaders eenige geſchenken, welke van duiſend verplichtende woorden vergeſelſchapt wierden, gedaan hebbende, ſtond hy hen toe weer na hun Vaderland te keeren.

Geweldig vreemd kwam deeſe manier van leeven hen nu weer voor; want, gelijk het gewoel, en geſwier van het Hof hen noch ſoo varſch in gedachten lag, vonden ſy alle plaatſen eenſaam. Niettemin begonden deeſe ydele

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ydele verbeeldingen met 'er tijd uit hun geheugenis te verdwijnen. De lucht van 't Vaderland blies hen, 'k weet niet welk een blijdſchap, in, die hen alle de glans, en alle de praal, daar ſy ſoo lang door verblind waren geweeſt, vergeeten deed. Sy verlieten ook ſelfs de Stad, en gingen te Land een leeven, vry van alle bekommeringen en ontroeringen, leiden.

Aurelia en ik leeſden op een andere wijs; en 't ſy ter oorſaak van de vriendſchap onſer Ouders, 't ſy door de reden van een gelijke ſtant en lot, 't ſy dat dit voortkwam van een even gelijke opvoedig, of van de overeenkomſt onſer inborſten, altoos daar ontſtond tuſſchen ons van de tederſte jeugd af een ſoo kragtige genegentheid, dat ſe tot haer dood toe duurde.

Aurelias ſchoonheid was noch niet volkomen; maar de trekken, welke men in haar gelaat beſpeurde, deeden wel oordeelen, dat ſy t'eeniger tijd volmaaktelijk ſchoon ſoude weeſen. Men

ſag

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſag niets bevalliger als haar; haar geeſt was leevendig, en verwonderde al de wereld; maar een ſekere zedigheid verſachte des ſelfs drift, en maakte ſe noch beminnelijker. 'k Was niet veel ouder als ſy, en echter voelde ik ſoo tedere gevoelens voor haar in mijn hert, dat ik al mijn geluk beſtaan deed in haar te ſien.

Oroncius en *Ormin*, door hun Vrienden verwittigt zijnde van den lof, dien men ons ten Hove gaf, wenſchten ons een tijd lang by ſich te hebben; doch den Vorſt was daar geweldig kwalijk toe te beweegen; en ſonder de verſekeringen, welke hem de geenen gaven, dien de ſorg over ons beleid toevertrouwd was, dat ſy ons wel haaſt weer ten Hove ſouden brengen, ſou hy ons nimmermeer toegeſtaan hebben te vertrekken.

't Verblijf te Lande was ons noch veel aangenaamer, als wy het Hooſſche leven gevonden hadden; want het gewoel en gelwier verveeld de Minnaars;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

naars; en niets bekoord hun hert soo seer als de eensaamheid. Wy ademden, soo ons docht, een vreyer en soeter lucht; onse Ouders, onse genegentheid kennende, lieten ons by na altijd te saamen; en het herdenken der pracht en heerlijkheid, welke wy te *Modena* gesien hadden, kwam onse rust nooit stooren. 'k Sag de bekoorlijkheden van *Aurelia* dag op dag toeneemen, en ik voelde mijn liefde ook aangroeyen; wy gingen beide de schaduwe soeken met een onnoselheid, gelijk die der eerste eeuwen.

Seker dag, dat *Aurelia* een weinigje vermoeid was van wandelen, ging sy op de kant van een Riviertje, 't geen een dubbelde ry van boomen voor de hette der Son beschermde, neder sitten. Ik plaatste my nevens haar zijde, om van gelijken daar rust te vinden; maar ah! op deese plaats was 't, daar ik de selve t'eenemaal verloor. *Aurelia* een weinigje vermoeid zijnde, gelijk ik gesegt heb, en met het hoofd op haar rech-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

rechter arm leunende, beving haar de
vaak allengskens soo seer, dat sy einde-
lijk in slaap geraakte. Terwijl ik haar in
deese gestalte sag, stond ik op; en een
krans van bloemen geplukt hebbende,
(gelijk de Minnaars in soodanige gele-
genthedē veeltijds gewoon zijn te doen)
kroonde ik haar hoofd daar mede; wil-
lende met deese daad te kennen geeven,
dat sy de Koningin van alle de andere
Schoonheden, en van mijn hert was.
De slaap had een klein bloosje op haar
aangesicht gebracht, 't geen by de
blankheid van haar vel gevoegd zijnde,
de aangenaamste koleur des weerelds
maakte. Hier door wierd mijn hert soo
seer getroffen, dat ik, haar oogen ge-
slooten siende, onderstond, 't geen ik
nooit soude hebben durven denken,
soo de selve open waren geweest, de-
wijl ik nu deese ontsaggelijke overwin-
naars, die buiten twijfel de alderstout-
sten souden hebben doen beeven, soo
sy sich met alle bekoorlijkheden ver-
toond hadden, niet en vreesde. Ik

diende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

diende my dan van deese gunstige gesteldheid, en haar mond, welke men te recht een wonder-werk van de Natuur konde noemen, naderende, gaf ik haar de minnelijkste kus des weerelds; en siende, dat sy daar door niet en ontwaakte, nam ik de stoutheid van het selve noch een maal te doen; doch gelijk mijn vrees verminderde na de maat dat mijn geneuchte toenam, wilde ik haar noch een darde maal kussen; maar den overmaat van mijn liefde my mijn lippen te sterk op de haare doende drukken, wierd sy eens slags wakker, en twijfelende aan het bedrog, 't geen ik haar gedaan had, gaf sy my een gesicht, 't welk my genoegsaam bespeuren deed, wat ik over deese mijn stoutheid te verwachten had. Ondertusschen, soo als sy haar mond tegen my open meende te doen, wierd ik een slang gewaar, die langs het gras met kromme bochten na haar toe kroop. Ik sprong terstond op, en mijn degen uit trekkende, kloofde ik hem de kop van den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den ander; sulks dat hy in geen staat meer was om iemand te konnen beleedigen. 'k Wenschte dat deesen dienst, schoone *Aurelia*, seide ik haar, gewigtig genoeg was, om u de vryigheid, welke my den slaap sonder u bewilliging heeft doen neemen, te doen vergeeten. Ontschuldigd, o beminnelijke Schoonheid, een Rampzalige, die, door een uitsteekende vyerigheid geparst, gesocht heeft in een tijd, die hem soo gunstig scheen, de selve een weinigje te verkoelen. De tijd, antwoordde my *Aurelia*, kan u nooit van deese roekeloosheid rechtvaardigen; en ik geloof niet, dat 'er een gelegentheid is, waar in het geoorlofd zy de geenen, die sich op u vertrouwen, te bedriegen. Maar, dewijl gy soo swak zijt, sal ik u voortaan de middelen beneemen van weer in diergelijke swakheden te vervallen. In der daad, sy leefde naderhand op een omsichtiger en strenger manier met my, als sy voor heen gedaan had. Niettemin bleek de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

genegentheid, dien wy elkander toedroegen, in alle voorvallen; en niets kon deese natuurlijke neiging, dien wy den een voor den ander hadden, bedekken. Mijn liefde groeide ondertusschen met mijn ouderdom; en hoewel de onnoselheid de selve noch niet en verliet, gevoelde ik echter, 'k weet niet welk een vermaak, wanneer ik *Aurelia* sag; en haar afweesen baarde my een ontroering en een ongeneugte, daar ik de rechte oorsaak niet van en wist; doch ik heb naderhand, tot mijn leedweezen, maar al te wel bevonden, dat deese ongeneugte een voorteeken was van de afgrijselijke rampen, die ooit een Minnaar konnen over-komen.

Ik sou gelukkig geweest zijn, soo ik altijd met de schoone *Aurelia* in een soo vermaakelijke en geruste plaats had mogen leeven, daar niets de soetheid van onse dagen stoorde, als alleen die kleine bekommeringen, die onafscheidelijk zijn van de liefde, maar die eindelijke de gevoeligste geneugten worden; doch

doch wy moeſten weer na het Hof van *Modena*. Onſe Ouders hadden hun woord aan den Vorſt gegeeven van ons niet langer te ſullen houden; en een Moeye, die ik had, nam de laſt op ſich van ons weer ten Hove te brengen. Soo haaſt *Aurelia* daar verſcheen, verwekte haar de voordeelige verandering, welke men ſedert een Jaar afweeſens in haar beſpeurde, duiſend prijſingen; en den Hertog was ſelve verwonderd van haar ſchoonheid tot een ſoo groote volmaaktheid gekomen te ſien. Middelerwijl bleven onſe herten geſtadig ſoo vereenigd, dat men ons aanſag gelijk voorbeelden van een volmaakte vriendſchap; en niemand was'er aan 't gantſche Hof, die niet in mijn plaats wenſchte te zijn; maar niet ſeer lang waren wy weer te *Modena* geweeſt, of onſe geneugte wierd geſtoord. De Vorſt, die tot dus lang verliefd was geweeſt op een ſeer bekoorlijke Schoonheid, welke hem om geen belang, maar alleen om de verdienſten van zijn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

perſoon, die waarlijk uitſtekende waren, beminde; verliet deeſe zijn Meeſteres, en wierp het oog op *Aurelia*, dien hy ſchoonder en bekoorlijker vond, als alles, daar zijn Hof op roemen konde. 't Is waar, dat ik wel voorſien had, eer ik weer te *Modena* kwam, dat ik het niet alleen ſoude weeſen, die haar beminnelijk ſoude vinden; maar kennende haar aard, en de weinige neiging, welke ſy tot de Hoofſche minneryen had, twijfelde ik niet, of onſe genegentheid ſou altijd de ſterkſte zijn, en alle de hinderpaalen, die men haar voorwerpen mocht, te boven komen.

Ondertuſſchen wierd ik, ſoo wel als *Aurelia*, gewaar, dat den Vorſt op haar verliefd was geworden; want de ongemeene lief-kooſingen, welke hy haar dagelijks deed, lieten ons daar niet langer aan twijfelen; doch om meer als een reden zijn gevoelens aan haar niet rond uit openbaren durvende, hield hy zijn lijden ſoo bedekt, als 't hem mo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

mogelijk was, en ſocht onder de naam van vriendſchap te doen door-gaan, 't geen echter niet als uit liefde ſproot.

Seker dag, dat *Aurelia* daar 't minſt op dacht, vond ſy een Brief in haar ſak, dien men daar in geſtoken had, ſonder dat ſy 't gewaar geworden was; en willende haar neus-doek uit-trekken, liet ſy de ſelve voor mijn voeten vallen. Ik kon my niet bedwingen een kleine ontroeringe daar over te betoonen; ſy wierd daar insgelijks ook rood over, alſoo ſy niet wiſt, waar haar deeſen Brief van daan kwam; en gaf ſe my, ſonder ſich verder te ontſetten, gelijk als geen deel daar in neemende. Ik brak ſe met een groote nieuwsgierigheid op, en noch grooter bekommering, open, en vond 'er dit volgende in 't Italiaanſch in geſchreeven.

Aan de Bekoorlijke

AURELIA.

Een aangenaame gedachte, die my

van u ſpreekt, komt my dikwils geſelſchap houden; en onderhoud my van de liefde op een ſoo ſoete manier, dat ſe mijn hert wint, en ſich het ſelve gunſtig maakt. Wie is de geen, die my in mijne mijmerijen komt onderhouden, ſeid mijn ziel tegen mijn hert, en welkers vermogen ſoo groot is, dat hy alle andere gedagten verjaagd? Schoone Mijmerſter, antwoord het hert, wild gy weeten, wie het is? 't Is de geeſt des liefdes, die alle zijn begeerten by my komt brengen; en het zijn de ſchoone oogen van de geene, die mijn marteling veroorſaakt, welke hem my geſonden hebben.

't Was net een Italiaanſche inbeelding, die in ſchijn gantſch niet ſeggen wilde; maar die in der daad een heimelijke lieſde van een hert, 't geen ſich niet al te blood wilde geeven, bedekte. Echter geloofden wy, dat het van den Vorſt kwam; en 't geen ons daar in verſterkte, was, dat in ſekere Vergadering, welke *Aurelia* en ik bywoonden, den Min-zuchtigen Hertog zijn ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

geſicht naauwelijks van haar af-trok; en dat ſy des anderen daags een tweeden Brief met eenige vaarſen op haare tafel vond, ſonder dat men wiſt, wie de ſelve daar gelegt had.

Ah! ſchoone *Aurelia*, ſeide ik haar, 'k ſal my ongetwijfeld tot een gevoelige ongeneugte moeten bereiden; ſiet hier den tijd, welke den Hemel voor mijn ongelukken geſchikt heeft. 't Gebeurd ſeer ſelden, dat twee herten in een volmaakte vereeniging leven, ſonder dat men hun ruſt komt ſtooren; en de liefde ſou zijn eigenſchap verlieſen, ſoo hy altijd in ruſt was. Gelijk hy gewoon is te overwinnen, moet hy altijd hinderpaalen ontmoeten, om de ſelve te boven te komen. Gy ſiet hier een Vorſt, die u zijn liefde verklaard; wat raad om alle het geweld, 't geen de ſelve uitwerken kan, te wederſtaan? en wat middel om niet te beeven op het geſicht van ſoo veel gevaaren, welke ſich aan mijn inbeelding aanbieden? 't Hert alleen van *Aurelia* vertroost my; ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weet dat het ſtandvaſtig is; en dat niets het ſelve verblinden, of buigen kan.

Gy doet wel, dat gy u daar op vertrouwd, antwoordde my *Aurelia*; want daar is geen hoop van rijkdom of hoogheid, welke mijn hert kan doen waggelen; en den Hemel, die ons door de heimelijke banden, daar hy ons op onſe geboorte mé gebonden heeft, den een voor den ander heeft gemaakt, ſal niet dulden, dat men onſe genegentheid geweld aandoet. Gy ſult ſien door de wederſtand, welke ik tegen dit opkomende vyer ſal doen, dat de Fortuin geen Meeſteres van mijn ziel is, en dat de genegentheid, welke ik u toedraag, alleen recht heeft om daar in te heerſchen.

Terwijl wy malkander aldus wederzijdſche verſekeringen van onſe Min gedaan hadden, maakten wy ons gereed om het gevolg van des Hertogs liefde te ſien. 't Eerſt, dat hy daar in deed, was, dat hy twee of drie ſijner Ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Vertrouwelingen in 't werk ſtelden, welke zijn lijden door alle bedenkelijke middelen tot een gewenſcht einde ſochten te brengen. Sy deeden *Aurelia* van zijnen wege de grootſte beloſten des weerelds, en trachtten haar te verblinden, door de hoop van een luiſter-rijke ſtaat; maar alle hun poogingen waren vruchteloos, en ſy vonden een ſtandvaſtigheid, die hen te gelijk verwonderde en bekoorde.

Deeſe ſwarigheden, in plaats van den Vorſt zijn vyerigheid te verflaauwen, ſtookten ſe te heviger op; alſoo hy ſich inbeeldde, dat hem eindelijk in een plaats, daar hy alleen het opperſte geſag voerde, niets onmogelijk behoorde te weeſen; en, gelijk hy vry trots en op-geblaſen was, verdroeg hy met 't grootſte ongeduld des weerelds, dat men hem weder-ſtond; maar *Aurelia* de ooren ſluitende voor alle de blinkende redenen, welke men haar voor hield, en de oogen voor alle de voordeelen, die men haar beloofde,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

deed mijn liefde zegen-pralen, en des Hertogs Gunſtelingen over haar ſtandvaſtigheid verwonderd zijn.

Heraklea, die de geene was, welke men de ſorg over haar beleid toe-vertrouwd had, luiſterde met gunſtiger ooren na die den Vorſt tot zijn dienſt in deeſe ſaak verkooſen had; ſy liet ſich door ſoo veel ſchoone beloften verblinden; en, hoewel ſy mijn Moeye was, waren haar echter de belangen van mijn hert ſoo lief niet, als de hoop van een groote ſtant. Sy hield *Aurelia* met een liſtigheid voor oogen, dat ſy wel bemerkte, dat den Hertog ſin in haar had; en dat ſy een ſoo gunſtige gelegentheid tot haar byſondere verheffing, en tot de grootmaking van haar Huis, beter in achting behoorde te nemen, als ſy wel deed.

Den Vorſt ondertuſſchen, zijn vyer niet langer verhoolen konnende houden, deed het in duiſend gelegentheden uitbarſten; gelijk ook het Hof, 't geen geſtadig de oogen op der Vorſten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſten daden heeft, ſulks terſtond gewaar wierd; invoegen dat een ieder wel haaſt den mond daar van vol had; doch men vond 'er ſeer weinig van de geenen, die *Aurelia* konden, welke hem een gelukkig gevolg daar uit te vooren ſpelden. Niettemin geraakte hy eindelijk, door de liſtigheid van *Heraklea*, in *Aurelias* kamer, daar men een iegelijk, ten dien einde, een weinigje van te vooren uit had doen vertrekken. *Aurelia* was ſoo verbaaſd over dit beſoek, dat ſy bloed-rood in haar aangeſicht wierd, en by na van den ſtoel, daar ſy op ſat, gevallen ſoude hebben. Ontſteld u niet ſoo ſeer, ſchoone *Aurelia*, ſei haar den Hertog; ik kom hier niet om uw genegentheden geweld aan te doen; 'k heb niet de minſte gedachte, die daar toe ſtrekt; en wat vermogen ik ook in dit Hof mag hebben, kom ik niet als de kracht van mijn liefde by u in 't werk ſtellen. 'k Weet wel, dat het hert gewonnen moet worden, en dat het ſich nooit aan de geenen geeft, die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

het ſoeken te dwingen. 'k Verklaar u derhalven, dat ik hier om geen andere oorſaak gekomen ben, als om u op mijn gemak te ſpreeken, en te doen verſtaan, 't geen gy noch in mijn oogen, noch in mijn Brieven, hebt willen leeſen; en, gelijk hy ſeer Hoflijk, en dapper in de liefde af-gericht was, begon hy haar te lief-kooſen, en alle de ſchoonſte woorden te gebruiken, die hem zijn lijden inboeſemen konde.

Aurelia, die ſich niet inwikkelen wilde, om op ſoo teedere woorden en betuigingen van liefde te antwoorden, en die beducht was, dat 'er onder deeſe bloemen vergift verborgen ſat, nam het ſeldſaamſte en heldachtigſte beſluit, daar men ooit af gehoord heeft. Heer, ſeide ſy hem, met een kloekmoedig gelaat, ik geloof niet, dat een Vorſt, gelijk gy, die met ſoo ſchoone hoedanigheden gebooren zijt, deſelve door een onwaardige daad ſoude willen beſwalken; maar ſoo de liefde u tot ſoo ver mocht komen te verblinden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den, dat se alle plicht en eer vergeten deed, sou ik door mijn dood voorkomen 't onbillijk geweld, 't geen gy tegen my in 't werk soud soeken te stellen; en vermits ik weet, dat het sekere trekken zijn, welke gy in mijn aangesicht bespeurt hebt, die u gedachten souden konnen inboesemen, strijdende tegen u stant, en tegen mijn eer, sal ik my voor uw oogen daar van ontblooten. Niet soo haast had sy deese woorden geëindigd, of sy greep een schaar, die by geval op de tafel lag, en meende sich daar het aangesicht mé op te schrabben, 't geen ook ongetwijfeld geschied soude zijn, soo den Hertog, met haar den arm vast te houden, haar niet belet had een soo schrikkelijk voorneemen uit te voeren. Niettemin kon hy haar niet soo wel vast houden, of sy kreeg door het tegen-worstelen een kleine wond in de hand, daar het bloed terstond in overvloed uit liep; 't welk den Vorst siende, was hy tot in zijn ziel door dit ongeval geraakt, en riep

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Heraklea, die niet ver van daar was, om haar *Aurelia*, dien hy ſeide ſich ſelven by ongeluk gekwetſt te hebben, aan te beveelen.

Des anderen daags hoorde men een monpeling, dat den Hertog *Aurelia* geweld had ſoeken aan te doen, en hoewel een iegelijk my dit verborgen trachtte te houden, kreeg ik daar echter de lucht van, 't geen my terſtond na mijn Meeſteres deed toe-loopen, om de waarheid van deeſen handel te verſtaan; doch ſy verblomde de ſaak, ſoo veel als 't haar mogelijk was, en ſei my, dat ſy ſelve oorſaak tot dit gerucht gegeven had, alſoo de tederheid van haar hert niet had kunnen dulden, dat den Hertog eenige hoop opvattede, van haar ooit tot zijn wil te buigen. Den Hertog ondertuſſchen, die door deeſe daad genoegſaam beſpeurd had, dat 'er van die kant niets voor hem te verwachten ſtond, bedwong zijn drift; en, gelijk hy een man was, die op zijn herts-tochten een groot vermogen had, ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

verande hy alle zijn liefde in een volmaakte vriendschap, waar van hy wel haast blijken gaf, die vry ongemeen waren; want van onse onderlinge genegentheid niet onbewust zijnde, besloot hy my *Aurelia* ten Huwelijk te geven, en schreef ten deesen einde aan onse Ouders, om hen in deese saak te doen bewilligen.

Terwijl men nu alles tot onse Bruiloft gereed maakte, leefde ik in de grootste vreugde des weerelds, en seker ik had daar reden toe; want *Aurelia* was my gunstig; den Vorst was op mijn zijde; en de Fortuin en de Liefde scheenen te twisten, wie my 't gelukkigst maaken soude. Den dag was nu alreeds tot ons Huwelijk bestemd, en den Hertog betoonde een ongeloofelijke vreugde over de twee getrouwste Gelieven door zijn toedoen in den echt te sullen sien treeden. Nooit had *Aurelia* meer bekoorlijkheden als op deesen dag; nooit lachte den Hemel my aangenaamer toe; en nooit was eenig

Min-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Minnaar ſoo ſeer door vermaak en blijdſchap ingenomen. Maar helaas! deeſen dag, die ſoo ſchoon in ſchijn was, veranderde eens ſlags in afgrijſelijke duiſterniſſen; Den Hemel, die my ſoo toegelachchen had, wierd met donkere wolken betrokken; en de liefde, die my over al ſcheen te vergeſelſchappen, ontmoette een doodelijk graf, ſoo als hy op 't punt ſtond om gekroond te worden; want de ſchoone *Aurelia*, meer door haar eigene bevalligheden, als door de rijkelijkheid harer kleederen, vercierd; de pen in de hand genomen hebbende om de voorwaarden van ons Huwelijk te onderteikenen, had noch naauwelijks haar naam ten halven geſchreeven, wanneer haar de veder, ſonder de oorſaak daar van te weeten, uit de hand viel. Een doodelijke bleekheid bedekte terſtond haar aangeſicht; en haar ſwakke beenen het gewicht des ſtervende lichchaams niet langer draagen konnende, viel ſy ter aarde. Ik ſchoot terſtond

toe,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

toe, en hebbende haar in mijn armen genomen, ſag ik, dat haar oogen alreeds geſlooten waren; doch een weinigje daar na ſag ik haar de ſelve flaauwelijk weer open doen; *Ik gevoel*, ſeide ſy my met een ſeer ſwakke ſtem, *dat ik ſterf; maar ten minſten heb ik het vermaak van de uwe te ſterven.* Sy meende noch eenige woorden te ſeggen; maar haar krachten vervloogen zijnde, gaf ſy den geeſt in mijn armen. Dit droevig ſchouwſpel deed my beſwijmen, ſonder een woord te konnen ſpreeken, en ſonder by na eenig teeken van leeven te geeven, en hoewel men alle middelen aanwendde, om my weder te doen bekomen, bleef ik echter langer als een uur in deſen ſtaat, daar ik ook mogelijk wel voor altijd in gebleven ſoude hebben, ſoo men my niet geſeid had, dat *Aurelia* noch leefde, en dat het maar een flaauwte was geweeſt, 't geen ik voor ſterven aangeſien had. Maar helaas! ik was niet ſoo haaſt weer tot my ſelven gekomen, of ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ik beſpeurde maar al te wel, dat men my bedroogen had. Ik bracht het overige van den dag, gelijk ook de gantſche volgende nacht, in geſtaadige beſwijmingen over, ſonder eenige trooſt of hulp-middel te konnen vinden. Geduurig was haar naam in mijn mond, en ik nam een beſluit van haar in het Graf geſelſchap te houden, 't geen ik ook ongetwijfeld in 't werk geſteld ſoude hebben, ſoo ik niet t'elkens door mijn Vrienden, die my nooit verlieten, daar in verhinderd was geworden.

De dood ſou my echter wel haaſt van alle mijn droefheid verloſt gehad hebben, ſoo den Hemel my niet behouden en had, om een voorbeeld van liefde en getrouwheid te zijn; want, om een einde te maaken van dit droevig geval; na dat het gantſche Hof de dood van *Aurelia* beſchreid had, na dat den Hertog een ſeer gevoelige droefheid daar over betoond, en my alles had doen aanbieden, 't geen een ſtaat-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſtaat-ſuchtig hert kan lief-kooſen, niet langer verblijven konnende in een plaats, daar ik niets meer en ſag, het geen my de ſelve aaangenaam konde doen vinden, deed mijn droefheid my alles verlaaten, om eenige akelige wildernis te gaan ſoeken, daar ik my voor de oogen van al de weereld verbergen, en mijn rampſalig leven in droefheid en tranen eindigen konde.

Ik trok dan heimelijk van het Hof, en begaf my in een groot Boſch, het geen dicht by *Bolonje* gelegen is, waar in ik mijn verblijf-plaats verkoos. Des nachts vertrok ik my in de Hut van een Harder; die deernis met mijn droefheid hebbende, ſonder nochtans de oorſaak daar van te weeten, mijn ſtervende leeven door eenig voedſel onderhield. By dag ſwerfde ik door het Boſch, en deed de ſchorſen der boomen de merkteekenen van mijn ongeluk draagen. Kort om, d'Echo weergalmde van mijn geſtadige klachten, en maakte alle de voorby-gangers mijn droefheid bekend. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

In dit Boſch woonde een ſeer vermaarde Tooveres, die gelijk een ander *Circe*, de menſchen in beeſten veranderde, en de boomen beweeging wiſt te geeven; ja haar macht was ſoo groot, dat ſy de gantſche order des Natuurs om keerde. Deeſe door mijn ſuchten, door mijn klachten, en door duiſend teekenen, op de ſchorſe der boomen geſneeden, beſpeurd hebbende, dat ik het verlies van een Voorwerp, het geen my liever als mijn eigen leeven was, beweende, beſloot my over mijn onlijdelijke ongeruſtheden te trooſten. Ten dien einde deed ſy my in een betooverd Paleis komen, daar alles met een verwonderlijke luiſter pronkte. Hier deed ſy van ſtonden aan eenige ſchoone en bekoorlijke Juffers voor my verſchijnen; doch, gelijk ik de Godlijke *Aurelia* daar niet onder en ſag, was'er geenen van deeſen allen, daar ik in 't minſt door getroffen wierd. Alles, dat ik ſag, was niet bekwaam, om de droetheid van een rampſalige, ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gelijk als ik, te trooſten; en na het verlies, 't geen ik geleeden had, was ik gantſch niet gevoelig, noch voor de bekoorlijkheden van de ſchoonheid, noch voor de heerlijkheid der prachtigſte Paleiſen.

Sy onderhield my dikwils in 't byſonder; ſy ondervraagde my wegens alle de omſtandigheden van mijn liefde; en ſy ſcheen met deernis over mijn ongelukken geraakt te zijn. Tot daar toe had ik gantſch geen misnoegen tegen haar; want een rampſalige, die men beklaagd, heeft de trooſt, welke hy ſoekt, gevonden; maar dit medelijden veranderde allengskens in iets, 't geen krachtiger was. De manier, waar op ik bemind had, de tederheid mijns herte, en de ſtandvaſtigheid, welke ik in alle gelegentheden blijken deed, troffen de Tooveres, en boeſemden haar de begeerte in van ook op ſodanig een wijs bemind te worden. Sy liet ſich voorſtaan, dat het een ſeer kragtige werking haarer tooveryen ſoude zijn, ſoo ſy

my

my *Aurelia* konde doen vergeeten, en ſoo ſy over een hert, 't geen ſoo volmaakt en ſoo ſtandvaſtig was, heerſchen konde. Ten deeſen einde ſtelde ſy alle bedenkelijke lief-kooſingen in 't werk; ſy verſcheen voor mijn oogen met alle de aanoklſelen, die bekwaam zijn om een hert te bekooren; maar mijn lieſde was ſterker als alle haar tooveryen; ſy begon my walgelijk te worden, en ik ſocht niet als de eenſaamheid, om mijn verlies ſonder verhindering te beweenen. Na dat ſy alles aangewend hado m mijn lieſde tot haar te trekken, en dat ſy beſpeurde, dat ſy nooit ten einde van haar voorneemen geraaken ſoude, wierd haar ziel door een raaſende ſpijt ingenomen, en mijn koelheid en afkeerigheid mishaagden haar ſoodanig, dat ſy geen andere gedachten had, als om ſich te wreeken; en, vermits mijn getrouwheid haar iets loſlijks en ſeldſaams geſcheenen had, beſloot ſy my in een Hond te veranderen, om de voornoemde deugd niet te verlieſen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

eſen, en my by haar te houden. Te eeſer oorſaak ſloeg ſe my met een eentje, 't geen ſy in haar hand had, op het hoofd; 'k ſal u van gedaante doen veranderen, ſeide ſy met een half-oornig gelaat, dewijl gy mijn vermo-gen en mijn lief-kooſingen verſmaad hebt; van nu af ſult gy de ſpraak ver-lieſen, en gy ſult de vryheid niet heb-ben van uw tong ten dien einde te ge-bruiken, als maar een maal in de tegen-woordigheid van twee Gelieven, wan-neer men vermoeden ſal, dat gy iets meer als een Hond zijt; ook en ſult gy uw eerſte gedaante niet weer aannee-men, dan wanneer men u, na dat gy ettelijke tijd geſworven ſult hebben, in dit ſelve Boſch ſal brengen. Soo haaſt ſy deeſe laatſte woorden geëindigd had, voelde ik my veranderen; mijn lich-chaam wierd kort, gedrongen, en met een ſacht en lang hair bedeckt; mijn ooren wierden lang; mijn neus plat; en mijn aangeſicht veranderde in het aardigſte ſmuiltje des weerelds. Ik be-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

begon op vier pootjes, met ſwarte en witte vlakjes geteekend, te loopen; en wierd het ſchoonſte Hondtje, dat ooit uit *Bolonje* gekomen is. Gelijk ik mijn ſchoone *Aurelia* altijd getrouw geweeſt was, wil ik wel bekennen, dat ik in mijn ongeluk niet bedroefd en was over my onder de gedaante van een Beeſt te ſien, 't geen het beeltenis der getrouwheids is; ook had my de Tooveres, dewijl ſy ſich verſekerd hield, dat ik de getrouwſte van alle Minnaren was, deeſe gedaante doen aanneemen.

'k Moeſt haar dan volgen, en de lief-kooſingen, welke men gewoon is aan mijns gelijken te doen, geduldig verdraagen; maar na dat ik eenige jaaren by haar geweeſt was, vond ik ſekere dag, dat ſy in het Boſch ging wandelen, gelegentheid om haar te ontloopen, en raakte in handen van een Franſch Edelman, die door eenige Roovers vervolgd geweeſt zijnde, ſich, om hun wreedheid te ontgaan,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gaan, in een afgelegen hoek van dit poſch verſchoolen had. Hy was van ſijn paart afgetreden, en verwachten ſijn dienaar, diens beeſt zoo wel geen weg had konnen ſpoeden, wanneer ik na hem toe kwam loopen, en met myn pootjes tegen zyn lyf op ſprong. De Edelman ſcheen verwonderd te zyn, en bewees my alle bedenkelijke vriendſchap, daarom ik terſtond een groote genegentheid tot hem kreeg. Middelerwyl kwam zijn knecht ter ſelve plaatſe, die van gelijken verwonderd zynde over my daar te ſien, zijn Heer met een groote nieusgierigheid vroeg, hoe hy aan dat aardige beeſtje gekomen was; waar op den goeden Edelman hem de zaak verhaalt hebbende, gaven zy my de naam van *Trouvé* of *Vondeling*, en vervolgden vorders hun weg.

Deſen Edelman was een Heer van een groote Staat, dien de luſt tot reizen. en *Italien* te beſigtigen, *Vrankrijk* had doen verlaaten. Zyn naam was *Timantes*; hy was wel gemaakt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

en van zeer goede gebaarden, hebbende bruyne oogen, en hair van dezelve koleure ;. zyn dapperheid kon met die der alderkloekmoedigſten vergeleeken worden, en ſijn geeſt behoefde in aardigheid voor die van niemand te wyken. Na dat wy na eenige tyd te *Parys* gekomen waren, (want ik mag u niet ophouden, met het verhaal der dingen, die ons op de reis wedervoeren, alſoo deſelve van weynig belang zyn) vereerde *Timantes* my aan een zeker Juffertje *Araminte* genaamd, daar hy groote verkeering mé hield, verhaalende haar te gelijk, op wat wys hy my bekomen had. Dit Juffertje had my geweldig lief, en kon niet ſlaapen, of ick moeſt in haar armen leggen. Zy kuſte my duyſend maal op een dag, en nooit zag men haar zonder my, of my zonder haar, waar door ik alles wiſt, wat'er in de voornaamſte gezelſchappen omging, met welkers verhaal ik u langer bezig zoude konnen houden, als uw geduld mogelyk zoude konnen veelen.'k Zal u alleenlyk

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

lijk iets van deeze mijn nieuwe Meeſte-
es verhalen, waer over ik geloof, dat
gy wel een weinigje de mond zult moe-
en vertrekken; en zeker ik zou'er ook
om gelacchen hebben, indien mijn
ondſche gedaante't my niet belet had.

Gelijk de Juffers in *Vrankrijk* zich inbeelden, dat het aderlaaten en kliſte-ren vry veel tot de gezondheid doet, en een luiſter en friſheid aan hun aange-zicht geeft, diende *Araminte*, hoewel zy volmaaktelijk ſchoon was, zich dik-wils van deeze noodelooze kunsjes, ge-loovende de bekoorlijkheden van haar gedaante daar door te langer te zullen behouden.

Zeker dag, dat zy een kliſtering ge-bruiken zoude, hebbende haar Kame-nier haar verwittigd, dat alles klaar was, ging zy op haar bed leggen met het hoofd in't kuſſen, en de billen bloot, verwachtende in dit poſtuur de reme-die, die zy voor de behoudenis van haar ſchoonheid hield.

Terwijl zy nu in deeze geſtaltenis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

met het grootſte geduld des werelds lag, en gantſch niets zien konde, begon de Kamenier te denken, dat zy eenig linden van nooden had, waarom zy de ſpuit, klifteering, en alles wat daar toe behoorde, zoo lang op een ſtoel voor het bed neder zettende, en de trap opliep, na een kamer, die recht boven die van *Araminte* was, om daar te gaan haalen, 't geen zy van nooden had.

Gelijk zy niet lang weg docht te blijven, alzoo zy geloofde terſtond te zullen vinden, 't geen zy zoeken ging, liet zy de deur open ſtaan. *Timantes*, die haar menigmaal bezoeken kwam, was even op deeze tijd in huis geraakt, en kwam, gelijk hy zeer eerbiedig was, zonder eenig gerucht te maaken na de kamer toe; maar nauwelijks was hy daar binnen getreden, of hy wierd zijn Meeſteres in zodanig een poſtuur, gelijk ik u gezegt heb, gewaar. Zijn verwondering maakte hem by na onbeweegelijk; en gelijk hy in de kamer gekomen was zonder een woord te ſpreeken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ken, verhinderde hem de eerbiedigheid, welke hy voor deeze ſchoone billen had, het minſte gewag te maken. Hy zag aan alle kanten, of'er ook iemand ergens verſchoolen was; maar beſpeurd hebbende, dat hem nergens voor te vreezen ſtond, en de ſpuit met de kliſtering gewaar geworden zijnde, beſloot hy *Araminte* te doen, 't geen zy van haar Kamenier verwachte, 't welk hy beter beſchikte, als de beſte Apothekers knecht van gantſch *Parijs*.

Ik zat op een kuſſen nevens het bed, en zag dit goede werk vaſt aan, zonder dat ik eens blaffen wilde, gelijk ik ook niet gedaan had, toen ik *Timantes* in in de kamer zag komen; want ik was nieuwsgierig om te weeten, wat hy uit zoude rechten. Zoo haaſt als hy nu zijn werk gedaan had, trad hy uit de kamer, en vervolgens ook uit den huis, zonder dat hem iemand gewaar was geworden, alzoo onze dienſt-boden mogelijk wat noodwendiger bezigheden hadden, als op de deur, die zy open hadden gelaten, te paſſen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Araminte had dit tuig nauwelijks in 't lijf gekreegen, of zy bedekte haar hinderſte, 't geen lang genoeg in de lucht geſtaan had, en trok de gordijnen toe, hoopende een weinigje te zullen ruſten, eer ze weer uit zoude keeren, 't geen ze zoo even ontfangen had. Ondertuſſchen kwam de Kamenier weer van boven; 't is my van herten leet, Mevrouw, zeide zy, dat ik u zoo lang heb doen wachten; doch gy hebt zeer wel gedaan, voegde zy daar by, ziende dat zy niet meer in dat poſtuur was, daar zy haar in gelaaten had, dat gy u toegedekt hebt; want gy zoud door dit lang achter blijven lichtelijk konnen verkouwen; maar gaat weer op u knien leggen, en laat ik u de kliſteering zetten; ik geloof, dat ze tegenwoordig recht van pas zal zijn; want toen ik na boven ging, was ze noch al te heet.

Araminte deſe redenen hoorende, ſchoof de gordijnen open; 'k geloof, zeide zy, dat gy de gek met my ſcheerd, en dat gy my tweemaal achter den ander kliſtee-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

klisteeren wild. Hoe tweemaal? vroeg de Kamenier, ik heb 't immers noch niet eens gedaan. Gy spot met my, hernam mijn Meesteres, en ik had veel liever, dat gy dat wat achter wege liet blijven. Ik Zweer u, Mevrouw, antwoorde haar de Kamenier, dat ik daar niet de minste gedachte toe en heb; en ik verzeker u ook, dat ik u niet geklisteerd en heb; want ik kom soo even eerst van boven, daar ik een doek heb weesen haalen, om onder u te leggen Op het eindigen deeser laatste woorden, keek sy na de klistering; doch die was niet te vinden, waarom zy tegen haar Meesteres zei, dat zy se zich selven dan geset moest hebben. *Araminte* swoer van neen, en meende met al haar verstand dat de Kamenier de spot met haar dreef; doch deese deed daar soo veel eeden op, dat zy eindelijk geloofd begon te worden. Zy zagen malkanderen met verwondering aan, zy sweegen een tijd lang stil, en deeden door hun gezicht, en door de verbaasdheid, welke men op hun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gelaat beſpeurde, wel blijken, dat zy niet wiſten, wat zy van een zoo ongemeen geval ſouden denken. Zy zochten door de ganſche kamer, en niemand gevonden hebbende, begonden ſy zich in te beelden, dat het daar ſpookte. Hier over maakten zy zulk een getier, dat al het volk van den huiſe boven kwam loopen; daar zy aan verhaalden, dat'er een Geeſt in de kamer kwam; doch geen van beiden wilde ſeggen, wat hy gedaan had; alleenlijk ſeiden zy, na dat men hen verſcheidene maalen gevraagd had, wat deezen Geeſt doch gedaan mocht hebben, dat hy een Apotheker geweeſt ſy, of ten minſten kennis van deeſe kunſt moeſt hebben.

De kamer was noch vol volk, wanneer de kliſtering begon te werken, 't geen *Araminte* in de grootſte benauwdheid des weerelds bracht; want zy wiſt nauwlijks, hoe zy de billen dicht genoeg toe ſoude houden, en zy kon de ſnyding, welk zy in haar buik gevoelde, niet langer uitſtaan; doch eindelijk

lijk een middel gevonden hebbende om een ieder te doen vertrekken, opende zy haar poort, en loſte op haar gemak, 't geen ſy geloofde dat een Geeſt haar in 't lichchaam geſpuit had.

Terwijl dit ten huiſe van *Araminte* voorviel, zat *Timantes* by een Juffer van groote ſtaat, daar hy na toe gegaan was, ſoo als hy ſijn Meeſteres de kliſteering geſet had. Alhoewel'er nu een groot geſelſchap by deeſe Juffer was, en dat men van verſcheide ernſtige zaaken ſprak, kon *Timantes* zich echter niet bedwingen van lachchen, alſoo hem dit kliſteren geſtadig in den zin ſchoot; doch beſpeurende, dat men vermoeden had dat hy om iemand van 't Geſelſchap lachte, geloofde hy gehouden te zijn ſijn wedervaren te verhaalen, en hoe het geval, zonder de minſte gedachte daar toe gehad te hebben, hem Apotheker van een ſchoon Juffertje gemaakt had, edoch ſonder echter de geene te noemen, die de kliſteering van zijn hand had ontfangen. Nooit hoorde men met

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſulk een geſchaater, en uit een ſoo goed hert, lachchen; en nooit deed eenig geval zoo klugtige dingen voor den dag brengen. Een iegelijk zocht in ſijn geeſt, aan wien dit gebeurd mocht zijn; men had het vermoeden op verſcheidene, onder welker geval ook *Araminte* was, ſoo om dat men wiſt, dat zy groote ſorg voor haar ſchoonheid droeg, dat ſy zich dikwils deed aderlaaten, en dat zy menigmaal geklisteerd wierd, als ook om dat het een ieder wel bekend was, dat *Timantes* veel by haar verkeerde. *Araminte* was ondertuſſchen niet ſoo haaſt gekleed, of zy kwam *Cephiſe* beſoeken, 't geen de naame van de Juffer is, daar *Timantes* toenmaals by was, en daar men om dit geval noch wel hertelijk zat te lachchen. Toen hy haar in de kamer zag komen, kon hy ſijn gelaat niet ſoo ſtemmig houden, of het vermoeden dat ſy de geene was, die hen altemaal ſtof tot lachchen beſchafte, verdubbelde. Gelijk *Cephiſe* een Juffer van groote ſtaat was, en dat haar geboor-

boorte haar de vryheid gaf van recht uit de borst te spreeken tegen de geenen, die onder haar waren, ontfing zy *Araminte* met een seer geestig compliment; zy prees haar over haar goede gebaarden, en over de schoonheid van haar gelaat, en zei haar vervolgens met een lachchende mond, dat zy'er al te fris uit zag om van dien dag geen klistering genomen te hebben. *Araminte* zocht het te ontkennen; maar zy wierd soo rood, dat men het tegendeel wel uit haar gelaat bespeuren konde; van gelijken begon *Timantes* alsoo seer als zy te blossen; en, hoewel hy vry hard op sijn lippen beet, was hy echter genoodzaakt 't hoofd om te keeren, uit vreese dat men hem ziende lachchen, *Araminte* iets van de zaak vermoeden, of ten minsten gelooven mocht, dat hy'er van wist. Door alle deese dingen begon het geselschap zich te vaster in te beelden; dat hun vermoedens wel gegrond waren geweest, en men twijfelde niet meer, of men had de waarheid geraaden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Weinig tijds daar na verhaalde onſe Kamenier in vertrouwen aan een van haar Vriendinnen, wat haar Meeſteres met een zeker Geeſt gebeurd was. Deeſe (gelijk het Vrouw-volk gemeenlijk wat ſnapachtig valt) verhaalde het weer aan een andere. en deeſe andere kon het ook niet wel ſwijgen; zulks dat het gerucht wel haaſt door de Stad liep, dat *Araminte* van een Geeſt geklifteerd was; 't geen mijn arme Meeſteres niet zoo haaſt gehoord had, of ſy bleef een tijd lang in huis; want zy kon niet langs de ſtraat gaan, of een ieder wees haar met vingeren na. Dit gerucht wierd wel haaſt van een ander gevolgd, en de geenen die de waarheid vermoed hadden, gingen in alle Geſelſchappen zeggen, dat deeſen vleeſchelijken geeſt *Timantes* genaamd was, 't welk lichtelijk geloofd wierd, alſoo het vry wat meer ſchijn van waarheid had.

Niettegenſtaande alle deeze praatjes, liet onſen hubſchen Apotheker niet na *Araminte*, gelijk voor heen te beſoeken,

ken, alſoo hy beducht was, dat, zoo hy achter bleef, hy haar reden ſoude geeven om te gelooven, dat het geen, 't welk van hem geſeid wierd, waar was. Zeker dag, dat hy na ons huis toe ging, en van voornemen was alles te ontkennen, ſo zy hem ergens van ſprak, voelde hy zich geweldig ontroerd, en beſpeurde door het kloppen van ſijn hert, dat hy haar meer liefde toedroeg, als hy zelve geweten had, waar over hy eenigſins moeyelijk was, te meer om dat hy wel wiſt, datſe van een zeker Edelman, *Likander* genaamd, die toenmaals in 't Veld was, ten huwelijk was aangeſocht geweeſt, en dat hy om geen andere oorſaak haar tot ſijn Meeſteres verkooren had, als om zijn tijd met meer geneugte door te brengen. Zoo haaſt hy in ons huis gekomen was, klom hy met een groote ontroering de trappen op, en in de kamer van *Araminte* gekomen zijnde, geloofde hy bekoorlijkheden in haar gantſche perſoon te zien, welk hy nooit van te vooren daar in beſpeurd had.

Deeſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Deese gedachte wierp weer een nieuwe ontroering in sijn hert, welke hem verhinderde te spreeken, en met een verwondering deed aanschouwen, 't geen hy soo menigmaal, sonder zich in het minst te ontzetten, gesien had. *Araminte* was van haar kant alsoo ontsteld als hy, en de gedachten, die zy had, dat *Timantes* haar een klisteering had geset, haar onbeweegelijk maakende, en belettende het hoofd op te beuren, waren zy een langen tijd sonder spreken, en sonder malkanderen selfs te durven aanzien, en door deese stomme taal den ander te seggen, wat zy in te brengen hadden. *Araminte* nam eindelijk het woord, en zich ten halven na de kant van onsen Apotheker wendende; *Timantes*, zeide zy, 'k heb my vry wat over u te beklaagen, en..... Hier sweeg zy stil, en *Timantes* ziende, dat zy niet voort en voer, Mevrouw, seide hy haar, 'k weet niet, waar over gy u te beklagen hebt; want ik verklaar u, dat ik nooit andere meening gehad heb. als

die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

die van u te dienen. Daar zijn dienſten, antwoordde hem *Araminte* daar op, die ik van u niet en wil ontfangen, en gy weet wel van welke natuur die zijn. 'k Wenſchte, zei haar *Timantes*, dat ik gelukkig genoeg geweeſt was om u dienſt gedaan te hebben, dewijl ik, door te kennen, of de geenen, welke ik u gedaan ſoude hebben, u aangenaam waren geweeſt, geweeten ſoude hebben, van wat natuur de geenen zijn, welke gy wild dat men u doen zal. Zy zijn ſodanig altijd niet, hernam *Araminte*, als de geenen, die gy my gedaan hebt. Op het eindigen deeſer laatſte woorden wierd zy ſoo rood als bloed in haar aangeſicht, 't geen *Timantes* wel ſag, hoewel hy echter niet en liet haar te antwoorden, ſonder te laaten blijken de ontſteldheid haars gelaats beſpeurd te hebben. Ik Mevrouw! zeide hy haar; heb ik u gediend? 'k Heb al mijn leeven 't voorneemen daar wel toe gehad; maar ik heb'er nooit gelegentheid toe konnen vinden. Gy weet u daar echter

wel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wel van te dienen, antwoordde hem mijn Meesteres. Gelijk ikse nooit gevonden heb, hernam *Timantes*, heb ik'er my nooit van konnen dienen; en ik wensch niet, dat ze my gunstig mag zijn, dan om u dienst te doen; en .... De gelegentheid, schoot *Araminte* daar tusschen, sou u middelen konnen beschikken om my te dienen, die my niet aangenaam souden zijn, en mogelijk dat se 't al gedaan heeft. 'k Weet niet, schoot *Timantes* op zijn beurt daar tusschen, of se 't gedaan heeft; maar ik weet wel, dat ik het noch niet gewaar geworden ben. 't Is geen tijd meer van veinsen, zei *Araminte* met een toorniger stem; 'k weet alles en niet sonder reden kunt gy bedugt zijn voor mijn gramschap, na 't geen dat gy gedaan hebt. Zoo ik u gediend heb, gelijk gy my poogd wijs te maaken, hernam *Timantes* met een lachchende mond, behoef ik uw verbolgendheid niet te vreesen; want gy zijt al te billijk om te klaagen over iemand, die u dienst heeft gedaan. Even-

wel

wel klaag ik, antwoordde hem mijn Meesteres. Ei! berichte haar *Timantes*, 'k geloof niet, dat gy 't meend; want, by soo verre ik u gediend had, sou ik eer uw erkentenis als uw gramschap verwagten. Weet gy niet wel, seide zy hem, na dat zy een tijd lang gesweegen had, alsoo zy niet wist, hoe zy hem best een saak soude doen bekennen, welke zy wel sag dat hy niet ten vollen wilde uiten, dat'er dienſten zijn, die men nooit moet doen sonder daar verlof toe te versoeken? 'k Geloof, hernam den Minnaar, dat de sulken de grootste dienſten zijn, welke men doen kan; want het is veel edelmoediger te dienen, sonder daar gewag af te maaken; dewijl verlof versoeken, is een dienſt voorheen ruchtbaar maaken, en zich somtijds van dingen beroemen, welke men niet altijd tot zijn roem ten einde brengt. Wat my belangd, vervolgde hy, 'k meen dat'er niets edelmoediger is, als dienſten te doen, sonder zich te kennen te geven, en selfs, soo 't mogelijk

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

lijk is, ſonder zich ook oit naderhand te willen laten kennen. Ha, ha, zei mijn Meeſteres, hier was het daar ik u verwachtte; gy hebt gelijk in te willen zijn onder het getal der geenen, die zich niet willen laaten kennen, dewijl den dienſt, daar ik van ſpreeken wil, eer een ſtraf als een vergelding ſoude verdienen. Den dienſt, welke gy ſegt dat ik u gedaan heb, heeft iets byſonderlijkers, antwoordde haar *Timantes*, als andere dienſten, dewijlſe ſelfs niet gekend en word van den geen, die u de ſelve gedaan heeft; maar, voegde hy daar by, om haar te meer te beteuteren, doet my aan deeſe dienſt doch eens gedenken met daar klaarder af te ſpreeken, en ik verſeker u, dat ik niet ingetoogen genoeg ſal weſen, om de ſaak t'ontkennen; doch, voer hy voort, ziende datſe hem geen antwoord gaf, ik beſpeur wel, dat wy'er alle beide even dom in zijn, en dat, ſoo ik u gediend heb buiten mijn weeten, gy inſgelijks niet en weet, wat dienſt ik u gedaan heb. Wy verſtaan mal-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

malkander wel, zei mijn Meesteres; maar dewijl gy een soo misdaadige dienst, en die u, voor d'oneerbiedigste van alle menschen moet doen gaan, niet bekennen wild, sal ik my de moeite bespaaren van ze u te seggen, en liever tot een andere praat overtreeden, na u alvorens verseekerd te hebben, dat ik'er na behooren aan gedenken sal. Zoo als *Timantes* haar hier antwoord op meende te passen, nam zy't woord op nieuws; Hebt gy niet hooren spreeken seide zy, van de geschiedenis, welke men verteld van een seker Heer, die over eenige dagen een Juffertje een klisteering geset heeft? Deese woorden verbaasden *Timantes* soo geweldig, dat hy een tijd lang was sonder daar op t'antwoorden; maar eindelijk weer een weinigje tot zich selven gekomen zijnde; 'k Heb'er iets af gehoord zeide hy; maar ik kan't kwalijk gelooven. Dat is't niet, dat ik u vraagen wil, hernam *Araminte*: geloof het, of geloof het niet, daar is weinig aan gelegen; maar antwoord my eens, mag

ik

ik u bidden, op 't geen dat ik u vraagen gaa. Zo gy in de plaats van deesen Heer geweest waart, wat soud gy gedaan hebben? Dewijl sulks nu niet en is, antwoordde haar *Timantes*, kan ik 't u niet ten neisten seggen, vermits ik niet en weet in welk een luim ik als dan geweest soude hebben. Maar, hernam zy, in welk een luim soud gy nu weesen, soo u deselve zaak voorkwam? Ze zou me voor moeten komen, gaf hy haar ten antwoord, om het u te seggen; want 't gezicht der voorwerpen boesemd gedagten in, welke men op een ander tijd niet en soude hebben, even gelijk het gevaar dikwils dapperheid ingeest. Zoo gy my niet seggen en wild, hernam mijn Meesteres, wat gy gedaan soud hebben, soo zeg my doch ten minsten, wat gy gelooid, dat een ander soude hebben behooren te doen. Wat dat aangaat, Mevrouw, berichte haar onsen Apotheker, dat kan ik u noch veel minder seggen; want ik kan niet raaden, wat een ander gedaan soude hebben, de-

wijl

wijl ik niet en weet, wat ik ſelve ſoude hebben gedaan. 'k Vraag u niet, zei de Schoone daar op, haar ſtem een weinigje verheffende, hoe gy, of hoe een ander zich daar in ſoude hebben gedraagen; maar wat gy, of een ander ſoude hebben behooren te doen. 'k Geloof, Mevrouw, zei *Timantes* als toen, dat een man van de weereld den aars van deeſe Schoone beleedigd ſoude hebben met al t'eerbiedig tegen hem te zijn, en met voort te gaan uit vrees van hem beſchaamd te maaken; want dit voortgaan ſou een teeken geweeſt zijn van het gering vermogen van deeſen aars, en men ſou daar door betoond hebben, dat men, ver van hem t'achten, daar bang voor was geweeſt. Dat en is niet, 't geen men meend, de ſchuldige eerbiedigheid voor de Juffers verlieſen, en iemand, die ſijn oogen niet geſlooten had voor den ſchoonſten aars des weerelds, behoord niet voor oneerbiedig te gaan, of daar te minder om geacht te worden; in tegendeel ſou hy niet eerbiedig zijn, ſoo

hy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

hy zich daar anders in droeg, en ik ben verſekerd, ſoo hy in eenig aanſien by de Juffertjes ſtond, dat hy een groot gedeelte daar af verlieſen ſoude. De Juffer derhalven, dien iets ſodanigs wedervaren was, behoorde hem haar ongeneugte daar niet over te betuigen; maar, ſoo ze wiſt wat de weereld was, en hoe men daar in behoord te leeven, ſou ze hem ſulks ſelfs geen ondank weeten, en de ſaak met een lagchje afwijſen, indienſe niet én begeerde, dat men den ſpot met haar dreef. Gelijk de Mannen niet gebooren zijn, als om de Juffers te dienen, moeten zy, ſonder eens t'overweegen, alle gelegentheden daar toe by de lokken grijpen. De geen, die dit Juffertje de kliſteer geſet heeft, heeft buiten twijfel gevreesd, dat haar aars verkouwen ſou, en derhalven geloofd haar een goeden dienſt te doen met haar de kliſteer, dien zy verwachtte, en die nu alreeds koud begon te worden, en wel haaſt niet meer in ſtaat ſoude geweeſt zijn van voor die tijd eenige nuttigheid te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

e konnen aanbrengen, na binnen te rijven. Na deesen dienst gedaan te hebben, is hy met een groote eerbiedigheid n sonder eenig gerugt te maaken, voortgegaan, om deese bekoorlijken Aars in reede te laaten rusten. Kan men, na lit alles, sodanig een ergens van beschuldigen, ten zy dat men hem wilde laaken over al te beleefd geweest te zijn, en over een gelegentheid, welke hem het geval aanbood van een Juffer dienst te doen, niet te hebben willen verwaarooosen? Ziet daar, Mevrouw, vervolgde hy, hoedanig mijn gevoelens omrent dit stuk zijn; wat ik gedaan soude hebben, soo ik in de plaats van deesen hubschen Apotheker was geweest; en wat ik geloof dat een ieder in sodanig een ontmoeting soude behooren te doen. *Araminte* veranderde meer als een maal van koleur; dan sloeg zy d'oogen na d'aarde, dan keerdenze die na deese, en dan weer na geene zijde, ten einde *Timantes* deese verandering niet en soude bemerken. Indien dat uw gevoelen is,

zeide

zeide zy hem eindelijk na dat zy weer een weinigje herſtelt was, 'k weet wel dat het dat niet en is van de Juffer, dien de ſaak is wedervaaren; zy is geweldig tegen hem vergramd; en gelijk zy weet, dat gy een zijner beſte vrienden zijt, bid zy u door mijn mond, niet alleenlijk niet weer ten haaren huiſe te komen, maar u ſelfs niet ter plaatſe te vinden, daar zy weeſen ſal, en ſoo gy dit bevel, 't welk ik u voor haar geef, niet na en komt, verwittig ik u van haarent wege, dat zy wel middelen ſal weten te vinden om u haar bevelen te doen gehoorſamen. 'k Ben daar toe bereid, antwoorde haar *Timantes*, niet dat ik haar gramſchap vrees, maar dewijl gy 't my gebied, behoudens dat gy my zegt, wie deeze bekoorlijke Iuffer is; want de gaaf niet hebbende van waar te ſeggen, kan ik uw orders niet nakomen, en my wachten van my te laaten vinden in een geſelſchap, daar een ſchoonheid is, dien ik niet en ken. Gy begeerd immers niet, Mevrouw, voegde hy daar by, dat ik my,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ny, om my te berooven van het ge-
igt eens Juffers, welke door mijn
Vriend beleedigd geloofd te zijn, van
lat van alle anderen berooven zoude.
k acht u te billijk om my ſoo ſtrenge
vetten te willen opleggen, en te begee-
en, dat ik die naauwkeuriglijk ſoude
onderhouden. Niet te min, ſoo gy 't
nkel begeerd, ſal ik 't doen, en afſtaan
van de verkeering van het Vrouwelijk
geſlacht, behoudens dat gy my toelaat
by u te mogen komen; 't welk doen-
de, ſal ik gelooven niets te verlieſen, de-
wijl in u alleen ſoo veel geeſts en ſoo veel
bekoorlijkheden te vinden zijn, als al-
le de Juffers van deeſe Stad te ſaamen
hebben. Ik kan u uw verſoek niet toe-
ſtaan, zei hem mijn Meeſtères; dit Juf-
fertje is my een al te goede Vriendin;
men kan het niet hoonen ſonder my te
mishaagen; en ik verbied u abſolutelijk
my ooit toe te ſpreeken. Gy zijt wel
ſtraf, Mevrouw, zei *Timantes*, dat gy
my ſoo ſtrengelijk ſtraffen wild over een
misdaad, welke ik niet begaan en heb,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſoo men 't anders een miſdaad noemen kan, en dat ter believe van een Vriendin, dien ik nooit beleedigd heb. Gy behoordet haar te ſeggen dat ze onrechtvaardig is, en d.... 't Is te veel, ſchoot *Araminte* daar tuſſchen, 'k heb uw redenen al lang genoeg aangehoord; gy hebt meer gedaan, als gy wel ſeggen wild, en deeſe Juffer, dien gy onrechtvaardig noemd, weet ſeer wel, dat gy den geen zijt, die haar de kliſtering heeft geſet. 'k Heb u niet te ſeggen, hoe de ſaak toegegaan is, gy weet het beter als wy; maar alles wat ik u van haaren wege ſeggen kan, is u te verwittigen, dat, ſoo gy 'er 'praat af maakt, zy middelen in 't werk ſal ſtellen om u te doen ſwijgen, daar zy ſich tot noch toe niet van heeft willen dienen. Gy behoefd u hier niet tegen te ſtellen, of te ſeggen, dat men u t'onrecht daar van achterdenkt, want men heeft u ter ſelver uure, als de ſaak voorgevallen is, uit haar huis zien gaan; en al had men u niet geſien, ſoo moet gy gelooven, dat, de wijl gy in een

vol

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vol geſelſchap, gelijk gy wel weet, de nond daar ſo dapper af geroerd hebt, het de geene, dien 't betreft, wel ter ooren ge- komen is. Denk op mijn ſeggen, voegde zy daar al zugtende by, denk op uw miſdaad, en zijt verſekerd, dat ik u voor eeuwig vaar wel ſeg. Op 't eindigen deeſer woorden trad zy in een kabinet, 't geen naaſt haar kamer ſtond; want de ſchaamte haar belettende daar verder af te ſpreeken, liet zy *Timantes* in zijn eenigheid mijmeren op de redenen, wel- ke hy met haar kwam te hebben. Na dat hy nu zijn gedagten had laaten gaan over alles, dat zy hem geſeid had, ge- loofde hy vaſtelijk, dat ze de waarheid van den handel wiſt, en beſloot derhal- ven de ſaak liever met een aardigheid te verſchoonen, alsze t'ontkennen. Heb- bende dan int en papier op een tafel ge- vonden, ſchreef hy een brief, welke hy op de ſelve liet leggen, alſoo hy geloof- de, dat *Araminte* maar na zijn weg gaan wachtte om weer in haar kamer te komen, en dat zy derhalven dit papier,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

't geen groot genoeg was, en dat hy ſchuins over eind tegen de muur aangezet had, om 't oog daar terſtond op te doen vallen, wel haaſt beſpeuren ſoude.

Zoo haaſt *Timantes* voort gegaan was, ſprong ik op de tafel, om te zien wat hy geſchreeven mocht hebben; want hoewel ik nu ſoo lang onder een hondſche gedaante heb moeten ſwerven, heb ik echter altijd mijn menſchelijk verſtand behouden gehad. Terwijl ik hier mee beſig was, trad *Neophile* in de kamer. Deeſe was een der beſte Vriendinnen van mijn Meeſteres, ſeer vrolijk van aard, en kwam haar dikwils beſoeken. Terſtond wierd zy het papier gewaar; en gelijk alles aan deeſe losbollen geoorloofd is, of ten minſten dat zy ſich dikwils dingen aanmatigen, welke men hen niet gaarne vrywillig ſoude toeſtaan, nam zy 't in de hand, en las het van boven tot beneden. Zy maakte ſulk een geſchater met lachchen, onder 't leeſen en na dat ze 't geleeſen had, dat *Aramin-*

raminte uit haar kabinet kwam, om te zien wat'er te doen was. Zy vond haar noch met het papier in de hand, en hoe langer hoe harder lachchende. *Araminte* ſtond verbaaſd, en vroeg'er haar d'oorſaak af; daar *Neophile* op antwoordde, dat zy ſe wel behoorde te weten. dewijl zy het papier, dat haar ſoo geweldig deed lachchen, op haar taſel had gevonden. Mijn Meeſteres zei, dat ſe't nooit geſien had, en d..... Zeker, ſchoot *Neophile* met een ſchamper grimlach daar tuſſchen, gy behoordet met uw Vriendinnen ſoo niet te leeven, want hoewel uw naam niet uitgedrukt en ſtaat, kunſt gy echter niet ontkennen, dat deſe ſaak u niet gebeurd en is, dewijl al de wereld ſe weet, en dat'er niemand langer twijfel aan ſlaat. *Araminte* wierd ſoo rood als bloed op deeſe woorden; zy verklaarde haar op nieuws, dat zy niet en wiſt, wat'er van dit papier was, en dat ze het nooit geſien noch geleezen had. Dewijl gy't nooit gezien hebt antwoordde haar *Neophile*, is't redelijk,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dat men 't u te vooren leeſt. Hier op ving zy aldus aan.

AAN DE SCHOONE,

Dien ik een klifteering geſet heb.

GY hebt my zoo even geſprooken op een manier, welke my genoeg heeft doen kennen, dat gy my niet alles hebt willen zeggen, 't welk gy wel weet, raakende d'avontuur van de kliſtering. Ik zie wel, dat gy begeerd, dat ik 't raade; 'k wil 't wel doen, om u te verpligten, en om u de ſchaamte te beſpaaren van het my te zeggen. Na deeſe bekentenis zal ik niet gelooven, Mevrouw, dat gy reden hebt om u over my te beklaagen, of dat gy wy met recht zoud konnen verwijten, dat ik niet verplichtend en ben. 'k Weet wyders niet, of gy begeerd, dat ik u ſpreeke onder den naam van een ander, gelijk gy my gedaan hebt, en of ik, terwijl ik tegen u ſpreek, my gelaaten moet als of ik tegen een ander ſprak. 'k Geloof niet te min, dewijl het mas-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

nasker afgeligt is, dat het niet meer van nooden zal zijn zich van omwegen te dienen, en dat ik tegen u behoor te spreeken, gelijk of ik u een klisteering geset had. Ja, Mevrouw, dewijl't een bekende waarheid is, en dat ik ze belijden moet, zal ik u reche uit zeggen, dat ik ze u gezet heb, en dat ik zulks doende, geloofd heb dienst te doen aan den schoonsten aars, die het Aardrijk ooit gedragen heeft. 'k Had deernis met hem te zien verkouwen; en, gelijk ik wist, waar hy na wachte, nam ik de vryheid van het hem aan te bieden. Hy nam het zeer beleefdelijk aan, en zei my niet een kwaad woord; ook gaf ik't hem met een groote eerbiedigheid; want ik boog mijn eene knie ter aarde; ik maakte gantsch geen gerugt uit vrees van hem te verstooren; ik raakte hem niet aan als met het einde van de spuit; en hoewel mijn handen geweldig jeukten om hem eens te voelen, heb ik ze echter daar van wederhouden, en niet als mijn gezigt voldaan. Ik geloof niet, om dat ik hem gegeeven heb, waar mede de frisheid van uw koleur te behouden, dat ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

daar door uw gramschap heb behooren te verdienen, en ik acht u'al te billijk, om een dienst met het zelve oog aan te zien, daar gy een beleediging mede aanzien zoud.

't Leezen van deezen brief, die alle anderen, als iemand die daar by belangd was, zoude hebben konnen doen lagchen, deed *Araminte* de mond niet eens vertrekken. In tegendeel zei zy met een koel gelaat tegen *Neophile*, dat deesen brief aan haar moest houden, en dat zy niet gelooſde, dat zy ze op haar tafel gevonden had. Niet datſe uit den inhoud niet wel beſpeurde, dat *Timantes*, eer hy voort was gegaan, ſe geſchreven had; maar de moeite, welke zy had om te bekennen, dat haar duſdanig een ſaak wedervaren was, deed haar deeſe taal voeren. *Neophile* wiſt zich daar lichtelijk af te verdedigen; deed *Araminte* zien, dat het ſchrift noch verſch, en den brief geſchreeven was op een ſodanig een papier als'er noch op de tafel lag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

'k Zou'er noch kragtiger blijken van gegeeven hebben; want ik had ze zien ſchryven, indien ik ſoo wel't gebruik van mijn ſtem als van mijn verſtand had gehad. *Araminte* zich ſoo ſeer door ſoo bondige redenen gedrongen ſiende, wiſt niet wat t'antwoorden; en alles wat ſy ſeggen konde, was dat, hoewel den brief op haar taſel, met haar inkt, en op haar papier geſchreeven was, ſy ſe echter nooit geſien had, en ook niet en wiſt, aan wienſe hield, alſoo ſy de geene niet en kende, dien deeſe aartige avontuur wedervaaren was. *Neophile*, die ganſch geen twijfel aan de ſaak en ſloeg, ziende de beteutering daar *Araminte* in was, veranderde van ſtoffe, om haar Vriendin niet verder beſchaamd te maaken. Niettemin, gelijk zy ſeer doortrapt en loos was, wiſt zy haar redenen in d'overige praat ſodanig te beleggen, dat zy haar dwong te bekennen, alles wat'er voorgevallen was. Dit verſtaan hebbende, gaf zy redenen aan haar Vriendin, om haar d'ongenoeg-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

te, welke in haar geest heerschte, te doen verjagen.

Araminte volgde haar raad, daar zy zich seer wel by bevond. Twee dagen daar na ontfing sy deesen brief van *Timantes*, die haar niet meer dorst komen besoeken.

Aen de wreede Araminte.

'k Weet niet, wat gy gedocht hebt vanden brief, welke ik, nu twee dagen geleden, op uw tafel liet leggen. Niettemin dunkt my, dat ze u heeft behooren te doen kennen, dat ik alsoo opregt als verplichtend ben, en dat ik, om u te voldoen, geraaden heb, 't geen gy my niet en dorst zeggen. Vervolgens heb ik u beleeden; dat de saak, daar gy my van beschuldigde, waar was. Gelijk gy my, de laatste maal dat ik d'eer had van u t'onderhouden, bespeuren deed, dat ze u mishaagd had, geloof ik gehouden te zijn u te seggen, dat de Liefde u gewrooken, en my smoorlijk verliefd heeft doen worden op een persoon, die my over

over twee dagen verbood my ooit weder voor haar te vertoonen. 'k Behoef u niet te seggen, dat gy my dit bevel gedaan hebt, dewijl ik geloof, dat uw geheugenis goed genoeg is, en dat ik eer de middelen behoorde te soeken om het u te doen vergeeten, als de geenen, welke u daar aan konnen doen gedenken. Mijn gedagten zijn niet meer besig, als met een weg uit te vinden om mijn zoen met u te maaken, en u mijn liefde te doen goed keuren; doch wanneer ik denk om den staat, welke gy in de weereld voerd, kan ik my nauwelijks inbeelden, dat gy u soud willen ontwaardigen d'oogen te slaan op den geen, dien gy niet meer aan en ziet dan gelijk een Apotheker. Maar bedrieg u daar niet in; ik ken'er genoeg van een hoogen staat, die wel in mijn plaats souden willen weesen. Ik ben maar een Apotheker van schoone Juffertjes, en ik sal u altijd tot getuige nemen, wanneer gy't tegendeel sult beweeren; want ik ben versekerd, soo gy u selven geen al te sichtbaar ongelijk wild doen, dat gy't niet lang beweeren sult. Zoo gy my de genade doet van my

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

te laaten weeten, hoedanig ik by u ſtaa, en wanneer ik het verlof ſal konnen verwerven van u te mogen beſoeken, ſult gy beſpeuren, ziende my voor uw voeten leggen, dat van alle de geenen, die u aanbidden, de getrouwſte en verliefdſte is

Uw Apotheker
Timantes.

Araminte kon zich niet onthouden van lachchen, wanneer zy deeſen brief las, en alle haar ſpijt was niet kragtig genoeg, om haar een haat te doen behouden tegen een man, welkers inborſt zy begon te kennen, en die door ſijn bevallige ſchertſeryen had begonnen haar te behaagen. Niettemin ſchreef zy geen antwoord op deeſen brief, en nam een vaſt beſluit van even ſodanig met alle d'anderen, welke hy haar ſchryven mocht, te leeven; alſoo zy oordeelde, dat zy hem niet eer behoorde toe te ſtaan haar te mogen beſoeken, voor de ſaak t'eenemaal in 't vergeet-boek geraakt was.

Timan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Timantes, die niet van zin was 't daar by te laaten; maar geſtadig te ſchryven, al kreeg hy ook geen antwoord, om mijn Meeſteres te doen beſpeuren, dat hy niet en aarſelde, en dat hy noch geſtadig op haar docht, ſchreef haar eenige tijd daar na de volgende brief.

Aan de ſchoone en ſtomme Araminte.

Ik beboor mijn oogen en mijn handen vry wat kwaads te willen, dewijl ſe d'oorſaak zijn dat ik de vryheid niet en heb van u te mogen beſoeken, en dat gy ſtom voor my geworden zijt. Moet men ſoo ongelukkig weeſen over iets ſchoons geſien te hebben; en ſoo kwalijk gehandeld worden om dat men een dienſt gedaan heeft, of ten minſten om dat men geloofd heeft'er een te doen? Indien uw Aars zich van my beklaagde, 'k zou'er my over trooſten; maar ik ben wel verſekerd, dat hy u niet tot mijn nadeel geſprooken hee t. Ondertuſſchen volhard gy vaſt in my ter liefde van hem kwalijk te han-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

handelen; en gy doet my alles lijden, wat het afweesen de geenen, die vyeriglijk beminnen, kan lijden doen. Zoo gy noch langer daar in voort vaart, zal ik, om u te vertroosten, in goeden ernst een Apotheker gaan worden; en wanneer men weeten sal, dat ik u gekliſteerd heb, sullen alle de Schoonen zich van my willen bedienen; en soo ik onder hen en soo schoone Aars kan vinden, als d'uwe is, sal ik de geene, aan welkers lichchaam die staan sal, beminnen, indien gy niet in 't kort uw strafheid verſagt, en mijn liefde met weder-liefde beloond. Tot soo lang sal ik u met mijn brieven laſtig vallen; maar weet, dat gy daar na nooit meer zult hooren van

Timantes.

Timantes insgelijks op deesen brief, en noch op drie of vier anderen, welke ik niet te leesen kon komen; door dien ze mijn Meesteres terstond in 't vuur wierp, benevens de geenen daar ik u den inhoud alreeds van bekend heb gemaakt, geen antwoord bekomende,

wierd

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wierd het schryven moe, en besloot andere middelen te zoeken, om met *Araminte* weer versoend te worden. Geen bekwaamer vond hy, als zijn liefde aan *Neophile* t'ontdekken, welke hy wist dat een van haar geheimste Vriendinnen was. Zy beloofde hem behulpsaam te zijn; en ziet hier wat se deed, om in deese zaak tot haar wit te geraaken. Zy deed *Timantes*, seker dag dat zy wist dat *Araminte* haar besoeken soude, tot haarent komen, en hebbende hem in een hoek van de kamer verstooken, zeide zy tegen deese Schoone; dat zy een versoek aan haar te doen had, maar dat z , eer zy haar t'openbaarde, versekering begeerde van dat zy het verwerven soude. *Araminte* beloofde't haar; waar op *Neophile* terstond *Timantes* te voorschijn deed komen. De gunst, welke ik van u versoek, seide zy, biedende haar te gelijk deesen Minnaar aan, is dat g *Timantes* zijn misdaad vergeeft, en hem vorders toestaat u, gelijk voor heen, te mogen komen besoeken. *Timan-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

mantes wierp zich hier op voor haar voeten, en zei haar de beweegelijkſte en verliefdſte dingen des weerelds. Mijn Meeſteres was in 't eerſt ſoo verbaaſd, dat zy naauwlijks ſpreecken konde; maar wanneer zy weer een weinigje tot bedaaren was gekomen, en dat zy hem nu meende te antwoorden, deed haar het herdenken van dat hy haar gekliſteerd had, d'oogen na d'aarde ſlaan, en verſtomde haar t'eenemaal; doch eindelijk een geweld op haar ſelven doende; *Timantes*, ſeide zy hem, de vriendſchap, dien ik *Neophile* toedraag, verplicht my u, alles wat'er geſchied is, te vergeeven; 'k wil geen haat behouden tegen de geenen, die haar beſcherming verſogt hebben, waarom ik u verſeker, dat ik nooit de minſte verbolgendheid meer over uw miſdaad ſal hebben; maar, gelijk ik u niet aanſchouwen kan ſonder rood te worden, moet gy, ſoo gy my ſoo ſeer bemind als gy ſegt, my deeſe ſchaamte beſpaaren, en u nooit voor my vertoonen. 't Is niet als op deeſe voor-

voorwaarde, dat ik uw baldaadigheid vergeef, en ſoo gy my niet en gehoorſaamd, ſal ik gelooven, dat gy my niet en bemind. Ach! Mevrouw, antwoorde haar *Timantes*, weet gy wel, wat gy begeerd; en gelooſd gy, dat een Minnaar zijn lieſde door teekens van onverſchillendheid ſoude konnen betuigen? Gy vereiſcht dingen, die daar t'eenemaal tegen ſtrijden, en die niet in zijn vermogen zijn. Zoo hy u die toeſtond, zou hy afſtand van zijn lieſde moeten doen; de tegenwoordigheid van het beminde voorwerp doet den Minnaar leeven, en ſoo gy hem dat beneemt, ſal hy niet doen als kwijnen. Zo de tegenwoordigheid van het beminde voorwerp hem doet leeven, antwoordde hem *Araminte*, ſal hy ook in begeerte wel konnen leeven; de Lieſde heeft daar menigmaal behaagen in, en z..... Hy heeft daar ſoo veel behaagen niet in, als gy wel ſegt, ſchoot deeſen bedroefden Minnaar daar tuſſchen, dewijl in de begeerte leeven, is in de pijnen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

nen leeven. 'k Gevoel echter, dat hy kragts genoeg heeft, om dit droevig leeven te leiden, en dat hy doen zal, 't geen gy hem gebieden sult. Zoo hy bereid is mijn bevelen te volgen, hernam *Araminte*, soo wenschte ik wel, dat hy een weinigje straffs leed. Hy zal ze lijden, Mevrouw, berichte haar *Timantes* met een kwijnende en ganschverliefde stem; maar kan hy niet hoopen, dat de tijd... Vraag me niet meer, zei *Araminte* vallende in zijn redenen, soo gy my gehoorsaamd, zult gy den middel wel vinden van my eindelijk te behaagen; en gy moet weeten, dat, wanneer men behaagd het voorwerp, 't geen men bemind, men by na versekerd is van zijn minnen zucht t'eeniger tijd goed gekeurd te sullen zien. *Timantes* sprak'er haar dan niet meer af, alsoo hy uit deeze laatste woorden wel bespeurde, dat haar hert metter tijd wel vermurwd soude konnen worden, en dat hy de saak in een beter staat gebracht had, als hy zich wel had ingebeeld. Hy beloofde dan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dan aan mijn bekoorlijke Meesteres; dat hy alles soude doen, wat hy konde, om haar te gehoorsaamen; en deese Schoone, ziende de believing, welke hy voor haar bevelen had, sonder echter minder verliefd te schijnen, beloofde hem, dat zy hem toe soude staan haar te komen besoeken, wanneer men niet meer van zijn misdaad en soude spreken; en dat zy trachten soude daar insgelijks niet meer aan te gedenken, wanneer al de weereld de geheugenis daar af verlooren soude hebben. Hun ommegang eindigde eenige oogenblikken daar na. *Timantes* trad eerst ten huise uit, en *Araminte* my in den arm genomen hebbende, begaf zich kort daar na van gelijken na haar woon-plaats

Onse twee Gelieven begonden zich nu onderling met een beter oog aan te zien, wanneer *Likander*, daar mijn Meesteres niet zeer veel van en hield, en die zich opentlijk voor haar Minnaar deed aanzien, om eenige dringende redenen uit het Veld kwam. In 't kort ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vernam hy de vermaakelijke avontuur van de klisteer, die hem echter niet seer en vermaakte, dewijl ze, ver van hem te doen lagchen, hem alle de vervoeringen veroorsaakte, daar een jalourschen geest vatsaam van is. Ierstont nam hy een besluit van *Timantes* berouw over zijn roekeloosheid te doen hebben; en, gelijk hy uitsteekend minne-nijdig was, nam hy voor zijn beklag tegen *Araminte* daar over te doen, hoewel hy wel wist, dat zy onschuldig was. Hy miste ook niet zijn voorneemen in 't werk te stellen, soo haast hy haar voor d'eerste maal sedert zijn wederkomst was gaan besoeken. Na dat hy haar gegroet, en na tijding van haar gesondheid had gevraagd, gaf hem deese beminnelijke Dochter ten antwoord, dat se noch in een gewenschte staat was. 'k Twijfelde daar niet aan, hernam hy, sedert dat ik verstaan heb, dat gy u somtijds eens klisteeren liet, om uw gesondheid te behouden. 'k Weet niet, berichtte zy hem met een seer koel gelaat, alsoo zy zijn jalour-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

jalourſchen aard wel kende, en dat zy bemerkte waar hy heen wilde, wie u ſo wel van mijn zaaken onderregt heeft; maar ik kan u van een ding wel verſekeren; dat is, ſoo ik my ſomtijds kliſteeren laat, ſulks niet en geſchied om u te behaagen. 'k Weet echter wel, Mevrouw, hernam hy met de ſtem van een jalourſche, dat, ſoo gy niet van voorneemen zijt my te behaagen, gy niettemin beminnelijk ſoekt te ſchijnen in d'oogen van verſcheide Oppaſſers; dewijl, om daar toe te geraaken, gy u van den eerſt-komende kliſteeren laat. Zoo dat waar is, antwoordde zy hem met dreigende oogen, en een gelaat, daar de ſchaamte de trosheid niet en belettede op te verſchijnen, kunt gy u echter wel verſekerd houden, dat ik 't me nooit van u ſal laaten doen. Dat is een eer, hernam hy, daar ik niet na ſtaa; 'k laat die aan mijn Mede-vryers; want ik bekommer me daar ſeer weinig mee, of ik een goeden Apotheker ben, of niet. 'k Ben ook niet van voorneemen u te be-

beproeven, zei mijn Meesteres met een spijtige mond. Zoo gy dat in den sin had, liet hy zich weer hooren, zou 't u mogelijk wel konnen berouwen, en veel licht zou ik u soo wel niet dienen al *Timantes*. 'k Weet niet, wat gy daar mee seggen wild, antwoordde zy hem. En ik weet het soo veel te beter, viel hy daar terstond op in. Noch een tijd lang stonden zy met malkander aldaar te habbelen, geduurende de welke *Araminte* den bal soo dapper weerom kaatste, dat *Likander* eindelijk voort ging, seer kwalijk over zijn besoek voldaan.

Hy mymerde de ganssche nacht op de steekende antwoorden van zijn geestrijke Meesteres, en nam vastelijk voor, *Timantes* den degen te doen trekken. Met dit selve besluit stond hy op, en ging omtrent zijn huis wandelen, om hem te wagten, alsoo hy niet begeerde, dat hun gevecht een volkomen *Duël* soude weesen. Omtrent een uur was hy daar geweest, wanneer hy hem uit zag komen. Terstond stelde hy zich om

hem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

nem van verre na te volgen; en aldus na een wijltje wandelens in een eng straatje gekomen zijnde, daar gemeenlijk niet veel volks door en ging, liep hy na hem toe met den bloote degen in de hand, roepende hem vaſt van verre toe, dat hy inſgelijks van leer trekken, en denken ſoude om zijn lijf te verdedigen. *Timantes* deed zich dat geen tweemaal ſeggen, en ontfing hem op een manier, die hem wel beſpeuren deed, dat hy d'overwinning zoo geweldig licht niet verkrijgen zoude. Lange tijd vogten zy met een gelijk voordeel; maar eindelijk verklaarde zich de zegen voor *Timantes*. Hy kreeg bloed van zijn vyand, en mogelijk zou hy hem meer hebben doen verlieſen, indien ze door ettelijke lieden, die op het blinken der deegens toegeſchooten waren, niet geſcheiden waren geworden.

Hoewel hun gevegt maar een ontmoeting was, vreeſden zy echter de ſtrengheid der Wetten, en ider ging zich by zijn Vrienden verbergen, tot dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dat de zaak bygelegt ſoude weeſen, d
dat ze elkander weer na de huit ſoude
ſtooten.

Men kan zich lichtelijk inbeelden
dat zy alle beide de zelve gedagten nie
en hadden, en terwijl den een verheug
was over 't gelukkig gevolg van zijt
ſtrijd, den ander in d'uiterſte wanhoo
ſtak over dat zijn voorneemen zulk eer
kwaaden uitſlag had gehad. Hoe! ze
Likander, denkende op d'oorzaak wel
ke hem verplicht had *Timantes* var
leer te doen trekken, moet ik langer om
een vervloekte kliſteer vegten, en zal die
d'oorſaak weeſen van d'ongeneugte en
de ſchande die my van daag overgeko-
men is! Terwijl deeſen rampzaligen
Jalourſche zich met zijn droevige ge-
dagten onderhield, ontwierp *Timantes*
een brief voor *Araminte*, welke hy
haar noch die zelve dag ſtuurde Zy be-
helſde, by na deeſe zelve woorden.

Aan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Aan de Schoone, daar ik niet by durf komen.

IK kan geen vreugde over mijn overwinning gevoelen, voor ik weet, met welk een oog gy die aanziet. Zoo gy'er niet moeyelijk over zijt, zal ik'er my over verheugen; doch zoo gy'er de minste spijt over betoond, zal ik van leedweesen sterven; dewijl ik voorgenomen heb my in alles na uw wil te schikken, en nooit andere gevoelens, als d'uwen te hebben. Gelijk ik niet en zoek, als u te vermaaken, en u te behaagen, heb ik lange tijd overwoogen, of ik u een stukje zoude stuuren, 't welk mijn ledige tijd my heeft doen ter wereld brengen; maar de vrees, dat het u mishaagen mogt, heeft het my verhinderd te doen.

Araminte ontfing deezen brief met groote blydschap. Niettemin schreef zy geen antwoord aan haar Minnaar; maar zy liet hem zeggen, dat zy dit *Kind van zijn ledige tijd* wel eens wenschte te zien. *Timantes* voldeed haar hier ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſtond in, en ſchreef haar deeſen brief, daar het gedachte *Kind* in geſlooten was.

Indien het Stukje, 't geen ik u ſtuur, u niet en behaagd, moet gy my daar geen verwytingen over doen, dewijl ik, u het zelve ſtuurende, niet anders als uw bevel voldoe. Hoewel ik 't geen naam en geef, zult gy echter wel haaſt beſpeuren, dat het gemaakt is tot lof van den geen, dien gy wel weet, en dat men 't een Panegyricon *of Lof-ſchrift zoude konnen noemen. Gy kunt het zodanig een naam geeven als 't u beliefd; want ik heb 't niet gemaakt, als om u te doen lachchen; en ik verſeker u, dat het nooit iemand zal zien, ſoo gy 't niet toond, en dat, ſoo gy my betuigd dat het u mishaagd, ik bereid ben daar berouw over te hebben, en 'er u vergiffenis van te verſoeken. Ik geloof niet, dat gy, na deeze verzekeringen, reden hebt om u te verſtooren tegen*

Timantes.

Ara-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Araminte begon te lachchen, zoo haast zy deesen brief geleesen had, en opende vervolgens het ander papier, daar ze soo begeerig na was, daar zy het volgende in geschreeven vond.

Nooit zag ik iets soo schoon, als den geen dien gy wel weet, noch dte soo veel braave en voordeelige hoedanigheden heeft. Hy is blind soo wel als de Liefde; en hy heeft soo veel bescheidenheids, dat hy nooit iets zeid van het geen, dat voor hem geschied. Hy is van een redelijke dikte; ook geloof ik, dat hy hard en poezelig is. Zijn schoonheid is sonder kunst of gemaaktheid, en hoewel hy van Lelyen en Roosen schijnt te samen gekneed te zijn, geloof ik echter niet, dat hy zich ooit blanket. Hy doet geen onkosten, noch aan pleistertjes, noch aan zak-spiegeltjes. De grootste koste, dien hy doet, is een klisteer; men moet ook tot zijn eer bekennen, dat hy die t'eenemaal beleefdelijk en wel ontfangt. Hy is ganssch bescheiden, en van weinig praats, en hy bezit ten vollen deese schoone hoedanigheid, welke al de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weereld acht, en welke men in zijns gelijken altijd begeerd. Niet dat hy niet somtijds en spreekt; maar dat gebeurd hem seer zelden, en alleenlijk dan, wanneer het niet in zijn vermogen is te swijgen. Men vind'er, welke seggen, dat de taal van alle de geenen, die hem gelijken aangenaam is, en om dese selve reden is de zijne ook soo. Men zeid, dat hy zich niet en uit, als al sugtende, en dat sijn zuchten niet en verschillen van de gemeene sugten, als alleenlijk daar in, dat se somtijds wat langer duuren. Doch wat men ook tot zijn eer of oneer kan seggen, 'k wenschte maar dat hy my beminde, of dat gy my voor hem bemindet; maar ik zoek hem niet te doen zuchten, waarom ik hem voortaan in rust sal laaten, en ondertusschen sugten en geloften, die u altijd sullen doen kennen, dat de liefde, welke ik voor u gevoel, soo eerbiedig als hevig is, aan u richten.

Dit Stukje deed mijn Meesteres lachchen. Niettemin poogde zy zich daar over te verstooren; maar zy kon niet wel;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wel, en zy vergaf't *Timantes* ſoo veel te lichter, dewijl zy wel wiſt, dat de geenen, die van een ſoo vrolijken inborſt zijn, zich niet beletten kunnen diergelijke dingetjes te maaken, al wiſten zy ook ſelfs, datſe hen nadeelig zouden zijn.

Gelijk de tijd en de Vrienden alle dingen te weeg te brengen, ſtilde men de gramſchap van den Vorſt, die, verſtaan hebbende dat'er geen uitdaaging geſchied of plaats geſet was, hen vergiffenis toeſtond. Hun zaak nu van deeze kant vereffend zijnde, wilden hun gemeene Vrienden hen elkander doen omhelſen. Ten deeſer einde kwamen zy beide ten huiſe van een der gedagte Vrienden. Hier vroeg men na d'oorſaak van hun geſchil. *Timantes* zei, dat hy ſe niet en wiſt, en dat men daar *Likander* na vraagen moeſt, dewijl hy hem eerſt op 't lijf was gevallen. *Likander*, zei daar en tegen, dat hy ſe wel wiſt; maar dat hy ſe niet ſeggen wilde, om niet in 't ongelijk geſteld te worden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Timantes zei op nieuws, dat hem de reden van 't geschil onbekend was, en swoer soo veel eeden, om zich te doen gelooven, dat een ider *Likander* even seer aan was om te seggen, waar in hy van hem geloofde beleedigd geweest te zijn. Hy poogde zich daar meenigmaals van te ontslaan; maar men zei hem, uit een mond, de wijl hy aanvaller was, dat hy weeten moest, waar hy zich over beklaagde. Nooit was iemand meer in 't naauw; en, hoewel hy de reden van klagten, welke hy tegen *Timantes* geloofde te hebben, niet vergeeten had, was hy echter kwalijk te brengen tot de selve te openbaaren. Niettemin wierd hy daar soo geweldig toe gedrongen, dat, zich niet langer daar af verdedigen konnende, hy beleed, dat hy jalourisch op *Timantes* was, en dat hy hem genoodsaakt had van leer te trekken, om hem te straffen over de roekeloosheid, welke hy gehad had in het klisteeren van een Juffer, die hy lange tijd had bemind. Naauwelijks had hy zijn woor-

den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den geëindigd, of het gantſche Geſelſchap teeg aan 't lachchen ; maar een was'er onder anderen , die ſoo geweldig uitborſt, dat *Likander*, te gelijk beſchaamd en raaſend wordende over te zien , dat men den ſpot met hem dreef, zijn verwoedheid niet langer weerhouden konde, en hem een oorvijg van een redelijk gewigt gaf, en die ſich niet minder hooren deed, als het geſchater, 't geen den ander, die de ſelve ontfing gemaakt had. In een oogenblik verdeelde zich 't gantſche Geſelſchap; ettelijke voegden zich aan de zijde van den Sufflettеerder, en anderen aan die van den Geſufflettеerde; en gelijk zy in een ruime Zaal waren, ſag men terſtond een lengte van Degens getrokken. De verſtandigſten , niet t'onregt vreeſende dat hier een kwaad werk uit ontſtaan mocht, vielen tuſſchen beide; maar de degens konden ſoo haaſt niet weer in de ſchee raaken , of twee of drie , die d iverigſten in 't gevegt waren geweeſt, vonden zich taamelijk gewond. Onder dit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

getal was *Likander*, welke aldus de ſtraf van ſijn roekeloosheid kreeg. Hoewel zijn wond gevaarlijk was, viel ze hem echter ſoo pijnlijk niet, als de ſpijt van twee maal om een klifteer gekwetſt geworden te zijn. Deeſe gedachte deed hem duiſend maal te gelijk zijn leeven en liefde vervloeken, en ontallijke eeden doen van nooit op *Araminte* weer te ſullen denken, en haar voor eeuwig uit zijn hert te bannen.

Terwijl hy deeſe eeden ſwoer, verſtond deeſe Schoone, alles wat'er omgegaan was; en niet langer konnende twijfelen aan de jalouſy en beeſtagtigheid van *Likander*, deed zy inſgelijks van haar kant een eed, dat zy hem nooit meer te woord ſoude ſtaan. Even had ik haar dit beſluit zien neemen, wanneer *Neophile* in haar kamer trad, om het huwelijk uit de naam van *Timantes* te verſoeken. Gelijk zy onder niemands bedwang ſtond, liet zy om verſcheidene redenen zich niet ſeer beſwaarlijk daar toe beweegen. Zy had hem al

over

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

over eenige tijd begonnen liet te krijgen, gelijk als gy uit al het verhaalde wel sult hebben konngn bespeuren; en zy haatte zijn Mede-vryer, om dat hy al te jalourisch en van een zeer misselijken inborst was.

Deese overweegingen waren echter d'eenigen niet, welke haar dese voorslag deed aanneemen; maar zy liet zich voorstaan, dat zy geen ander Man als *Timantes* konde hebben, om dat se niet en begeerde, dat een ander als haar eigen Man zich soude konnen beroemen van gesien te hebben, 't geen deesen Minnaar gesien had. Te deezer oorsaak trouwde zy hem eenige tijd daar na, terwijl *Likander* van raaserny, spijt, en pijn in zijn bed lag te suchten. Aldus kan men seggen, dat een klisteer oorsaak des huwelijks was van twee personen die malkander menigmaal gezien hadden, sonder, voor dit geval, iets als ee achting, welke men aan eerlijke luiden niet weigeren kan, den een voor den ander gehad te hebben. Men sprak lange tijd

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

van dit huwelijk, gelijk ook van dit klifteeren; en men noemde *Timantes* noch lange tijd daar na den *Apotheker van Staat*. Mijn Meesteres wierd inmiddels niet weinig geplaegd over dat zy haar Apotheker getrouwd had; en *Timantes* over dat men zin in hem had gekreegen, om dat hy soo wel klifteeren konde; maar dit alles geschiedde op een soo aangenaame wijs, dat hy nooit reden heeft gehad om'er eenige moejelijkheid over op te varten

't Was ontrent ses of seven maanden na deese tijd, dat *Timantes* zich gehouden sag den Koning te volgen, alsoo desen Monarch van voorneemen was met een seer magtig Leger, 't geen hy op de been had, de *Vereenigde Nederlanden* onder zijn gehoorsaamheid te brengen. Hy wierd als Kapitein over een Compagnie Voet-knegten gesteld, soo ter oorsaak van zijn goed beleid en klockmoedigheid, waar van hy u verscheidene gelegentheden proeven had getoond, als tot een geringe vergelding der diensten,

welke

welke zijn Voorouders aan de Franſche Kroon hadden beweeſen. In deeſe togt hield ik hem geſelſchap, hoewel *Araminte* my liever by haar ſoude willen gehouden hebben; maar ik ſtreelde *Timantes* ſoo geweldig, vermits ik de grootſte luſt des weerelds had om te zien, wat met dit machtig Leger uitgewerkt ſoude worden, dat hy, na het ſcheen, niet vertrekken konde, ſonder my tot zijn geſelſchap te hebben.

'k Zal u niet zeggen, wat ons Leger onderwege al wedervoer, vermits deeſe dingen ſoo wel bekend zijn; dat het verhaal daar af maar overtollig ſoude weeſen. Alleenlijk ſal ik u ſeggen, dat wy, na dat eenige Afgeſondenen uit de Staaten der Provincie van *Uitrecht* ons de ſleutels van hun Stad ver genoeg te gemoet hadden gebragt, met groote vreugde de gedagte Stad in beſetting namen.

Zoo haaſt hier alles in ſodanig een ſtaat was gebragt, dat wy niet te dugten hadden noch voor vyanden van binnen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

noch voor vyanden van buiten, begonden de Franſche Officiers, welkers inborſt, gelijk gy wel weet, uitſteekend tot Minneryen genegen is, ieder een Meeſteres te zoeken, om hun tijd te vermaakelijker te konnen door-brengen; en ſeker, d'Uitrechtſche Jufferjes waren den dienſt der Franſchen wel waardig; want, behalven dat ſe niet ſeer vies en vielen, vond men'er onder, die, ſoo zy in ſchoonheid de Juffers van dit Land niet overtroffen, ten minſten daar niet voor behoefden te wijken. Dit is altijd zeker, dat ſe doorgaans ruſtiger en ryſiger van geſtalte zijn, ſonder echter ſoodanig een lengte te hebben, die men wanſchikkelijk ſou konnen noemen.

Gelijk nu *Timantes* d'omhelzingen van *Araminte* miſſen moeſt, en dat hy niet wel konde leeven, ſonder iemand te hebben, daar hy een gedeelte van zijn genegentheid op veſtigde, maakte hy den Minnaar aan een zekere Juffur, dien ik hier *Telamire* ſal noemen, welke getrouwd was aan een Edelman

man met een oog; doch anders wel gemaakt van perſoon, die in dit verhaal, om eenige redenen, de naam van *Falantus* ſal voeren. *Timantes* was ſoo gelukkig in deeſe vryagie, dat hy in 't kort ſoo wel in de gunſt van de Juffer, als in die van haar Man geraakte; want de vriendſchap van deeſe had hy in 't eerſt alleenlijk geſogt, om vrye toegang in het huis te hebben; en, dewijl hy volkomentlijk de kunſt verſtond van zich al de weereld, wanneer hy wilde, te vriend te maaken, was *Falantus* ſoo ſeer op zijn ommegang verſlingerd, dat hy naauwelijks een dag konde weeſen, ſonder ten minſten een uur of twee in ſijn geſelſchap te zijn.

Telamire had, behalven mijn Meeſter, noch een anderen Minnaar, die Kapitein onder een ander Regiment was, *Klidamis* genoemd; maar deeſe, 't zy dat hy ſoo beminnelijk niet en was als *Timantes*, of dat de Juffer om andere redenen geen genegentheid tot hem krijgen konde, hy had altijd nooit voor

alle

alle zijn dienſten de minſte gunſt van haar genooten, hoewel haar huis, ſoo wel voor hem als voor mijn Meeſter, open ſtond; want *Falantus* en hy hadden, ſedert dat de Franſche Benden in *Uitrecht* gekomen waren, altijd ſeer goede vrienden geweeſt, ter oorſaak dat *Klidamis* hem een aanſienlijke dienſt by den *Hertog van Luxemburg*, die zeer veel van hem hield, in het opſtellen der ſchattingen had gedaan.

Gelijk mijn Meeſter alle dagen by *Telamire* kwam, en dat ik hem gemeenlijk geſelſchap hield, kreeg deeſe Juffer ſulk een zin in my, dat zy zich niet bedwingen konde van hem te verſoeken, of hy my aan haar wilde vereeren. *Timantes*, die my niet gaarne miſſen wilde, ſocht alderhande uitvlugten, en vervloekte d'uur, dat hy my eerſt daar gebragt had; maar eindelijk uit haar woorden wel beſpeurende, dat hy geen gunſt meer van haar te verwagten had, ſoo hy haar dit verſoek affloeg, zag hy zich gehouden, indien hy haar vriendſchap

niet

niet derven wilde, afstand van my te doen; daar hy zich te ligter toe beweegen liet, vermits hy hoopte, wanneer hy eens uit *Uitrecht* soude moeten gaan, dat hy dan wel gelegentheid soude vinden, om my weer in zijn magt te krijgen.

'k Was noch geen acht dagen ten huise van *Telamire* geweest, of *Timantes* begon soo gemeen met haar te worden, dat ze by wijlen een uurtje of twee, houdende de Kamenier en de twee andere Dienst-maagden, die van den gantschen handel bewust waren, inmiddels de wagt, te samen te bed gingen leggen, terwijl den armen *Klidamis* vast te vergeets zuchte, sonder ooit een enkel kusje van mijn nieuwe Meesteres te konnen verwerven. Niettemin bejegende zy hem niet kwalijk; alleenlijk gaf zy voor, dat zy, door den band des Huwelijks aan *Falantus* verbonden zijnde, geen sodanige gunsten aan iemand betoonen konde, sonder haar eer te krenken; en dat al het goed van de gantsche weereld

haar

haar niet brengen ſoude tot een Man, dien zy zoo lief had, in 't minſt te beleedigen. Hoewel *Klidamis* aan deeze woorden niet veel geloofs ſloeg, en dat hy niet twijfelde, of *Timantes* was tot het top-punt van zijn wenſchen geraakt, liet hy daar echter niets van blijken, hoopende dat de tijd wel eenige verandering in zijn ſaaken ſoude brengen.

Ontrent een maand na dat *Timantes* d'eerſte maal de vrugten van zijn liefde genooten had, vond zich *Falantus* genoodſaakt na *Amersfoort* te trekken, daar hy eenige goederen had leggen. *Telamire* bad hem met de traanen in d'oogen, dat hy doch zoo haaſt zoude weder komen, als 't hem mogelijk zou weezen; maar niet zoo draa was den armen bloed vertrokken, of zy deed door haar Kamenier mijn Meeſter *Timantes* van zijn vertrek verwittigen, die in geen gebreken bleef van zich terſtond by zijn Meeſteres te vervoegen. Men hield het avondmaal met de grootſte vreugde des weerelds, en de klok had noch geen negen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gen uuren geſlaagen, wanneer de twee Gelieven al in elkanders armen te bed lagen, om zonder vrees of ſchroom hun luſten ten vollen te boeten; maar 't geluk was hen voor die tijd zoo gunſtig niet; want des nachts tuſſchen een en twee uuren wierd de deur, dien de Meiden mogelijk vergeeten hadden te grendelen, open geſlooten; en zonder na ligt te wagten, of iemand der Dienſtbooden op te wekken, trad *Falantus* na de kamer toe, daar deeze twee Liefjes lagen te ſlaapen. Terſtond klopte hy met de knokkel aan de deur, en riep zijn Vrouw toe, dat ze hem die open zoude maaken; maar *Telamire*, die met haar *Timantes* dien avond geen kleintje geworſteld had, had de vermoedheid zoo vaſt in ſlaap doen vallen, dat zy 't kloppen niet en hoorde. Ik ſprong derhalven op het bed, (want ik had *Timantes* al te lief om te lijden dat hy aldus betrapt ſoude worden) krabde haar met mijn nageltjes over de handen en over 't aangezicht, en maakte zulk een ge-

weld

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weld met blaffen, dat zy eindelijk alle beide uit de slaap schooten, en met een groote verbaasdheid *Falantus* hoe langer hoe harder hoorden kloppen en roepen, dat men hem de deur zoude open doen. *Telamire* beefde van benaauwdheid, en *Timantes* was in geen beter stant; want in de gantsche Kamer was geen plaats, daar hy zich verbergen konde. Zijn eenigste toevlucht derhalven was zijn degen, waar mede hy zich een weg meende te baanen; maar gelijk dit de zaak van *Telamire* niet weinig verargerd soude hebben, en dat de Vrouwen doorgaans behendiger zijn als de mannen in op staande voet een lustig middel te verzinnen, zei mijn Meesters stilletjes tegen haar Minnaar, dat hy zich met'er haast maar zoude aankleeden, en dat zy hem dan wel een middel zou aanwijsen, om zonder gevaar ten huise uit te geraaken. Onderwijl liep zy na de deur, en vroeg wie'er klopte. Ik ben 't mijn Engel, zei *Falantus*; doe doch open, 'k heb al meer als tien maalen

len geklopt; gy moet geweldig vaſt geſlaapen hebben. Wie zijt gy, vroeg mijn Meeſteres, die hier by nacht dus komt kloppen? Wel, mijn God! zei *Falantus*, kend gy de ſtem van uw Man niet langer? *Telamire* ſtreed hier dapper tegen, zeggende, dat haar Man een gantſch andere ſtem had, en dat hy mogelijk daar gekomen was, om haar huis te berooven; dat haar Man noch van *Amersfoort* niet weer te rug kon gekomen weeſen; kort om, zy ſwoer, dat ze de deur niet open ſoude doen, ten ware zy ten vollen verſekerd was, of hy in der daad *Falantus* was, dan of hy haar onder deeſen dekmantel eenig leed zocht toe te voegen. Den armen *Falantus* meenden raaſend te worden, dat hy daar ſoo lang ſtaan moeſt, en ſwoer als een Ketter, dat hy geen ander was, als den geen daar hy zich voor uit gaf; doch ziende, dat ſijn woorden geen geloof vonden, riep hy om een kaars, dien men hem al lang gebragt zoude hebben, indien *Timantes* niet in de

kamer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

kamer was geweeſt; want de Dienſt-booden, die daar niet ſeer ver van daan ſliepen, hadden alle zijn woorden genoegſaam konnen hooren. Niettemin gelieten zy ſich te ſlaapen; maar *Falantus*, hoe langer hoe moejelijker wordende, maakte ſulk een getier met vloeken en ſchreeuwen, dat de Kamenier eindelijk met licht by hem kwam.

Timantes ondertuſſchen t'eenemaal by de taſt in de klederen geraakt zijnde, zei hem *Telamire*, dat hy ſoo haaſt zy de deur open deed, daar achter gaan ſtaan, en vorders, als zy hem een teeken deed, zich weg pakken ſoude. Thans deed zy op het ſeggen van haar Kamenier de deur open, en haar Man terſtond om den hals vliegende (terwijl zich *Timantes* met de bloote degen in de hand achter de deur verborg, want hy was in een geſtadige bekommering dat de liſt miſlukken mocht) vergeef het my, mijn Ziel, zeide zy, dat ik u ſoo lang heb doen wachten; 'k docht in waarheid niet anders, of gy waart te-

gen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

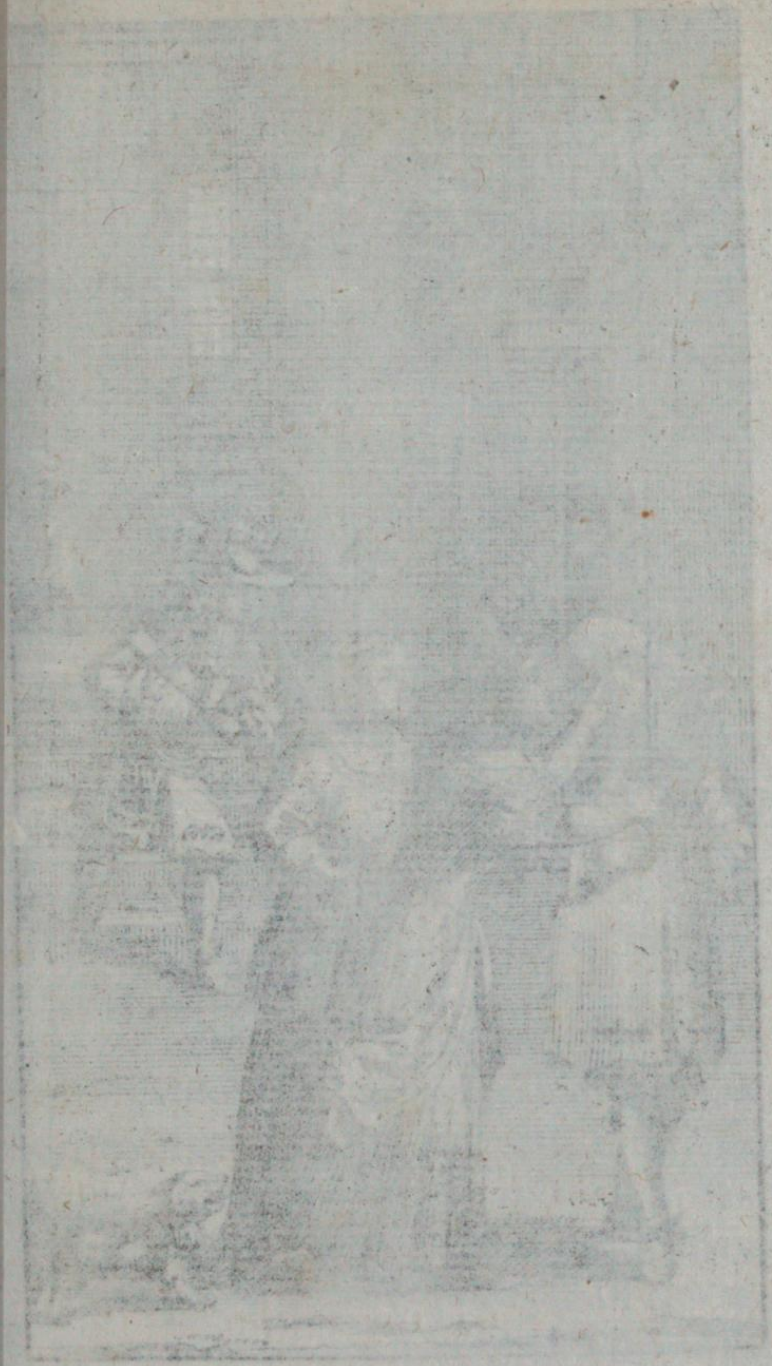

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

genwoordig *t'Amersfoort*. 'k Lag zoo vervolgde zy, van u te droomen; maar ik wenſchte wel, dat den Hemel gaf, dat mijn droom waar mocht zijn; want ik droomde, dat gy ſchoonder als voor heen weer t'huis kwaamt, en dat gy uit beide uw oogen al even wel koſt zien. Geef hier de kaars eens, zeide zy hier op tegen de Kamenier, 'k moet zien of mijn droom waar is; en haar hand vervolgens op zijn goede oog leggende, zulks dat hy nu t eenemaal blind was, vroeg zy hem, of hy met het ander't ligt van de kaars niet konde zien. Wel neen ik, mijn Engel, gaf haar den goejen bloed met een lachchende mont ten antwoord; 'k geloof niet, dat ik ooit zoo gelukkig ſal weeſen, dat ik'er uit zal konnen zien. Wel dat is wonder, zei *Telamire*, ſpar het oog eens zoo wijd open als gy kunt; 'k twijfel niet, of gy zult'er ten minſten wel iets uit zien. Ondertuſſchen aan *Timantes* een teken met het hoofd gedaan hebbende, ſloop hy zoetjes de trappen af. Ik kan'er niet

niet meer uit zien, als van te vooren, zei *Falantus*; en vervolgens zijn Vrouw, dien hy seer lief had, om den hals vattende; mijn Engel, zeide hy, de liefde, die gy my toedraagt, sal ongetwijfeld oorsaak van deese droom geweest zijn. Laat ons maar na bed gaan, vervolgde hy, wy sullen daar morgen wel verder af spreeken. *Telamire*, die nu in geen bekommering meer en was, liet zich daar lichtelijk toe bepraaten, en hielp hem de klederen uit trekken. Ondertusschen verhaalde hy haar, dat hy by eenig geselschap, daar hy gegaan was om afscheid te neemen, en zijn dienst aan te bieden, in geval zy *t'Amersfoort* iets te verrichten mochten hebben, aan 't speelen was geraakt, en dat zulks d'oorsaak was dat hy zijn reis niet voort had geset; maar dat hy des anderen daags morgens sonder fout meende te vertrekken. De Kamenier was nu ondertusschen mee na beneden gegaan, daar zy *Timantes* aan de deur vond, soo vol van lach, over 't geen hy gezien had,

dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

lat hy zijn neusdoek in de mond ge-
tooken had, om niet uit te barſten. Zy
iet hem ſtilletjes uit, en de deur weer
oetjes toegeſlooten hebbende, begaf zy
ich voor de tweede maal na bed, daar
y 't overige van de nacht met ſlaapen,
n met zodanige gedagten over bracht,
ls de loosheid van haar Meeſteres ver-
diende.

Onſe twee Gelieven leiden hun zaa-
ken in 't gevolg ſoo behendig aan, als
't immers doenlijk was. Niettemin
kwam'er *Falantus* achter, en dat op een
zeer vreemde wijs; gelijk gy uit het vol-
gende verhaal ſult konnen verſtaan.

't Was ettelijke tijd na dit voorval,
dat den *Hertog van Luxemburg* een *bal*
of danſery aanſtelde, waar op zich alle
voornaamſte Heeren en Juffers zouden
laaten vinden. *Telamire* was dien avond
wat zieklijk; invoegen dat zy gehou-
den was haar kamer te bewaren. *Falan-*
tus, die van een vrolijken inborſt, en
van een ſelve geſtalte als zijn Vrouw was,
wierd by deeſe gelegentheid te raade

haar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

haar kleederen aan te trekken, om ov
der dit gewaad wat meer vermaaks t
ſcheppen, als onder zijn eigen; te meer
vermits hy, om t'eenemaal niet geken
te worden voor den geen, die hy was
zich gemaskerd had.

Ontrent een half uur was hy in d
zaal geweeſt, wanneer *Klidamis*, di
Telamire hertelijk beminde, en voo
wien zy gantſch geen genegentheid had
gelijk hier voor geſegt is, den vermom-
den *Falantus* voor zijn Meeſteres nam;
want in dit gewaad geleek hy zijn
Vrouw zoo wel; dat men gantſch geen
onderſcheid beſpeuren konde. Hy trad
na hem toe, en beſpeurde dat zy van
niemand gehoord konden worden, ver-
mits zich *Falantus* in een hoek van de
zaal geplaatſt had; 'k Ben verheugd,
ſchoone *Telamire* zeide hy, over te
zien, dat gy u ſoo wel vermaakt, ter-
wijl uw Minnaar *Timantes* van zijn
kant zijn genoegte neemt met de jonge
Antonia, waar op hy ſedert weinige
tijdt ſmoorlijk verliefd is geworden.

Deeze

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Deese *Antonia*, die uitsteekend schoon was, was de Dochter van een Man, die wel eer aan het roer van de Regering had gezeten, doch die om eenige redenen in ongunst was geraakt by luiden, die 't mogelijk met den Staat van *Nederland* niet al te wel meenden. Gy zoud vry wat beter gedaan hebben, vervolgde *Klidamis*, zoo gy mijn sugten, in de plaats van de zijnen verhoord had; want ik zou u getrouwer geweest zijn, en nooit zoud gy de minste reden gehad hebben om u over my te beklaagen. Terwijl hy nu noch verder met zijn redenen voort meende te vaaren, wierd hy daar in verhinderd door een drang van Vermomden, die met seer vreemde gebaerden in de kamer kwamen springen, en daar een ieder terstond het oog op wierp. *Falantus* was hier niet seer moejelijk over, vermits hy zich nu ontlaagen sag van t'antwoorden; waar door hy zekerlijk gekend zoude zijn geworden. Hy voegde zich kwansuis mee onder het gedrang; doch genoeg ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

hoord hebbende om zich ſelven te pijni
gen (want hy twijfelde nu niet langer
of ſijn Vrouw had zijn ſwakheid te ge
moet gekomen met een Lieutenant t
ſtellen) begaf hy zich na zijn huis, ſo
vol van ſwaarmoedige gedagten, dat h
dien gantſchen dag naauwelijks een oo
genblik ruſts genoot.

Des anderen daags morgens vroe
hem *Telamire*, of hy niets nieuws ge
hoord had. Al vry wat gaf haar Ma
haar ten antwoord; en onder anderen
vervolgde hy, dat *Timantes* ſoo ſee
op *Antonia* verliefd is, dat hy naau
welijks een oogenblik haar tegenwoor
digheid miſſen kan. Hoewel deeſe tij
ding *Telamire* niet weinig verbaaſde
verborg zy echter haar ontſteldheid
ſoo goed als haar mogelijk was, en ze
hem, ſoo hy anders niet als dat gehoord
had, dat het van weinig belang was
't Is voor my van een groot belang her-
nam *Falantus* met een ſeer ernſtig ge-
laat, en ik bemin u al te ſeer, om niet
moejelijk te zijn, over dat gy een Min-
naa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

aar verlieft. 'k Verſeker u, mijn Lief, af hem mijn Meeſteres, inſgelijks met een ſeer ernſtig gelaat, ten antwoord, dat ik niet begrijpen kan, wat gy daar nee ſeggen wild; want *Timantes* is uw Vriend, maar hy is mijn Minnaar nooit geweeſt. 'k Weet ſeer wel, zei *Falantus*, dat hy mijn Vriend is, of ten minſten dat hy zich ſoo gelaat; maar ik weet ook wel, dat men altijd alles doet, wat men kan, om de vriendſchap te verkrijgen van een Man, welkers Vrouw men bemind, al haatte men hem ook elfs arger als de Peſt. 'k Ben in deſe dinen gantſch niet ervaaren, zei *Telamire* alf in gramſchap, en ik ſoek'er ook niet meer af te weeten, om dat ik, noch van uw Vrienden, noch van uw Vyanden bemind wil zijn; en ſoo'er iemand ſtout genoeg was om my van liefde aan te ſpreeken, 'k ſou hem op ſodanig een manier bejegenen, dat hy wel haaſt berouw van ſijn roekeloosheid ſou hebben. Wel geſeid, herna m *Falantus*; maar tuſchen ſeggen en doen is groot onder-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſcheid. Mogelijk, vervolgde hy, dat gy *Klidamis* bejegend hebt op, ſodadanig een wijs, gelijk gy komt te ſeggen, vermits gy geen genegentheid voor hem hebt; maar ik ben verſekerd, dat, *Timantes*, daar gy vry wat meer van houd, zoo ruwelijk niet voor't hooſd geſtooten is. Ik begeer niet, voegde hy daar by, ziende datſe van koleur veranderde, dat gy u tracht te rechtvaardigen, dewijl gy ſekerlijk tegen uw gemoed ſoud ſpreeken. 'k Wil ſelfs de ſaak niet ondervorſchen, uit vrees van meer te verneemen, als ik gaarne weeten ſoude. Dat gedaan is, is gedaan; 'k wil het niet ondervorſchen. 'k Zal noch meer doen, 'k zal'er nooit om denken; maar ik bid u, dat gy my in 't toekomende geen reden geeft, om een diergelijke misnoeging op te vatten. Uw handel is ſoo eerlijk, antwoordde hem *Telamire*, dat, hoewel ik ganſch geen ſchuld en heb aan 't geen, dat gy my te laſt legt, ik echter ten hoogſten in u gehouden ben, over dat gy my ſoo redelijk bejegend, daar gy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gy ſodanige gevoelens van mijn eerbaarheid hebt. Mogelijk dat d'ontroering, welke gy op mijn gelaat ziet, u heeft doen gelooven, dat gy de waarheid ſprakt; maar de verbaaſdheid, daar duſdanig een beſchuldiging iemand in werpt, is magtig genoeg, om deeſe verandering van koleur te doen ontſtaan. Indien ik ſchuldig was, ſou ik wel bereid zijn geweeſt tot het geen, 't welk gy my komt te ſeggen, en ongetwijfeld ſou ik minder beteuterd geweeſt hebben. Den een of den ander, vervolgde zy, moet u dit verhaald hebben om met u en my den ſpot te dryven, of om *Timantes* een part te ſpeelen. De weereld is vol van alderhande volk, en men heeft'er, die hun grootſte vermaak in zulke bedriegeryen ſcheppen. Gy kunt'er wel na luiſteren, voegde zy daar by; maar ik bid u, dat gy'er geen geloof aan ſlaat, voor gy ter deeg verſekerd zijt van 't geen, dat men u wijs ſoekt te maken, en voor gy ook ter deeg by u ſelven overwoogen hebt, wat het

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

voor luiden zijn, die u deese gevoelen poogen in te boesemen.

Falantus was niet moejelijk, dat zijn Vrouw zich soo wel wist te verdedigen. Hy zei haar, dat hy nooit lichtelijk gelooven soude, 't geen men hem van haar soude aanbrengen, en dat hy 't selfs deergeenen geen dank soude weeten, die onvoorsigtig genoeg waren om sodanige taal tegen hem te voeren; maar, hoewel hy mijn Meesteres nu soo beleefd bejegende, en dat hy ook selfs niet tevollen geloofde, 't geen men hem geseid had, liet hy zich echter voorstaan, dat de voorsigtigheid tot allen tijde goed was, en besloot derhalven, haar beleid wat naauwer gade te slaan, en te zien, of ze ook brieven schryven, of ontfangen soude.

Telamire mymerde vast van haar kant om de geenen, die haar Man deese dingen wijs gemaakt mochten hebben, te ontdekken. Ondertusschen was zy soo wel over hem voldaan, dat zy een vast besluit nam van hem nooit meer re-

den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den tot diergelijke klagten te geeven, en *Timantes* den handel op te seggen, 't zy dat hy haar ontrouw was, of niet. Ten deesser einde ontbood zy hem, dat hy zich soude laaten vinden ten huise van een haarer Vriendinnen, daar zy wel meer by malkanderen waren geweest. Na dat mijn Meesteres hem hier met een besadigd gelaat zijn trouweloosheid verweeten had, seide zy, dat zy in 't minst niet meer met hem te doen wilde hebben, dat zy hem bad, zich niet tegen haar opset te kanten. *Timantes* wou eerst weeten, wie haar gezeid had, dat hy by *Antonia* verkeerde; want hy bekende dat hy'er somtijds kwam, maar niet, dat hy'er den Minnaar aan maakte. Zy verhaalde hem daar op, dat zy 't altemaal van haar eigen Man gehoord had; 't geen hem geweldig verwonderde, alsoo hy niet bedenken konde, hoe hy achter een saak gekomen was, dien hy altijd soo geheim gehouden had. *Telamire* perste hem onderwijl om'er de waarheid af te weten; en siende, dat hy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

zich seer kwalijk verdedigde, en dat zijn aangesicht hem verried, wanneer hy 't tegendeel beweerde, besloot zy andermaal met hem te brecken, seggende, wanneer hy al niet trouwloos en was, dat hun handel echter niet langer soude konnen duuren, dewijl haar Man daar af verwittigd was, en dat zy derhalven alle dagen nieuwe swaarigheden souden vinden. Ah! Mevrouw, voerde *Timantes* haar te gemoet, uw liefde moet seer klein zijn, dewijl gy voor de stribbelingen en swaarigheden bedugt zijt, en ondertusschen is 't hier in, dat de liefde zich best doet zien. Gy soud gelijk hebben, antwoordde *Telamire*, in my deese verwijtingen te doen, soo gy niet trouwloos en waart, en ik sou dan zien, wat ik doen soude om u te verplichten; maar ik geloof, dat, dewijl gy *Antonia* soo seer bemind, als gy doet, gy u over mijn beleid niet beklaagen kunt, vermits het altijd oprecht, en sonder eenige veinsery of achterhouding geweest is. Ja, vervolgde zy, 'k heb meer liefde voor

voor u gehad, als ik wel behoorde te hebben, en als gy wel verdiendet; maar k verseker u, dat ik van nu af mijn uiterste best sal aanwenden, om selfs uw naam te vergeeten. Op't eindigen deezer laatste woorden, meende zy voort te gaan; maar *Timantes* hield haar tegen, en bracht ten laatsten met een hoop vleyende woorden en eeden van getrouwheid soo veel te weeg, dat zy hun vrjendschap op nieuws besegelden, en vorders de middelen beraamden, om in 't toekomende niet betrapt te mogen worden. Zoo haast verdween het besluit van deese deugdelijke Vrouw in rook en wind.

Telamire was ontrent twee of drie uuren weer t'huis geweest, wanneer *Klidamis* aan de deur klopte. Op het openen vroeg hy na *Falantus*; doch verstaande, dat hy niet t'huis was, vraagde hy vorders, of *Telamire* ook belet had; maar deese ontfing hem op haar gewoonelijke manier, dat is te seggen, vry wat koeltjes. Na dat sy van verschei-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dene onverschillende saaken gesprooken hadden, vroeg haar *Klidamis* met een half beevende stem, of zy haar gedagten al eens had laaten gaan, over 't geen, dat hy haar des avonds te vooren in de Zaal van mijn Heer den *Hertog* bekend had gemaakt. 'k Weet niet, antwoordde hem mijn Meesteres, wat gy daar mee seggen wild; want gister avond niet wel te pas zijnde, heb ik mijn voeten niet buiten de deur gehad. Gy spot'er mee Mevrouw, zei *Klidamis*; want, hoewel gy gemaskerd waart, kende ik u echter seer wel aan uw kleeding; en 't sal u ongetwijfeld noch wel voorstaan, dat ik u bekend maakte, dat *Timantes* u ongetrouw was, en dat hy sedert eenige dagen op *Antonia* smoorlijk verliefd was geworden; 'k voegde daar by, soo gy na mijn zugten, in de plaats van na de zijnen, geluisterd had, dat ik u getrouwer soude geweest zijn, als hy, en dat gy nooit reden gehad soud hebben om u over my te beklaagen. In waarheid, zei *Telamire* met een seer

straffe

ſtraffe ſtem, en rood wordende van gramſchap, 'k ben niet weinig in u gehouden, dat gy ſodanig een taal tegen mijn Man gevoerd hebt; 'k kon niet bedenken, waar hy deeze dingen gehoord mocht hebben; Ja, vervolgde zy, ziende dat de verbaaſdheid hem belettede te ſpreeken, 't is mijn Man geweeſt, daar gy, geloovende my voor te hebben, deeze redenen tegen gevoerd hebt; mijn kleederen hebben u bedroogen, want hy had ze aangetrokken. Oordeel nu eens, voegde zy daar by; met wat oog hy u voortaan aanzien zal, en hoe gy ſelfs zijn tegenwoordigheid ſult konnen verdraagen, dewijl hy uit uw eigen mond verſtaan heeft, dat gy my bemind. *Klidamis* gaf haar geen antwoord, als door twee of drie ſeer diepe zuchten (want hy beminde haar waarlijk) en vervolgens van zijn plaats opgeſtaan zijnde, ging hy voort, bewijſende haar een ſeer ootmoedige eerbiedigheid, ſonder echter een woord te ſpreeken, vermits de vrees van *Falan-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

tus in zijn eigen huis t'ontmoeten, hem niet toeliet een oogenblik verlooren te laaten gaan.

Eenige dagen daar na wierd mijn Meesteres' gewaar, dat haar Man alle haar daaden verspiedde; sells verstond zy uit haar Kamenier, dat hy haar gezocht had om te koopen, om hem bekend te maaken, of zy ook aan iemand schreef. De Kamenier, die t'eenemaal op haar hand was, had zich gelaaten hem ten dienst te wille zijn, en zei hem derhalven, dat zy hem van alles verwittigen soude. Ik begeer ook, dat gy hem woord sult houden, zei *Telamire*, en dat, soo haast mijn Man t'huis komt, gy hem seggen sult, dat ik in mijn Kabinet sit te schrijven, en dat gy geloofd, dat het een brief is. Mijn Meesteres, die wel wist, dat *Falantus* haast t'huis stond te komen, ging in der daad na haar Kabinet, en schreef aan *Timantes*, 't geen ik u soo terstond verhaalen zal.

Niet soo haast was den goeden Heer in huis getreeden, of de Kamenier riep hem

em aan een kant, en hebbende hem ezeid, 't geen zy met mijn Meesteres eſtemd had, liep hy terſtond na haar Kabinet, daar hy haar vond ſitten ſchryven. Straks vroeg hy haar met een verloord gelaat, wat zy deed? 'k Schrijf an *Timantes*, antwoordde zy hem. Aan *Timantes!* zeid' hy, wordende ſo rood als bloed in ſijn aanſigt. Ja aan *Timantes*, hernam zy met een lachchende mond, en 't zijn dingen, welke gy wel zien moogt. Hier op gaf zy hem 't papier in handen, daar hy 't volgende uit las.

'k Weet niet, waar de gerugten van daan mogen komen, die'er uitgeſtrooid worden, dat gy my bemind, en dat ik daar ook niet zeer moejelijk over ben. Gy weet wel, dat'er geen heimelijk verſtand tuſſchen ons is, dat gy my nooit van liefde aangeſprooken hebt, en dat ik u nooit op een andere voet bejegend heb, als gelijk den Vriend van mijn Man. 'k Weet niet, of gy niet van de geenen zijt, die, overal van niets anders

als

als van hun mimeryen ſpreekende, dikwil zeggen, dat ze in de gunſt van Juffer ſtaan, tegen de welken zy nooit van liefd hebben durven ſpreeken. Zoo gy van di getal zijt, bid ik u, dat gy my uitſchrab uit den reeks van uw gewaande vryagien; of.....

Falantus las deeſen brief, die niet geeindigd was, wel drie maalen, en nu vaſtelijk geloovende, dat ſe ſoo eerlijk was, als ze behoorde te weeſen, omhelsde hy haar ſeer minnelijk, zeggende, dat hy haar nooit meer van trouwloosheid achterdenken ſoude, en dat het hem van herte leed was, dat hy ooit zijn ooren geleend had tot het hooren van dingen, waar aan hy nu wel beſpeurde dat ze geenſins ſchuldig en was.

Terwijl mijn Meeſteres nu met haar Man in een volkomene vreede leefde, hoewel'er ſelden twee of drie dagen voor by gingen, ſonder dat *Timantes* ten huiſe van deeſe Vriendin, daar ik hier voor af geſprooken heb, haar aan zijn

Staf

Staf gelooven deed, kwam'er iets voor te vallen, waar door den gantſchen bommel uit brak, tot groot leedweeſen van de partyen, die de meeſte ſchade daar by leeden, te weeten, van *Telamire* en van *Timantes*: vermits hen de middelen benomen wierden van niet weer in Conjunctie te geraaken. 't Geval, dat hier oorſaak gaf, droeg zich aldus toe.

Falantus ſeker avond wat vroeger als na gewoonte t'huis komende, en van zijn Dienſtmaagden verſtaan hebbende, dat ſijn Vrouw in geſelſchap van eenige Juffers was, ging hy na ſijn Kantoor, ſonder vorders eenig kwaad vermoeden te hebben; want hy had nu geen andere gedagten, of *Telamire* was d'eerlijkſte Vrouw des weerelds; en ondertuſſchen was 't op deeſe ſelve tijd, dat zy in d'armen van haar beminden *Timantes* lag, die haar ſoo wel wiſt te liefkooſen, dat ſy op haar eenoogden Man niet veel meer en dacht, als of hy nooit in de weereld was geweeſt. Naauwelijks had hy zich

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

zich hier ter neer geſet, om een weinigje te leeſen, of hy hoorde eenig geſtommel op een Kamer, die boven dit Kantoor gelegen was. Straks leende hy 't oor, om te trachten t'ontdekken, wat d'oorſaak hier af mocht weeſen; maar niet lang had hy in deeſen ſtaat geſeten, wanneer hy de bedſtee ſoo dapper hoorde kraaken, als of d'onder-laagen met al den laſt van boven neer ſouden gekomen hebben. Terſtond, 'k weet niet door welk een ingeeving, begon hy zich in te beelden, dat ſijn Vrouw met haar Beminde in beſigheid was, en zich hoe langs hoe meer in deeſe gedagte verſterkende, ging hy ſtilletjes met den bloote degen in d'eene, en de kaars in d'andere hand na boven toe, met een vaſt voorneemen van hen alle beide aan zijn gramſchap op t'offeren; maar de kamer-deur was wel digt toegeſlooten; invoegen dat hy niet wiſt, wat hy nu beſt ſoude aanwenden. Zoo lang te wachten tot'er den Minnaar uit kwam, daar kon zijn verbolgendheid geenſins

toe

oe verſtaan, en ten anderen zou hy dan nooit hebben konnen bewijſen, dat hy ze op de daad betrapt had. 't Docht hem derhalven beter, de deur, die niet ſeer dik was, op de vloer te loopen. Van ſtonden aan ſtelde hy dit in 't werk; maar niet kragts genoeg gebruikende, of de rechte plaats niet treffende, weder-ſtond de deur dit geweld, ſonder te breeken. Den Franſchman, die noch met zijn Lieffte lag te mallen, hoorde niet ſoo haaſt dit onverwacht gerugt, of hy nam het voor een kwaad voorteeken, ſprong te bed uit, en ſtelde zich in poſ-tuur, om zijn lijf te verweeren. Inmid-dels was *Falantus* half raaſende weer een weinigje te rug geloopen, en zijn kragten verdubbelende, ſtiet hy de deur op de vloer; doch 't ſlot, door d'eerſte ſtoot al een weinigje gekrenkt zijnde, en derhalven nu te ſchielijk af barſtende, viel hy onder de voet. Den Franſchman, die hem ſeer wel kende, en die alleen-lijk zijn lijf zocht te verdedigen, ſchoot terſtond toe, en ontwrong hem den de-

gen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gen, vermits hy bedugt was, in gev
hy 't al ontvluchtte, dat zijn Liefste
welke deese deugdsaame Kamenier was
gevaar van haar leeven soude looper
Falantus soo onvoorsiens van zijn ge
weer beroofd zijnde, stelde zijn hande
in 't werk, en greep zijn party soo val
by de beenen, dat hy zich geensins var
hem ontslaan konde. Niettemin had hy
nu al gezien, dat zijn vermoeden valsch
was geweest; want de Kamenier was
nu ook al van 't bed af gesprongen, en
socht maar middelen om voort te raken;
maar vermits het gevegt vlak in den in-
gang van de Kamer geschiedde, sag zy'er
geen kans toe.

Terwijl 't werk in deesen staat stond,
en dat *Falantus*, die zijn huis niet ont-
eerd wilde hebben, uit al zijn magt om
hulp schreeuwde, sonder dat hy daar-
om echter geholpen wierd, vermits on-
se Meisjes, die, na 't voorbeeld van hun
Juffer, ieder een Liefste hadden, zich'er
niet mee bemoejen wilden, kwam mijn
Meesteres t'huis, die terstond op dit ge-
weld

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weld na boven liep, niet soo seer om haar Man te helpen, als wel om te beletten, dat'er geen meer gerugts gemaakt mocht worden. Zoo haast den goeden Een-oog haar gewaar wierd, dacht hy dat het spel gewonnen was; maar zy den Franschman toewenkende, dat hy zich soude trachten te redden, en inmiddels, onder den dekmantel van haar Man van de vloer op te willen helpen, hem daar gelegentheid toegeevende, sprong deese metter haast de trappen af, en raakte vorders op de straat.

Deesen Franschman was een Vaandrig, die al eenige tijd dit werk met onse Kamenier geklaard had, hoewel tegen de zin van mijn Meesteres; maar vermits de Kamenier alle haar geheimen wist, had zy haar daar noit seer hard over durven beschrobben, uit vrees dat zy haar saaken ruchtbaar soude maaken. Zoo seer moet zich een Juffer voor haar eigene Dienst-booden wagten, wanneer zy de dwaasheid heeft van hen dingen te laaten zien, of weeten, die maar van

vier

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vier oogen gezien, en van twee menschen geweeten behooren te worden.

Toen den Franschman voort was meende *Falantus* zijn raserny op de Kamenier te doen vallen; maar mijn Meesteres hield hem tegen; niettemin om kwansuis te toonen dat zy een onverzoenelijke vyandin van hoerery en onkuisheid was, haalde zy de Kamenier geweldig over den hekel, en gebood haar selfs, van stonden aan ten huise uit te gaan; maar dit bekwam haar niet wel, hoewel ze met haar gesigt haar te kennen zocht te geeven, dat zy 't niet en meende; want *Elizabeth* (dus was haar naam) niet veelen konnende, dat ze soo dapper beschrobd wierd van een, die soo wel en meer als zy aan deese misdaad schuldig was, verweet haar alles, wat zy van haar parten wist, en selfs ook, dat zy haar Man had zoeken wijs te maaken, dat zy gedroomd had, dat hy uit beide zijn oogen zien konde, alleenlijk om haar Minnaar te doen ontkomen. *Telamire* meende raazende te wor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vorden van ſpijt, en braakte ſoo veel
ſteringen tegen haar Kamenier, als de
ramſchap iemand in de mond kan gee-
en. *Falantus* zag haar onderwijl over
lwars aan, en kon genoegſaam aan de
eſtadige verandering van haar gelaat be-
peuren, dat het niet al geloogen was,
oewel *Telamire* haar uiterſte beſt deed
om hem in een ander gevoelen te bren-
gen. Niettemin, gelijk hy haar uitſtee-
kend lief had, deed hy haar daar geen
nder leed over, als dat hy ze acht da-
gen na dit voorval na *Amſterdam* ſtuur-
de, daar hy een Zuſter had woonen,
die aan een voornaam Koopman ge-
rouwd was; want hier wiſt hy wel,
dat *Timantes* haar niet meer gebruiken
ſoude. Wat de Kamenier belangd, die
wierd terſtond na haar miſdaad ten hui-
ſe uit geſtooten, met bedrieging, ſoo
ze ooit haar mond ergens af roerde, van
hals en beenen gebrooken te worden;
maar of ze dit onderhouden heeft of
niet, zou ik niet konnen ſeggen, ver-
mits ik ſoo weinig dagen daar na, als ik

geſegt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

heb, met mijn Meesteres de reis na *Amsterdam* aannam.

't Was noch naauwelijks drie weken, dat wy in deese groote Stad geweest waren, wanneer 'er ten huise daar *Telamire*, om geen inwendige conversatie met de Franschen meer te houden, van haar Man gesonden was iets belagchelijks voorviel, 't geen zich aldus toedroeg.

Wy hadden twee Dienst-maagden hier in dit huis, benevens een Knegt die op het Kantoor paste, en een jonget van omtrent vijftien of sestien jaaren die gemeenlijk om boodschappen liep en alles haalde, wat 'er, of tot het Kantoor, of tot de Keuken, van noden was. Gelijk deese knaap soo vol van alle schelmeryen stak, dat hy de grootste moeite des weerelds had om iets goeds te doen, speelde hy de Meiden by wijlen al vry wat parten, die hun moejelijkheid daar wel genoegsaam over betoonden; maar zy wisten geen middelen te vinden om hem die sodanig betaald

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ald te zetten, als zy wel gaarne ge-
ild souden hebben; want met kijven
slaan was hy geensins beter te maaken,
elijk zy uit het aanwenden van dierge-
ke middelen by verscheidene gele-
entheid genoegsaam bespeurd had-
en.

Eindelijk wierd de Keuke-meid te
ade hem een schrik op den hals te jaa-
en; want hoewel hy geensins met ge-
neene middelen te temmen was, was
y echter, gelijk de kinderen, soo ang-
ig voor Spook en verschijningen van
Geesten, dat alleenlijk het praaten daar
f hem de hairen te berge deed staan.
Frederik (dit was de naam van deese
ongen) sliep op een achter-zoldertje,
aar de winter-provisie van hout ge-
neenlijk gestapeld wierd. In 't venster
u, daar dit hout in wierd geheisd, had
nen boven aan twee gaten gemaakt, ge-
ijk men veeltijds doet, om het touw
oor 't verrotten te bevryden. Deese
wee gaten gaven gelegentheid tot het
gene, dat gy zoo terstond verstaan sult.

Recht

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Recht hier tegen over, wel te ver
ſtaan, in 't voorſte gedeelte des hu
(want tuſſchen beide liep een plaats va
ontrent vijftien of ſeſtien voeten in d
langte, gelijk de huizen *t'Amſterdar*
veel gebouwd zijn) ſliepen de Meide
op een Zolder, daar men 't linden ge
woon was te droogen te hangen, e
welkers venſters recht tegen over da
van het hout-zoldertje ſtonden. Ter
wijl nu *Frederik* over dag genoeg t
doen had met om boodſchappen te loo
pen, maakte zy tuſſchen licht en don
ker een dun touwetje vaſt aan d'een
gordijn van zijn bedſteê. Dit touwetj
leiden zy door een der twee gaten var
het venſter, daar ik hier voor af geſproo
ken heb; en wierd het ſelve vervolgen
over de plaats getrokken, en met eer
ſtrikje aan een ſpijker, op de zolder daa
de Meiden, ſliepen, vaſt gemaakt.

't Was de gewoonte, dat de Dienſt-
booden hier ten huize ſonder licht na
bed gingen, om alle ongelukken, welke
uit der zelver onachtſaamheid of on-

voor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

voorzigtigheid ſouden hebben konnen ontſtaan, voor te komen. De maaltijd aan geëindigd, en 't goed aan een kant geſchikt zijnde; vervoegde zich een ieder na bed; maar zoo als de Meiden nu een aanvang van hun ſpookery meenden te maken, vonden zy 't gedagte touwtje niet meer ter plaatſe, daar zy 't vaſt gemaakt hadden, vermits de ſtrik, gelijk zy naderhand beſpeurden, los gegaan was. Niettemin dewijl de Maan veer helder ſcheen, ſagen zy 't langs 't Achter-huis door de wind een weinig- heen en weer geſlingerd worden. Terſtond kreegen zy een van de langſte Kleer-ſtokken, om het door deſe middel weer na zich te haalen; maar gelijk dit ſoo haaſt niet lukken wilde, kwam het eind van de ſtok tot twee maalen toe tegen 't venſter aan te raaken, 't geen *Frederik*, die zich op ſijn Koffer, in de duiſternis, daar nevens zat t'ontkleeden, ſoo geweldig angſtig maakte, dat hem 't gantſche lichchaam begon te beeven, als of hy een ſterke koorts had gehad.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

In deese benaauwdheid leende hy 't oo
om te trachten te raamen, waar dit g
rugt door veroorsaakt mocht worden
doch, vermits de Meiden 't eind va
't touw nu weer vat hadden gekreegen
hoorde hy gantsch geen gewag, waaro
hy zich vorders t'eenemaal klaar maak
om in 't bed te treeden, en 't hoofd w
diep onder de dekens te trekken, gelij
de gewoonte der geenen is, die dwa
genoeg zijn om zich in te beelden, d
ze dan minder nood sullen hebben a
anders; maar niet soo haast had hy d
voet opgeligt om op de bedstêe te stap
pen, of de Meiden, die zich tot so
lang stil gehouden hadden, trokken d
gordijn open. Nu twijfelde den arme
bloed niet langer, of de duivel was o
zijn zoldertje, en op geen plaats dur
vende blyven, daar deese lijveloose
Geest zijn persoonagie speelde, sprong
hy met het naakte lichchaam van mee
als tien trappen af, daar een klein por
taaltje was, van waar men in een kame
ging, die recht onder dit zoldertj
kwam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

kwam. Hoewel hy zich nu over deese sprong al vry wat aan zijn armen en beenen beseerd had, deed hem zijn angst en vrees echter voor die tijd de pijn niet gevoelen; en sonder zich hier in dit portaaltje op te houden, meende hy nu met noch soo een sprong tot beneden toe te geraaken; maar door de haastigheid komende te struikelen, viel hy over hals over kop van boven neer, maakende sulk een geluid, soo door 't vallen, als door zijn schreeuwen, dat *Rijkaard* (dit was de naam van den Koopman) welke by den haard in de keuken zat te leesen, met de kaars in de hand na de trap kwam toe schieten, daar hy zijn lieve *Frederik* sag leggen, bloedende soo dapper uit zijn mond en neus, dat hy naauwelijks spreeken konde, en dat den goeden Heer d'inbeelding had, dat hy niet weinig gekwetst was. *Frederik*, door de tegenwoordigheid van zijn Meester nu van alle benauwdheid ontslaagen zijnde, stond op, liep na de pomp toe, en waschte daar zijn aange-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

zicht af, waar na hy aan den Patroon begon te verhaalen, wat hem wedervaren was. *Rijkaard*, welke, een man van een redelijk verſtand, geen geloof en ſloeg aan toovery of verſchyningen van Geeſten, begon door de redenen van zijn Jongen te meesmuilen, en gebood hem weer na boven toe te gaan, ſprekende hem ten dien einde wat moets in; maar 't was voor een doof mans deur geklopt; want *Frederik* ſou zich liever hebben laaten dood ſlaan, als dat hy alleen weer na boven ſou gegaan hebben, invoegen dat zijn Meeſter gehouden was, ſoo hy vreede in zijn huis wilde hebben, met hem na zijn zoldertje te klimmen, daar hy terſtond het touwetje gewaar wierd, waar mêe zijn Meiden de gordijn open getrokken hadden. Zie daar, zotje, zeid hy, daar is de toovery; ſny dat aan ſtukken, dan ſullen de Geeſten u van de nacht niet meer komen plaagen. Den arme jonge meende raazende te worden van ſpijt; en d'oorſaak van dit werk nu wel begrijpen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ben konnende, ging hy te bed leggen, niet soo seer om te slaapen, als wel om geduurende de nacht iets te bedenken, naar mede hy zich na verdienste over dit leed soude konnen wreeken.

Des anderen daags morgens, wanneer *Frederik* om boodschappen gegaan was, bekeef *Rijkaard* zijn Meiden niet weinig over dit stuk werks; en zeker de Man had niet veel ongelijks, want 't was een groot geluk, dat de jongen geen arm of been gebrooken had. Hier tegen brachten de Meiden weer in, dat hy hen alle schelmsche parten speelde, en dat'er geen een dag voor by ging, of hy maakte hen 't een of 't ander te doen; kort om, zy lieten zich voorstaan, dat ze geen ongelijk hadden gehad, en zy souden 't wel opentlijk gezeid hebben, had de vrees van de Patroon te vertoornen hen zulks niet belet.

Frederik, die geduurende de nacht al by zich selven beslooten had, hoe hy hier wraak over soude neemen, sloop

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

des avonds in plaats van na zijn Zoldett-
je te gaan, ſtilletjes na de Vliering toe,
met een vaſt voornemen van zijn twee
Vyandinnen die nagt geen kleintje te
plaagen; maar den armen bloed had
noch naauwelijks zijn ooren geleend,
om te luiſteren wat de Meiden, die on-
de tuſſchen nu mee boven gekomen
waren, al tegen malkander praaten, of
hy kreeg van achteren een ſchoone klap
aan zijn oor, die terſtond van een voet
in 't gat gevolgd wierd. Dus onver-
wagt ſoo kwalijk bejegend wordende,
en nu niet anders konnende denken,
of 't was de duivel, die hem over zijn
ſonden kwam ſtraffen, meende de trap
af te ſpringen, gelijk hy des avonds te
vooren gedaan had; maar hy wierd by
't hair vaſt gehouden, 't geen hem
ſchreeuwen deed, als of men hem den
hals had afgeſneeden. De Meiden, die
niet het minſte van dit werk wiſten,
vloogen vol ſchrik na beneden toe;
niettemin dewijl zy de ſtem van *Frede-
rik* gehoord hadden, waren zy zoo
zeer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

eer niet door verbaasdheid ingenomen,
f zy kwamen gelijkerhand met licht
veer na boven, daar zy den armen *Fre-*
erik noch zeer jammerlijk hoorden
ermen, hoewel de duivel, die hem by
hair had, niemand anders was als de
Kantoor-knegt, aan wien hy, gelijk aan
en Vriend, zijn aanslag geopenbaard
ad; doch deeze, 't zy dat hy hem een
art schuldig was, of dat hy 't alleenlijk
it vermaak deed, was, zonder iemands
weeten, stilletjes na boven geloopen,
n had *Frederik* zodanig bejegend, ge-
ijk ik u kom te verhaalen. Den armen
ul huilde traanen met tuiten van boos-
eid, soo haast hy bespeurde, hoe men
em bedroogen had; en te meer noch,
door dien hy van de Meiden zoo deer-
lijk bespot wierd. Ondertusschen was
den Patroon op dit gerugt mee boven
gekomen; en bespeurende, dat'er groo-
te ongelukken uit deeze streeken zou-
den konnen spruiten, gebood hy een
iegelijk, op straf van uit den huize ge-
stooten te worden zich nooit met dier-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gelijke dingen meer te bemoejen. Di
was d'oorſaak, dat *Frederik*, zoo hy
zijn weerwraak wilde ſoeken, gehou-
den was daar andere middelen toe t
verzinnen. Wat de Kantoor-knegt be-
langd, die had hem om geed andere re-
den by 't hair vaſt gehouden, als om
dat de trap van de Vliering, en die,
waar langs men van de Kamers tot op de
zolder klom, recht boven malkander
ſtonden, en dat hy derhalven niet te
vergeefs bedugt was, dat den Jonge zich
te ſchande zou gevallen hebben, indien
hy hier af geſprongen had, gelijk hy an-
ders zekerlijk gedaan ſoude hebben.

Wat *Telamire* vorders wedervaaren
is, en of zy zich *t'Amſterdam* eerlijker
hield, als ſy *t'Uitrecht* had gedaan, dan
of zy in plaats van *Timantes* wel weer
een ander Minnaar heeft weeten te vin-
den, kan ik niet ſeggen, vermits ik kort
na het voorval, 't geen ik u verhaald
heb, ſoo als ik op een kuſſen in de deur
zat, door een Heer, die buiten twijfel
alleenlijk maar ten deeſen einde daar

voor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

voor by kwam, onvoorziens tuſſchen licht en donker, opgenomen wierd. k Meende te blaffen, maar hy hield me de mond toe, en my vorders onder de mantel geſtooken hebbende, ſtapte hy met me voort. Mogelijk ſou mijn blaffen my ook niet geholpen hebben, vermits alle onſe Huisgenooten achter in 't huis waren; en van buiten had ik niet veel hulps te verwagten, want de *Heere Graft*, daar ik tot dus lang gewoond had, word ſoo geweldig niet betreeden, inſonderheid in de ſchemeravond, vermits'er geen huiſen opſtaan, daar men neering in doet. Ruim een vierendeel uurs had ik onder deeſe mantel geſeten, wanneer ik in een huis gebracht wierd, daar een rijke Weduwe met een Dochter woonde, aan wien ik vereerd wierd; want den Heer, die de moeite genomen had van zich ſoo lang met my te belaaden, was, gelijk ik naderhand ſag, den Minnaar van dit Juffertje, en of hy in haar gunſt ſtond, daar ſult gy uit het volgende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

verhaal van konnen oordeelen. *Juſtina* (dit was de naam van het Juffertje) was ſoo verheugd, wanneer ze my van alle kanten beſien, en ſchoon genoeg bevonden had, dat zy ſoo haaſt haar Moeder aan een kant gegaan was, haar Minnaar om den hals vloog, en hem wel duiſend kusjes voor deeſe vereering gaf. Noch deeſen ſelven avond kreeg ik hier een andere naam; want dewijl ze niet wiſten, hoe men my voor deeſe genoemd had, gaf men my de naam van *Jonker*, daar ik nu gehouden was na te luiſteren, ſoo ik de gunſt van mijn Meeſteres behouden wilde, dien ik in 't kort ſoo lief kreeg, dewijl ze my alle bedenkelijke vriendſchap bewees, dat ik om *Telamire* binnen weinig daagen alſoo weinig dacht, als of ik nooit kennis aan haar had gehad.

Behalven *Gratiaan* (dus wierd den Heer genoemd, die my aan *Juſtina* vereerd had) had mijn nieuwe Meeſteres noch verſcheide andere Minnaars; want zy was ſchoon en rijk, en deeſe twee

twee hoedanigheden zijn bekwaam genoeg om een lengte van Meſſieurs aan te lokken; maar niemand was'er onder hen allen, die op ver na ſoo wel in de gunſt ſtond. Zelfs kwam het ſoo ver, wanneer ik ontrent vijf weeken in deeſe nieuwe dienſtbaarheid had geweeſt, dat zy hem twee ſleutels gaf, een van een achter-deur, waar door men in een tuin trad, en een van de deur, die uit deeſe tuin ingang in de keuken gaf; door middel van welke ſleutels hy alle nachten by mijn Meeſteres kwam ſlaapen; waar toe de Meid deeſe twee Gelieven behulpſaam was, laatende de deur, waar door men in de tuin ging, gelijk ook d'andere die in een gang uit kwam, ongegrendeld; want ſonder dit ſou *Gratiaan* met zijn ſleutels niet ter weereld hebben konnen uitregten.

De reden nu, waarom *Juſtina* met haar Minnaar dus leefde, was om dat haar Moeder niet toe wilde ſtaan, dat zy hem trouwde, door dien zijn goederen op ver na tegen de haaren niet op

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

konden; want een Zoon van een Va der zijnde, die behalven hem noch se kinderen nagelaaten had, was de dee ling wat ſmal gevallen; en ten anderen had hy de naam van wat wilder en loſ ſer te loopen, als hy wel behoorde. Di niet tegenſtaande was *Juſtina* ſoo ge weldig op hem verſlingerd, te meer noch nu ze by hem ſliep, dat zy naau welijks een oogenblik ſonder hem wee ſen konde, en dat ze meer als een maal weigerde te trouwen, hoewel ze't met voordeel ſoude hebben konnen doen, weetende voor alle reden niet anders voor te wenden, als dat ze zich ſoo jong niet in den Huwelijken Staat begeeven wilde.

Deeſen handel had ontrent vijf maanden geduurd, ſonder dat men echter aan mijn Meeſteres de minſte verandering beſpeuren konde (want haar Minnaar had zijn voeten niet in haar bed geſet, als na haar alvoorens beloofd te hebben, dat'er geen vrugten uit deeſe vermenging ſouden ſpruiten) wanneer

Gra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Gratiaan zekere middag met *Juſtina* n geſchil raakte, over dat ze zoo veel Oppaſſers aanhield, daar ze wel wiſt, noe ver zy met hem gekomen was. *Juſtina* bracht haar redenen daar weer tegen in; doch 't zy dat hem de jalouzy pijnigde, of dat hem de walg van haar begon te ſteeken, en dat hy derhalven, maar oorſaak ſocht om van haar af te raaken, hy voerde haar altijd te gemoed; dat het ſcheen, dat hun vriendſchap al te lang geduurd had, en dat hy wel beſpeuren konde, dat zy hem ſoo veel liefde niet meer toe en droeg, als zy voor heen wel had gedaan. Ik ben den Minnaar by nacht, vervolgde hy, terwijl een ander by daag zijn vermaak van u neemt; en mogelijk, voegde hy daar by, ſoo ik maar een nacht achter bleef, ſou mijn plaats my wel haaſt t'eenemaal benomen worden. Hoe kunt gy deeſe dingen ſeggen, zei *Juſtina*, na alles wat ik voor u gedaan heb, en 't geen ik noch alle nachten voor u doe? Immers geef ik u ſoo groote

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

groote teikenen van mijn liefde, da ik voor eeuwig bedurven ſoude zijn; indien'er mijn Moeder of iemand van mijn naaſte Vrienden, welke ik zoo ſchandelijk onteer, alleenlijk om u te vernoegen, de lucht af kreeg. *Gratiaan* meende hier op t'antwoorden, doch d'Oude Juffer op dit oogenblik in de Kamer treedende, was hy genoodzaakt zijn redenen voor die tijd binnen te houden, en van iets anders te ſpreeken, om de Moeder in geen kwaad vermoeden te brengen, die, hoewel ze deeſen Minnaar voor geen Swaager begeerde, echter wel in haar Gezelſchap mocht weeſen, dewijl hy de vermaakelijkſte man des weerelds was, en dat hy de ſwaarmoedigheid ſelve tot lachchen ſou hebben weeten te brengen.

Na dat hy noch eenige tijd met de Moeder en met de Dochter door gebracht had, nam hy zijn affcheid, om na zijn huis te gaan; maar noch naauwelijks was hy half wege gekomen, of hy ontmoete een zeker Advokaat *Philippus*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ippus genaamd, die, 't geen wat wonders is, te gelijk zijn Mede-vryer en zijn boezem-vriend was. Na d'eerste reden, die gemeenlijk de koelsten zijn, begonden zy te praaten van deese en gene Juffers, en onder anderen ook van *Justina*, en van haar uitstekende schoonheid; by welke gelegentheid *Philippus* zich ontvallen liet, dat hy gaarne twee honderd Dukatons wilde geeven aan den geen, die hem een nacht met haar konde doen overbrengen, al sou hy'er ook anders geen voordeel uit trekken, als dat hy zijn lusten maar geboet had, sonder dat hy daarom meer recht op haar persoon soude hebben, als van te vooren. Zoo gy ze my geeven wild, zei hem *Gratiaan* met een lachchende mond, 'k zal u noch van deese nacht uw lust doen boeten. Gy spot'er mee, zei *Philippus*. 'k Doe zeker niet, antwoordde *Gratiaan*; en hier op zijn woord van hem geëischt hebbende, dat hy de zaak aan niemand ter weereld openbaaren, en hem de gedachte som

des

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

des anderen daags ter hand ſoude ſtellen, ingeval hy des nachts tot zijn voorneemen kwam, maakte hy hem bekend, tot hoe ver hy met mijn Meeſteres geraakt was. Vervolgens gaf hy hem de twee ſleutels, en hebbende hem geſegt, wat deuren die open deeden, en dat hy zijn ſchoenen uit trekken, en gantſch niet ſpreeken moeſt, ſoo om van *Juſtina* niet gekend, als ook om niet gehoord te worden van de Moeder, die op de Voor-kamer ſliep, en welkers bedſteê tegen de haare aankwam, ging hy na noch eenige adere redenen voort, laatende *Philippus* ſoo vol van verwondering, dat hy naauwelijks wiſt wat hy deed.

De nacht gekomen zijnde, begaf zich den Advokaat op weg, en geraakte door middel van de gedagte ſleutels, ſonder eenig gerugt te maaken, vermits hem het huis ſeer wel bekend was, tot aan *Juſtinaas* bed. Zijt gy't *Gratiaan*? vroeg zy, wanneer zy de gordijn hoorde open ſchuiven. Maar *Philippus* gaf geen

geen antwoord; 't geen d'oorſaak was, dat zy hem noch eens, en wat luider, t ſelve vroeg; doch hy antwoordde al-zoo weinig als d'eerſte maal. Ik trok het hooſd onder 't dek van daan, om te zien, wie 't weeſen mocht, die onſe slaap kwam ſtooren, ſonder antwoord te willen geven; maar vermits het ſoo duiſter was, kon ik hem niet kennen; waar uit het wel blijkt, dat het niet waar en is, dat de Honden by nacht ſoo wel konnen zien, als by dag, gelijk de luiden malkander wijs ſoeken te maaken. 'k Wou echter niet blaffen, om mijn Meeſteres, indien 't by geval *Gratiaan* mocht geweeſt zijn, gelijk ik noch anders niet denken konde, in geen ſchande te brengen. Ondertuſſchen vroeg hem *Juſtina*, met noch luider ſtem, voor de derde maal, of hy *Gratiaan* niet en was, en waarom hy haar geen antwoord en gaf? d'Oude Juffrouw, die geweldig dun van ſlaap was, wierd op dit gerugt wakker, en riep tegen haar Dochter, wat zy van *Gtatiaan* begeerde?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

de? *Juſtina* antwoordde haar, dat zy
van *Gratiaan* gedroomd had, en da
het wel konde weeſen, dat zy hem in
haar ſlaap had genoemd. Neen, neen
zei de Moeder, gy droomd niet, 'k ge-
loof eer, dat *Gratiaan* by u is, want
ik hoor iemand gaan. Hier op ſprong
zy te bed uit, en kwam met een nacht-
kaars (want zy brandde altijd licht in
haar kamer) voor haar Dochters bed,
daar ze den geen niet en vond, dien zy
meende gehoord te hebben, vermits
Philippus, ſoo haaſt als hy haar had
hooren ſpreeken, zich voort gepakt
had. Niettemin haalde zy haar Dochter
dapper over den hekel; doch deeſe, in
plaats van beteuterd te zijn, zei haar,
dat ſe ongetwijfeld al ſoo wel droom-
de, als zy gedroomd had, en dat haar
Hondtje wel geblaft ſoude hebben, ſoo
'er iemand in de kamer was geweeſt.
'k Weet daar niet af te ſeggen, ant-
woordde de Moeder; maar ik weet
wel, dat ik niet en droom; want ik
ſlaap niet, en ik weet ook wel, dat ik
noch

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

noch op mijn bed, noch in mijn Kamer ben. Men vind wel lieden, hernam mijn Meesteres, die al droomende op staan, en zich kleeden; en al had gy dat ook gedaan, men zou'er zich soo geweldig niet over behoeven te verwonderen, dewijl'er wel meer zijn, die sulks wy na alle nachten doen. Dat's waar, gaf d'Oude Vrouw haar daar op ten antwoord, maar ze beginnen 't op mijn ouderdom niet. Hier op ging zy by haar Dochter te bed leggen, willende geen gerugt meer maaken, op dat het de Meid niet hooren soude, die 't ondertusschen beter wist als zy.

Die nacht sliepen zy alle beide niet veel, en *Justina* verwachtte niet anders, als dat haar Moeder haar des morgens dapper over den hekel soude haalen, 't zy zy haar de waarheid ontdekte, of niet.

Even waren deese twee bezig met zich te kleeden, wanneer'er een Vriendin van d'Oude Juffrouw tot onzent kwam. Deese, dewijl zy een nieuwe tijding

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

tijding had, kwam terſtond na boven loopen, ſonder eens te willen wagten tot dat zy gekleed ſoude zijn. Na dat zy malkaar een goeden morgen gewenſcht hadden, maakte zy hen bekend, dat *Gratiaan* ſop even zich aan *Klementia* in 't byzijn van getuigen verloofd had, en dat hun geboden noch die ſelve week ſouden aangeteekend worden Deeſe *Klementia* was de Dochter van een Man, die een aanzienelijke Bediening had, en die redelijk wel van goederen voorzien was. Is 't mogelijk! zei de Moeder van mijn Meeſteres met een groote verbaaſdheid; men heeft immers nooit gehoord, dat hy na dit Juffertje gevrijd heeft. Zoo is 't, hernam d'andere; maar 't geen ik u ſeg, is echter ſekerlijk waar. Wel hoe is 't doch by gekomen, vroeg d'Oude Juffrouw, dat dit werk ſoo ſchielijk beſlooten is? Waar op de andere haar antwoordde, dat *Gratiaan* des morgens, met het aanbreeken van den dag, in de Kamer van *Klementia* gevonden was, daar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

aar hy des nachts door middel van een
ouw ladder in was gekomen ; dat dee-
e ladder, soo als hy tusschen ligt en
n donker weer voort meende te gaan,
an stukken was gebrooken, doch dat
ıy de handen noch in 't venster vast
iebbende, gelukkig genoeg geweest
was om niet te vallen, en dat hy vor-
lers door hulp van zijn Meesteres weer
n de Kamer was geraakt; maar, ver-
volgde zy, gelijk dit niet geschieden
konde, sonder vry wat gerugts te maa-
ken, wierden de Meiden, die daar
dicht by sliepen, wakker, en schreeuw-
den met een groote ontsteldheid, dat'er
Dieven waren. De Vader van *Klemen-*
tia sprong terstond uit het bed, en
met met degen in de hand na boven ge-
loopen zijnde, vond hy, in de plaats
van Dieven, den armen *Gratiaan*, die
uit verbaasdheid niet geweeten had,
waar hy zich versteeken zoude, en
die daar buiten twijfel met zijn Lief-
ste zijn leeven gelaaten soude hebben,
soo hy den Ouden Heer 't geweer niet

ont-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ontweldigd had ; want, gelijk hy
haaſtigſte en eergierigſte Man des we
relds is, ſou hem zijn gramſchap zeke
lijk tot dit ongeluk gebragt hebbe
Klementia, die in de grootſte benau wo
heid des weerelds was, vloog na bene
den, terwijl haar Minnaar beſig wa
met haar Vader den Degen af handig t
maaken, en aan haar Moeder in de
haaſt de zaak bekend gemaakt heb
bende, bracht deeſe goede Vrouw
ſoo veel te weeg, dat de Vader zich ge
ſegge liet, en de twee Gelieven hur
miſdaad vergaf, behoudens dat zy mal-
kander ſouden trouwen. *Gratiaan*, die
hier geenſins by te kort kon komen,
dewijl *Klementia* meer goederen had
als hy, en dat ze daar en boven ſchoon
genoeg is om iemand te konnen behaa-
gen, toonde zich terſtond daar gewil-
lig toe; waar na eenige Vrienden van
weder-zijde ontbooden zijnde, gaf hy
in der ſelver tegenwoordigheid zijn
trouw aan *Klementia*. En op dat gy 't
te beter gelooven moogt, voegde zy
daar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

aar eindelijk by, ſal ik u ſeggen, dat et my verhaalt is van een Oom van *ratiaan*, die maar een huis drie of vier an het onſe af woond, en daar wy al-ijd groote gemeenſchap mee gehouden ebben.

Nu kon ik begrypen, waarom deeſe rouweloose Minnaar zich kwanſuis ver mijn Meeſteres had trachten te be-laagen, te weten, om'er zich af te onderen, en zijn nieuwe Meeſteres te gaan hef kooſen, met welke vryagie hy oo heimelijk geleefd had, dat nooit emand had geweeten, dat hy op de voet van Minnaar by haar ver-keerde, en ondertuſſchen waren zy ſo ver gekomen, als ik u verhaald heb. Zelfs had ik hem by deeſe *Klementia*, wanneer'er tot onzent *Salet* gehouden wierd, wel gezien; maar 't ſtaat me niet voor ooit bemerkt te hebben, dat hy'er een oogenblik mee in 't byſonder heeft geſprooken; ſulks dat ik tot noch toe niet begrypen kan, hoe deeſe twee ſoo ver met malkander geraakt waren.

Juſti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Juſtina vond zich nu in de grootſt
beteutering des weerelds; want zy ko
niet bedenken, wie'er die nacht in haa
Kamer was geweeſt, alſoo zy uit d
zaak, die *Gratiaan* wedervaaren was
genoegſaam beſpeurde, dat hy 't nie
geweeſt had. Ondertuſſchen trachtt
zy haar Moeder nu ſterker als ooit t
doen gelooven, dat zy alle beide ge
droomd hadden, en dat het alſoo ſeke
was, dat zy al droomende iemand
moeſt hebben hooren gaan, als het ze
ker was, dat zy de naam van *Gratiaa*
in haar droom had genoemd. De goed
Vrouw was gehouden zich met deeſe
redenen te laaten paajen; want zy hac
nu geen oorſaak om te gelooven, da
zy *Gratiaan* gehoord had, dewijl ſy
uit alle d'omſtandigheden van het ver
haal, 't geen haar Vriendin haar hac
gedaan, wel bemerkte, dat hy te dee
ſer uure niet in haar huis geweeſt kon
de zijn.

Ontrent een maand daar na verhaal
de *Philippus* in een Geſelſchap van jon
g

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

e Juffertjes 't geval, 't geen hem we-
vervaaren was, doch ſonder iemand te
oemen; zelfs, om het werk te duiſter-
er te houden, trachtte hy een ieder te
oen gelooven, dat het al een jaar drie
f vier geleeden was. Twee dagen daar
a kwam 't ter ooren van de Moeder;
vant een Juffertje, die in dit Gezelſchap
eweeſt was, mijn Meeſteres zijnde ko-
nen beſoeken, vertelde 't geen zy ge-
oord had, gelijk als een ding, daar
nen eens om lachchen kon. *Iuſtina*
veranderde ieder oogenblik van koleur,
e meer, dewijl haar Moeder haar ſom-
ijds ter ſluik met een paar oogen aan-
zag, daar men de gramſchap uit leeſen
konde; maar gelijk dit Juffertje niet
en wiſt, dat de zaak haar ſoo na betreſte,
gaf zy daar geen acht op, of ſoo zy al
eenige roodheid op haar gelaat beſpeur-
de, zy hield dit voor een uitwerking
van het lachchen, 't geen zy ſomtijds
deed, om te minder voor de geene aan-
gezien te zijn, daar men dit af verhaal-
de.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Zoo haast dit Juffertje haar afschei
genomen had, kon d'Oude Vrou
haar verbolgendheid niet langer binne
houden. Zy riep mijn Meesteres in
Binne-kamer, en de Meid uitgestuu
hebbende, greep zy se by de lokken
en wierp ze tegen de vloer aan, daar z
se soo dapper met vuisten en voeten
keer ging, sonder eens na haar bidde
of smeeken te willen luisteren, d
d'arme *Iustina* d'uur vervloekte, d
zy *Gratiaan* d'eerste maal gesien hac
Maar, gelijk dit werk met slaan en ky
ven niet te regt te helpen was, en dat'
gantsch andere middelen toe aangewen
moesten worden, besloot de Moede
soo haast deese eerste vervoeringen va
gramschap vervloogen waren, ha
Dochter aan den eerste van haar Vryer
die haar ten huwelijk soude versoeken
te besteeden, 't zy met of tegen ha
wil, want zy vond het niet geraade
een Koopmanschap van deese natuu
langer te bewaaren. Niettemin had z
eenige dagen daar na noch de goedhei

va

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

an haar haar beſluit bekend te maaken,
p dat zy trachten ſoude iemand te ver-
ieſen, die haar 't beſt aanſtond, en daar
y ſonder tegenzin mee ſoude konnen
eeven. *Iuſtina* diende zich van deeſe
aarſchouwing, en aan een jong Koop-
an, die *Ferdinand* heet, en dien zy
ltijd wel een weinigje had mogen zet-
en, van dag tot dag een vriendelijker ge-
at toonende, deed deſen goeden Bloed,
a drie of vier weeken, door zijn Va-
er het huwelijk verſoeken, dat hem niet
fgeſlaagen wierd; en aldus raakte mijn
Meeſteres aan een Man, die haar voor
uivere Maagd aannam, hoewel *Gra-
iaan* haar al ſoo lang van te vooren ge-
veeſen had, hoe men zich behoord te
draagen, als men zijn voeten by een
Man onder ſteekt.

Vijf weeken had *Ferdinand* ontrent
met *Iuſtina* getrouwd geweeſt, wan-
neer hem eenige van zijn Vrienden, die
ot *Dordrecht* woonden, in zijn nieu-
we Huishouding kwamen beſoeken.
Gelijk 't de manier is, dat men Vreem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

delingen, inſonderheid ſoo ſe nooi meer *t'Amſterdam* geweeſt zijn, gelijker twee onder deeſe Luiden waren alles laat beſigtigen, 't geen deeſe groote Stad meer, of beſigtigens waardige als andere Steden heeft, bracht mijn Meeſter zijn Vrienden op het Stadhuis dat Weerelds achtſte wonder, dat in koſtelijkheid en in Bouw-kunſt voor geen Gebouwen behoeſd te wijken, hoewel 't ſoo veel plaats niet en beſlaat, als ik'er wel anderen in *Italien*, en hier in *Vrankrijk* gezien heb. Vervolgens bracht hy ze op de Scheeps-timmer-werven, ſoo van de Admiraliteit; daar toenmaals, ter oorſaak van den Oorlog, een oneindige menigte van volk in den arbeid was, als op die van d'Ooſt-Indiſche Maatſchappy, die voor geen Koniglijke Werf behoeſd te ſwigten, en waar van de Beſtierders wel betoonen, wat vermogen zy in Landen hebben, die door een ſoeter Zon beſcheenen worden.

d'Eerſten dag aldus doorgebracht zijn-

zijnde, ging men des anderen daags, na de middag, in 't Spin-huis, daar deese Dortenaars geweldig nieuwsgierig na waren, vermits dit Huis door gantsch *Nederland* de naam heeft; dat'er wonderen te sien zijn, en dat het vol van aartige Juffertjes is, die hier met de naald, of met spinnen, de kost moeten verdienen, tot straf van het ongeregeld leeven, 't geen zy gevoerd hebben; en ondertusschen ziet men'er dikwils niet anders, als een party mottige Schepsels, die sulk een benaauwden lugt van zich geeven, dat men niet soo haast de trap opklimt, die na de Tucht-kamer leid, of men diend de neus wel toe te houden. Zoo dra ons Geselschap boven gekomen was, en dat een ieder 't hoofd voor de Tralien had gelegt (want de plaats, daar deese dieren zitten, is met dikke houte Tralien afgeschut) kwam een van de Hoertjes, die redelijk wel gekleed, en niet lelijk was, met een schaal, gelijk de manier is, om eenig spelde-geld daar in te vergaderen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Wel mijn lieve *Arnoldus*, zei zy, te
gen een van mijn Meesteres Maagen
die een Jongman van een seer Godvrug
tig leeven was, 'k ben seker verheugd
dat ik u noch gesond zie; hoe vaart Jui
frouw *Mary* doch al, daar we som
tijds eens vrolijk plachten te weesen
heeft de Sloof noch wat neering? *Ar-*
noldus, die zich by sijn naam hoord
noemen van een Meisje, dat hy zijn
leeven niet gezien had, wierd soo be
schaamd, dat hy naauwelijks spreeken
konde, te meer, dewijl een ieder hen
hier op aan keek, en dat zy door hun
oogen genoegsaam te kennen gaven, da
zy nooit iets diergelijks van hem ver
moed souden hebben. Waarom spreek
je niet, hernam dit Venusje, of is de
kennis so t'eenemaal vervloogen, seder
seven of acht maanden dat ik hier gese-
ten heb? 'k Weet niet, Vrouwmensch,
zei *Arnoldus* met een verstoord en een
beschaamd gelaat, dat ik je mijn leeven
gezien heb, 'k laat staan dat ik je ooit
gesprooken sou hebben. Zoo moet je
seg-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

eggen, zei het Hoertje, als je de lui niet ennen wild. Dat's nu kwansuis, verolgde zy, om dat ik hier zit; maar lat ik'er eens uit was, je soud men dan l soo wel kennen willen, als van te vooen; en 'k meen, dat ik dan noch al nenig een Dukatonnetje van je trekken ou; want je placht de geringste niet te veesen. Wel lieven Heer! zei *Arnolus*, heffende zijn handen ten Hemel, oo ik weet, dat ik het mensch ooit gezien heb, moet ik nooit geluk op de weereld hebben. Gy weet dan niet, ernam het Hoertje, dat je me by Meester *Antony* eens van een kwaad puisje vijf of zes hebt laaten geneesen, daar k je al mijn leeven dankbaar voor weesen sal? Jy weet ook niet, dat wy eens tot *scheele Toon* op zijn Italiaansch sonder hembd geslaapen hebben, toen je me dat Rijglijf in de *Hoogstraat* kocht, dat ik noch tegenwoordig aan heb, en daar ik die moeite om had met de Zuster van *Iaap in de Oyevaar*, daar je die nacht van te vooren by geslaapen had?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

En je weet ook niet, dat we tot *Rappig Zaar* die vijf-en-twintig kommetje Brandewijn met Suiker dronken, daa je soo zat af waart, dat je me 's nacht van de billen tot den hals toe bepiste Zoo je al die dingen niet meer en weet soo geloof ik wel, dat je ook niet mee en weet, dat je *Arnoldus* heet, en da je van *Dort* van geboorte bent, en da jou Vader daar een Koopman in Specerijen is geweest. *Arnoldus*, die deese laatste dingen, te weeten, van zijn naam zijn geboorte-plaats en zijns Vaders Koophandel, niet ontkennen konde; maar die echter wel wist, dat al het overige geloogen was, wierd zoo seer door schaamte en spijt ingenomen, dat hem de traanen uit d'oogen borsten, en dat hem de tong onbeweegelijk in de mond bleef. Mijn Meester, die nu deernis met hem begon te krijgen, wenkte dit Venus-diertje, dat ze stil sou swijgen, gelijk zy ook terstond deed; want hy was den geen, die dit gantsche werk gerokkend had, met des mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

morgens daar alleen te gaan, en dit Vrouw-menſch van zijn gedaante, kleeding, en alles t'onderregten, wat'er tot d'uitvoering van deeſe part van nooden was, waar voor hy haar een vereering van twee ſchellingen had gedaan. Niemand was'er onder 't Gezelſchap, die hier iets van wiſt, waar door hen de ſaak te wonderlijker voorkwam, en te waarſchijnelijker, vermits *Arnoldus* verſcheidene maalen *t'Amſterdam* was geweeſt, en dat hy derhalven deeze dingen wel ſou konnen gedaan gehad hebben, indien hy ſoo fijn van leeven niet geweeſt had; doch om de Vrienden, die *Arnoldus* over dwars aankeeken, en die hem ſelfs over deeſe ongeregeldheden begonden te beſtraffen, dewijl de laatſte omſtandigheden al te waarſchijnlijk waren, om t'eenemaal verworpen te worden, niet langer in dit gevoelen te laaten, openbaarde hen *Ferdinand*, ſoo haaſt zy weer op de ſtraat gekomen waren, wat hy gedaan had, daar by voegende, dat het alleen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

lijk om vermaak geschied was, en gantsch niet om *Arnoldus* te beleedigen, die hem dit ook niet ten argsten af behoorde te neemen, dewijl zy Vrienden onder malkander waren, en dat men seer wel wist, dat zijn manier van leven gantsch verschillende was van 't geen, dat hem dit Vrouw-mensch te last had gelegt. Straks begon een ieder luidskeels te lachchen, en den armen *Arnoldus* soo jammerlijk te bespotten, dat hy naauwelijks wist, waar hy zich bergen zoude; maar, ver van zijn gramschap over deese part te toonen, was den armen bloed soo verheugd, over dat hy zich dus onverwagt van deesen laster gerechtvaerdigd zag, dat hy niet anders tegen mijn Meester zei, als dat hy 's een weinigje te grof gemaakt had, en dat hy 't al te lang had laaten duuren; doch deeze gaf hem daar op ten antwoord, dat hy hem de schuld daar niet af geeven konde, dewijl hy geen order gegeeven had om dit spotten langer te doen duuren, als maar voor een

oogen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

oogenblikje, en dat hy haar ook niet voorſchreeven had, hoe zy 't werk aanleggen, of wat redenen zy gebruiken zoude, om hem 't beſchaamſt te maaken. Aldus liep dit werk met een lagchje af, 't geen bekwaam geweeſt ſoude geweeſt zijn om een ongeluk te veroorſaaken, zoo 't aan iemand gebeurd was, dien de wraakzugt wat meer ter harte had gegaan, als deeſen fijnen kwant, welker liever vergeeten en vergeeten wilde, als dat hy zijn handen uitgeſtooken ſoude hebben, om eenig leed te wreeken.

Uit het Spin-huis gekomen zijnde, gingen wy na't Raſp-huis toe, 't welk een Huis is, daar men Dieven, Pijpeſtelders, en diergelijk geboeft in zet, die hun koſt daar verdienen moeten met het zaagen van eenig hout, 't geen tot verwen gebruikt word, en dat ſoo geweldig hard is, dat men'er naauwelijks met d'alderſcharpſte zaagen door kan komen. Hier wierd mijn Meeſter ook al ſoo fray bedroogen, als hy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Arnoldus bedroogen had; 't geen a
dus toeging.

Wanneer hy aan den ingang aan d
Binne-vader van het genoemde Hu
voor ieder menſch een dubbeltje betaa
len zoude, trok hy, om kwanſuis t
toonen, dat hy wel van penningen voor
zien was, gelijk'er veel ſulke zotten
zijn, een gantſche hand vol Dukaton
nen uit zijn zak. Mijn Heer, zei d
Vader, gy komt hier op een plaats
daar men ſoo niet pogchen moet me
ſijn geld; want men heeft hier gaſten
die geweldig gaauw ter hand zijn. Ze
mogen ſoo gaauw weeſen, als ze wil-
len, zei *Ferdinand* met een verſma-
dende grimlach; 'k zal wel ſorg draa-
gen, dat ze van mijn penningen geen
vette ſoppen ſullen maaken. 'k Heb'er
wel meer ſoo hooren ſpreeken, hernam
de Opziender, die 't zich naderhand
beklaagden, dat ze mijn waarſchou-
wingen niet in acht genomen hadden.
Dat zijn ongetwijfeld een party zotten
geweeſt, zei mijn Meeſter, die noch
niet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

niet weeten, hoe ze 't geld bewaaren moeten; maar die 't my met liſtigheid af handig kan maaken, die is 't verëerd. Hier mee ſtapte hy met zijn Geſelſchap voort, houdende de hand geſtadig in de zak, daar hy 't geld in had, om niet tot het ongeluk te geraaken, daar hem de Vader voor had willen waarſchouwen.

Na dat wy beneden rondom alles bezigtigt hadden, gingen wy na boven toe, daar de Wevers plachten te zitten; want tegenwoordig, na ik verſtaan heb, heeft men de Weeveryen om eenige oorſaaken, die my onbekend zijn, te niet gedaan. Deeſe Wevers waren kleine Jongens, en gaſten, die noch te ſwak tot het raſpen waren. Zy ſaten op een laage zolder, daar de Getouwen al achter malkander ſtonden, en waren ongeſlooten; want vermits men voor deeſe knaapen, ter oorſaak van hun jonkheid en weinige kragten, niet ſeer bedugt behoefde te zijn, hield men zich vernoegd met hen by nacht op te ſluiten,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ten, en by dag een Oppaſſer of twee daar by te zetten, die deeſe kwantjes in toom hielden. Terwijl mijn Meeſter hier ſeer aandagtelijk na het weeven ſtond te kyken, en dat hy aan deeſen en geenen vroeg, gelijk de nieuwsgierige luiden gemeenlijk doen, om wat redenen zy hier geſet waren, en of zy'er noch lang ſitten moeſten, daar hy t'elkens ſodanig een beſcheid op kreeg, als men wel denken kan, te weeten, dat van leugens aan malkander hing, voelde hy een kleine Jongen, die hem op zy gekomen was, ſo ruuwelijk in zijn verkeerde zak taſten, (want uit d'andere, daar hy 't gelt in had, had hy noch nooit in al die tijt de hand gehaalt) dat hy hem terſtont met de ſlinker hand by de lokken greep, en met de rechter ondertuſſchen wat lappen aan zijn hoed gaf; wel Schelmpje, zeide hy, ſou jy de geen weeſen, die me van de huig ſou lichten; neen, Dieſje, daar moeſt al een andere baas achter zitten; jy bent'er noch te dom toe. Wat 's daar te doen, riep'er een Vent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Vent, die als een Ambachts-man gekleed was, dringende ondertusschen door de Vrienden heen, die zich op dit gerucht rondom mijn Meester geplaatst hadden, om dit jonge Diefje in 't aangezicht te zien. Bezie me dit Schepsel eens, zei mijn Meester, dat socht me daar mijn geld t'ontsteelen; en hier na begint hy het werk met een lengte van onnoodige omstandigheden te vertellen, Wel gaauwedief, zei deese Vent, soo haast hy dit verhaal met een groote lijdsaamheid aangehoord had, je zit hier over je misdaaden gevangen, en je soekt d'eerlijke luiden noch te bestеelen; dat gaat al fraay; maar ik moet je dat kunsje eens verleeren. Dit seggende, gaf hy hem vijf of ses oorvygen die kostelijk waren, en noch ontrent soo veel voeten in 't gat; waar door den jonge begon te schreeuwen, of hy vermoord wierd, loopende al zijn macht na de trap toe; doch 't mocht hem niet baaten, want deese Vent sat hem soo dicht op de hielen, dat hy hem al vat had,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

had, eer hy noch eens aan de trap gekomen was. Kom Diefje, zeid' hy, 'k sa maaken, dat je van de Vader ook noch wat krijgen sult. Hier op sleurde hy hem na beneden, sonder dat hem zijn spartelen iets helpen mocht. Dat lijkt een Aardsvyand van de dieven te weesen, zei mijn Meester; sulk een Man behoorde men hier een bediening te geeven, die zou'er wel goede order onder weeten te houden. Onder dit seggen marcheerde het geselschap weer voort; maar wie sou de verbaasdheid van *Ferdinand* konnen af-schilderen, wanneer hy, in zijn zak tastende, gewaar wierd, dat hem den aap al geligt was. Hy wierd soo rood als bloed, en straks daar na soo bleek als de dood; self bestiert hem de tong soo seer in de mond, dat zijn Vrienden hem niet verstaan konden, toen hy hen zijn ongeluk bekend wilde maaken; maar d'eerste verbaasdheid allengskens een weinigje minderende, verhaalde hy hen dat zijn geld voort was, en dat men hem van al

den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den hoop geen een duit had laaten behouden. 'k Weet niet, of zy meer deernis met hem hadden, dan of ze meer reden meenden te hebben om den spot met hem te dryven, over dat hy zich soo vastelijk ingebeeld had, dat hy te wijs was om zich te laaten besteelen, en over dat hy zijn geld soo mildelijk geschonken had aan den geen, die 't hem met listigheid af handig kon maaken. Niemand was'er altijd, die hem meer beklaagde, als met te seggen, dat zy 't liever anders gezien souden hebben, en dat zy moejelijk over zijn verlies waren; maar *Arnoldus*, die de fijnste van den hoop was, zei met een seer stemmig weesen, dat het mogelijk een straf was over dat hy hem in 't Spinhuis soo valschelijk van onkuisheid had laaten beschuldigen. 't Mocht de duivel weesen, zei mijn Meester, 't is een straf over dat ik mijn hand uit de sak gehaald heb; want had ik'er die in gehouden, 'k sou nu over 't missen van mijn geld niet bedroefd behoeven te zijn.

Hier

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Hier op gingen zy na beneden, vermits mijn Meester geen luſt had om langer op een plaats te blyven, daar hem ſulk een ongeluk wedervaaren was. Aan de deur gekomen zijnde, vroeg hem de Vader, hoe 't al met zijn geldſtond, en of hy zich van zijn waarſchouwingen gediend had? Wel degelijk, zei *Ferdinand*, beducht zijnde dat hy noch uitgelagchen ſoude worden; ik laat me ſoo licht niet beſteelen, voornamentlijk als ik noch van te voo-ren gewaarſchouwd word. My dunkt evenwel, hernam de Vader, dat uw trony tegenwoordig vry wat banger ſtaat, als toen gy hier in kwamt, en buiten twijfel ſal dat niet ſonder oorſaak zijn. Gy ſoud wel in uw meening bedroogen konnen weeſen, zei *Ferdinand*. 'k Zoud wel konnen weeſen, antwoordde den ander; maar ik meen niet dat ik 't ben. Noch eenige diergelijke redenen hadden zy over en weer; waar na mijn Meeſter eindelijk bekende, dat hy ongelijk had gehad in geen beter acht

op

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

op zijn waarschouwingen gegeeven te hebben. Gy weet wel, zei de Vader, dat gy 't vereerd hebt aan den geen, die u met listigheid af handig kon maaken. 't Is de waarheid, zei *Ferdinand*; maar soo 't mogelijk was, wou ik'er liever een gedeelte van weder hebben, en ik sou de luiden ook wel eens zien willen, die 't ambacht soo wel verstaan. 't Zal geschieden, zei de Vader, en hier op de twee Dieven hebbende laaten roepen, wierd den een bevonden dat Jongetje te zijn, 't geen hem in de verkeerde sak getast had, en den ander die Vent, die mijn Meester voor sulk een vyand van dieven had aangezien. Hier na trok de Vader een neusdoek uit zijn sak, daar hy 't geld in geknoopt had, en 't selve over geteld hebbende, wierd'er noch meer gevonden als *Ferdinand* gemeend had te hebben. Zie daar, mijn Heer, zei de Vader, wees op een ander tijd soo laat-dunkend niet; want het sou wel konnen gebeuren, dat het niet altijd soo wel afliep, en betaal deese luiden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

den nu, na uw believen, voor de moeite, dien ze gedaan hebben. 'k Moet eerst eens hooren, zei mijn Meester, hoe 't in zijn werk gegaan is, en dan sal ik betoonen niet ondankbaar te zijn. Hier op begon den grooten Dief te verhaalen, dat de Vader hem had doen ontbieden, om te weeten, of'er kans soude weesen, om hem zijn geld afhandig te maaken; doch onder dit beding, soo hy'er iets af achter de hand hield, van wel dapper afgeroft te worden; dat hy geantwoord had sulks niet te konnen doen, als met hulp van deese kleine Jongen; dat hem die al willens in de verkeerde sak had getast, om hem de hand uit d'andere sak te doen haalen; en dat hy, terwijl hy hem de Histori verhaalde, stilletjes zijn werk geklaard had. 'k Moet bekennen, zei mijn Meester, dat gy uw dingen seer wel verstaat, en dat het jammer is, dat zulk een gaauw hoofd, en sulke gaauwe handen tot geen beter oeffeningen gebruikt en worden. Hier na in zijn sak tastende,

gaf

gaf hy hem drie Dukatons, en aan de onge halt soo veel. Maar ik heb hem naderhand nooit meer hooren seggen, dat hy zijn geld vereeren wilde aan die t hem met listigheid af handig konde maaken; want hy had nu gezien, dat'er Dieven van verstand en van beleid waren.

Ontrent zeven weeken na dit laatste voorval, wierd *Ferdinand* met zijn Huisvrouw ten eeten genoodigd by een seker Koopman, niet veer van 't Stadhuis, *Belindor* genaamd. 'k Was mee op dit Gastmaal, gelijk over al daar mijn Meester of Meesteres ging; want zy droegen my een ongemeene genegentheid toe. Terwijl de Gasten over tafel zaten, en dat de dampen van de Wijn nu al vry wat na de herssenen begonden te stygen, kreeg de Vrouw van *Belindor* zulk een zin in me, dat zy vroeg, of ik te koop was, en tot wat prijs men my begeerde te geeven? *Justina* zei, dat ze me geensins missen wilde, dewijl ik haar al te veel liefkoozingen betoond had,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

had, en noch dagelijks betoonde, om soo plotseling van my af te scheiden *Belindor*, die door deese daad zijn Vrouw betoonen wilde, dat'er niets was, 't geen hem te kostelijk soude vallen, indien hy haar daar maar dienst mee konde doen, bracht het eindelijk soo ver met *Ferdinand*, die de hoogte nu al taamelijk had, dat ik onder zijn gebied geraakte; waar voor hy hem een Schildery gaf, daar *Ferdinand* hem lang om aan was geweest, verbeeldende een schreyende *Venus*, die den dooden *Adonis* met het hoofd in haar schoot had leggen. Dit stuk was waarlijk meer waard als een Houdtje van mijn gestalte en gedaante, dat 's te seggen, onder welkers huid geen menschelijk verstand verborgen was; want, wat my belangd, 'k geloof niet dat ik te duur verkogt kan worden, dewijl ik by gelegentheid het selve verstand, en de selve bescheidenheid gebruik, dien ik gebruikt heb, wanneer my d'Aarde onder een menschelijke gedaante droeg.

Niet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

niet wel was *Juſtina* over deeſe man-
eling te vreede; niettemin, om haar
lan niet te vertoornen, kropte zy haar
oejelijk op, doch echter ſoo wel niet,
f men zag haar de traanen langs de
angen rollen, wanneer ſe my, ſoo
s mijn nieuwe Meeſteres my in haar
amer wilde brengen, voor de laatſte
naal kuſte. En zeker, 'k wil wel be-
ennen, dat ik ook bedroefd was;
want ik had altijd ſeer goede dagen by
aar gehad, en 't was onſeker, of men
my hier ſoo wel handelen ſoude, als
men my tot haarent gehandeld had;
doch van deſe twijfelmoedigheid wierd
k haaſt verloſt; want binnen twee of
drie dagen tijds had ik al beſpeurd, dat
mijn Baazin vry wat gierig viel, en dat
ſe haar Dienſt-booden, waar van'er
vier in huis waren, te weeten, twee
Meiden, en twee Kantoor-knechts,
of ſoo gy 't ſoo verſtaat, een Knecht
met een Jongen (want de jongſte kon
noch naauwelijks vijftien jaaren haa-
len) naauwelijks ſoo veel eetens gunde,

dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dat zy'er den buik aan vol konden hebben. Gy kunt dan wel denken, dat ik'er de beste dagen ook niet en had; niettemin, dewijl te veel van my hield, kreeg ik wel genoeg te schaffen; maar ik kreeg die lekkernyen niet, daar ik voor heen mee gevoed placht te worden. Ten anderen wierd ik vry wat geplaagd van drie of vier kleine kinderen die ze had, welke my gestadig solden, kneepen, en meer andere dingen deeden, die my niet seer wel aan en stonden; doch binnen korten tijd wist ik my hier van 't ontslaan; want ik begon eindelijk soo vinnig van me te byten, dat niemand van alle die kleine Wurmen my meer aan dorst raaken. 'k Moet noch lachchen, wanneer ik denk om de gierigheid van deese Vrouw; zy beeldde zick in, datz'er veel by over sou winnen, en ondertusschen verloor z'er by; want men ontstal haar alles, wat men maar van eet-waaren achter de hand konde houden, 't geen dikwils veel meer was, als de Dienst-booden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

fatsoenlijk op konnen eeten, doch om niets over te laten blyven, daer men hun dievery aan zoude konnen bemerken, souden liever gegeten hebben, dat hen de buik van een gespleeten had.

Drie weeken was ik omtrent in deese dienstbaarheid geweest, wanneer *Belindor* op een Zondag s'avonds, volgens zyn gewoonte, met zyn Vrouw tot des zelfs Ouders ten eeten soude gaen. 'k Zeg volgens syn gewoonte, want alle Zondagen had deesen ouden Heer syn Kinderen te gast, en gemeenlijk viel 't al vry wat laat, eer sy daer van daan kwamen, vermits'er doorhaar een goed geselschap by den ander was; want hy had drie Dochters en twee Zoonen getroud, 't welk tien persoonen maakte, en behalven deesen had hy noch twee ongetroude dochters, invoegen datse gewoonlijk, hy en syn Vrouw daar by gereekend, een getal van veertien menschen uytmaakten, selden minder, maar wel meer; want by wylen wierd'er noch al een Vriend of twee by genoodigd.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Zoo haast den Baas met de Baesin de hielen geligt hadden, en dat men de Kinderen te bed had gelegt, wierd 'er onder de vier personasien, daar ik hier voor afgesprooken heb, een overslag gemaakt, wat men nu best aan soude regten; want met de Spys dien men haar t' huis gelaten had, waaren sy geensins te vreeden. Eindelik, na dat men wel hondertderley kost opgenoemd had, sonder dat sy daar echter in over-een hadden konnen komen, wierd 'er ten laatsten beslooten, dat men Wafelen sou bakken, ten welker einde men het boter vat seer getrouwlijk aansprak; maar onse Keuken-Meid wist het van alle kanten soo netjes af te spitten, dat men de vermindering niet gewaer konde worden, of men moest de hoogte van te vooren gemeeten gehad hebben. De suyker-trommel en de kaneel wierden van gelyken niet voor by gegaan, hoewel se opgeslooten waren, en dat de Baasin sich derhalven inbeelde, dat men 'er niet by konde komen, maar onse oudste Knecht wist het slot met de punt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

punt van een mes of van een Spyker ſo netjes open te maaken, dat hy 'er geen Sleutel toe van nooden had. Toen men de buik nu naaſten by vol had, ſei de gedagte Knecht, dat hy niet gewoon was wafelen t' eeten, zonder daer wyn by te drincken, en dat hy van die edele vogt moeſt hebben, al ſou 't ros en wagen koſten. Dat 's al wel ſeiden de Meiden; wy ſouden'er me niet ſeer vies af vallen; maar wat raad om'er by te komen, want je weet wel, dat men het ſlot van de kelder ſoo niet op kan krygen, als dat van het kasje, daar de Suiker in ſtaat? 'k Zal'er eevenwel wyn uit hebben, hernam hy, al ſou ik al de ſporten los breeken, en hier mee een pot van drie mingelen onder den arm, en een kaars in de hand neemende, trad hy met de Jongen, die de hamer, nyptang, en breek-beitel droeg, na de kelder toe, welke in tween verdeeld was, want de plaats, daer het bier lag, en daar de boter ſtond, was ongeſlooten, vermits men deſe dingen dagelijks ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

bruiken moeſt; maar de wyn was met een hek afgeſchut, daer een grendelſlot aan hing, 't welk met geen liſtigheid t' openen was. En niet alleen was deeſe kelder afgeſloten; maar ſelfs ſtaken 'er ſluit kranen in de vaten, om noch te meer verzekert te ſyn. Terſtond teeg de knecht aan 't arbeiden, en bracht in 't kort met zyn Inſtrumenten ſoo veel te weeg, dat hy twee ſporten los kreeg, daar onſe *Meindert* (dit was de naam van de Jonge) die vry wat mager en ſchraal was, 't lichaen door wrong, om de pot vol te tappen; maar geen kans ſiende om de kraanen te openen, vroeg hy om raad. Wel ſot, ſeide de knecht, benje noch ſoo wys niet? Trek z' 'er uyt, en als de pot vol is, ſoo ſteek'er de kraan weer in; maar we moeten van dat vat hebben, voegde hy daar by, wyſende op de Rynſche wy. *Meindert* volgde zyn raad, en lei de kraan ſoo lang neer, tot de pot vol getapt was, waar na hem de knecht wees, dat hy met een mes de nattigheid, die door 't lekken ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

veroorſaakt was, wat afſchraapen, en vervolgens daar een weinigje ſand over vryven, om de duigen de zelve koleur te weer te doen krygen. Thans voegden ſy de ſporten weer te recht; maar de ſpykers wierden'er niet volkoomentlijk ingeſlaagen, om niet gehouden te zijn de zelve weer los te breeken, indien 'er noch eens getapt moeſt worden; want deeze twee lieve gezellen twyfelende geweldig, of men aen deeſe pot al genoeg zou hebben.

Met de wyn kwam de vrolykheid, en men kon de wafels nu wel eens ſo wel verduwen, als men van te vooren had gedaan, zelfs wierder ze ook veel milder; want daar ik van te vooren naauwlyks met al mijn bidden een droog brokje had konnen verwerven, kreeg ik nu een ganſche wafel, die wel gebotert en geſuikerd was; daar, mijn Beesje, zei de Knecht, ſchaft maar mee, den Baas heeft doch gelds genoeg. 'k Verſtond zijn woorden veel beter, als hy dacht, maar ik was te klein van maag,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

om hem eennige ſchade door myn eeten te konnen toebrengen. Niettemin deed ik mijn beſt, eetende zoo veel, als 't my immers mogelyk was. Ondertuſſchen droncken deeſe vier perſoonagien malkanderen zoo lang toe, dat de pot te eenemaal leeg raakte, en dat hen de wyn nu al een weinigje by de neus begon te krygen, in zonderheid de Meiden, die niet gewoon waaren zoo veel van die vogt op een tyt te nuttigen, en de harſens van onſe *Meindert* ook noch niet van de ſterkſte zijnde, zag hy ſo lodderlijck uyt zyn oogen, dat ik vermaak nam in hem aan te ſchouwen. Wat dunktje, zei de knecht, datwe noch ſoo een potje vol hadden, zouden wy 't dan niet wel ſtellen konnen? Ey, *Kobus*, zeiden de Meiden, wy zouden ſoo droncken worden als varkens, en ten anderen ſoo begint ons de raauwe wyn al tegen te ſtaan; maar dat w''er wat eyeren en ſuycker in deden, en dat w''er kandiel af maakten; zou dat wel kwad weezen. Wy hebben daar doch eyeren

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ren ſtaan, vervolgden zy, en wy zullen Juffrouw wel wijs maken, dat we 'er voor ons ieder een paar gekookt hebben. Op mijn ziel die vond is excellent goed, zei *Jakobus* (dit was de naam van de Knecht) en terſtond met *Meindert* weer na de kelder ſtappende, wierd de pot voor de tweede maal onder het Rijnſche Wijn-vat geſteld; maar naauwelljks was ze half vol getapt, of 'er wierd zoo afgrijſelijk geſcheld, dat het huis daar van weergalmde, 't geen veroorſaakt wierd door dat *Belindor* alreeds met zijn ſleutel, dien hy, gelijk d'argwaanige luiden, altijd by zich droeg, getracht had de deur t'openen; maar hier had men in voorſien met de grendel daar voor te ſchuiven, in de gedachte van die weer te rug te ſullen haalen, ſoo haaſt de tijd van zijn weder-komſt naderde; maar vermits ſe ſoo vrolijk geweeſt waren, was hen de tijd ſoo kort gevallen, dat ſe noch wel twee uuren over meenden te hebben. 'k Had ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

blaft, ſoo haaſt ik het peuteren in 't ſleutel-gat hoorde; maar niemand wou'er acht op geeven, en ſelfs dreigde men my te ſlaan, indien ik den bek niet toe en hield. Straks wierd een ieder op dit ſchellen door ſulk een verbaaſdheid ingenomen, dat men niet wiſt, wat men eerſt doen zoude. *Jakobus*, die wel de ſtoudſte van allen was, kwam met de kaars in de keuken loopen, hoewel *Meindert* hem bad, dat hy doch ſoo lang wagten ſou, tot dat hy de kraan weer in 't vat geſteeken ſou hebben. Houd'er de duim ſoo lang voor, zeid hy, 'k ſal maaken dat alles wel ſal weeſen; en vervolgens tegen de Meiden geſeid hebbende, dat ze alles aan een kant ſouden maaken, liep hy na vooren toe om de deur te openen, wanneer'er voor de tweede maal noch ſterker als voor heen geſcheld wierd; want *Belindor* meende uitzinnig te worden, dat hy niet ſoo haaſt in huis kon komen, als hy wel wenſchte, vermits hy niet twijfelde, of daar was iets

gaan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gaande, dat men hem niet wilde laten zien. Wie klopt daar? riep *Jakobus*, wanneer hy aan de deur gekomen was. Wie zou'er anders kloppen, als ik? antwoordde den Patroon. Zijt gy 't Sinjeur? hernam *Jakobus*. Wat duivel beduid dat vraagen! zei den ander; doe maar open, en daar mee wel. Waarom is de grendel voor de deur geſchooven? vervolgde hy, ſoo haaſt hy in huis gekomen was. Om dat'er tot drie maalen toe van den avond zulk een gepeuter aan de deur, en in 't ſleutelgat geweeſt is, gaf hem *Jakobus* ten antwoord, dat ik niet anders geloof, of ze hebben ons geſogt te beſteelen; en daarom heb ik de grendel op de deur gedaan. Zoo ik maar anders niet beſtoolen ben, zei *Belinder*, ſoo ſal 't wel gaan; maar ik twijfel'er hard aan; en hier op na achteren gegaan zijnde, en ziende, dat de Meiden ſoo lodderlijk uit d'oogen keeken; wat duivel is hiet te doen geweeſt, zeid' hy; me dunkt, dat je altemaal dronken bent;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wat doet'er zulk een vuur aan te leggen, en waar is *Meindert* gebleeven? Wel Sinjeur, zeiden de Meiden, wat seggen is dat, waar souden wy dronken af weesen? Van Wijn, hernam den Patroon, maar ik moet eens zien, of 't van de wijn niet is. Dat kan immers niet weesen Sinjeur, zei *Jakobus*; want de kelder is dicht genoeg geslooten. Voor Dieven kan men geen ding te dicht sluiten, antwoordde hem *Belindor*, en stapte vorders met een kaars in de hand na de kelder, daar *Meindert* met de duim noch voor het vat stond, hoewel hy de Meiden wel tien maal om licht gebeden had; maar deze hadden 't soo drok gehad met alles aan een kant te schikken, dat zijn bidden niet verhoord en was geworden. Ondertusschen had van verbaasdheid de kraan niet konnen vinden, hoewel se geen twee voeten van hem af lag; en uit de kelder loopen dorst hy ook niet, uit vrees dat al de Wijn verlooren gegaan soude hebben, en dat deese dooling

ling noch arger als d'andere ſoude weeſen. *Jakobus*, die hem hier uit groote benauwdheid in deezen ſtaat had laaten ſtaan, meende dat den Patroon en zijn Vrouw maar ſtil na bed gegaan ſoude hebben, ſonder eens na achteren te komen, gelijk hy meeſten tijd deed, en in ſulk een geval ſou men alles ligtelijk te recht konnen helpen; maar 't grendelen van de deur had het gantſche werk verbruid, en was oorſaak van alle deſe rampen. Ha! ſchelm, zei *Belindor*, zoo haaſt hy *Meindert* in deſen ſtaat voor 't vat zag ſtaan, ſteeld men mijn wijn dus by gantſche potten vol! En hier op den armen Jongen by den arm vattende (want dit afſchutſel daar de wijn in lag, was niet ſeer diep) rukte hy hem ſoo onſacht door de tralien heen, dat'er 't vel by na aan hangen bleef. Thans wierp hy hem onder de voet, en klopte hem met zulk een verwoedheid, dat hy niet eens om zijn Wijn dacht, die vaſt met alle macht uit het vat liep, en die on-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

getwijfeld altemaal, tot de laatſte drop-
pel toe, deeze gang gegaan zoude heb-
ben, zoo zijn Vrouw, die op dit ge-
rugt mee in de kelder gekomen was,
niet geſchreeuwd had, zoo veel als haar
keel veelén konde, dat al die koſtelijke
Wijn langs de vloer liep, daar ſe zoo
veel geld voor gegeeven had. Op deſe
galm ſloeg *Belindor* zijn gezigt na
't vat, en beſpeurde, dat zijn Vrouw,
die de traanen over dit verlies vaſt langs
de wangen liepen, de waarheid zei,
vloog hy op, en meende metter haaſt
door de ſporten te kruipen; maar zijn
Penshuis was daar veel te dik toe; in-
voegen dat hy genoodzaakt was zoo
lang te wagten, tot zijn Vrouw de
ſleutel uit alle de prullen en vodden,
daar haar zakken gemeenlijk mee belaa-
den waren, gezogt had; want *Mein-
dert*, die deeze weg nu tweemaal ge-
paſſeerd had, wou'er voor de derde
maal geenſins toe verſtaan, hoewel den
Patroon hem met zachte en onſachte
middelen daar toe trachtte te beweegen.

Ter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

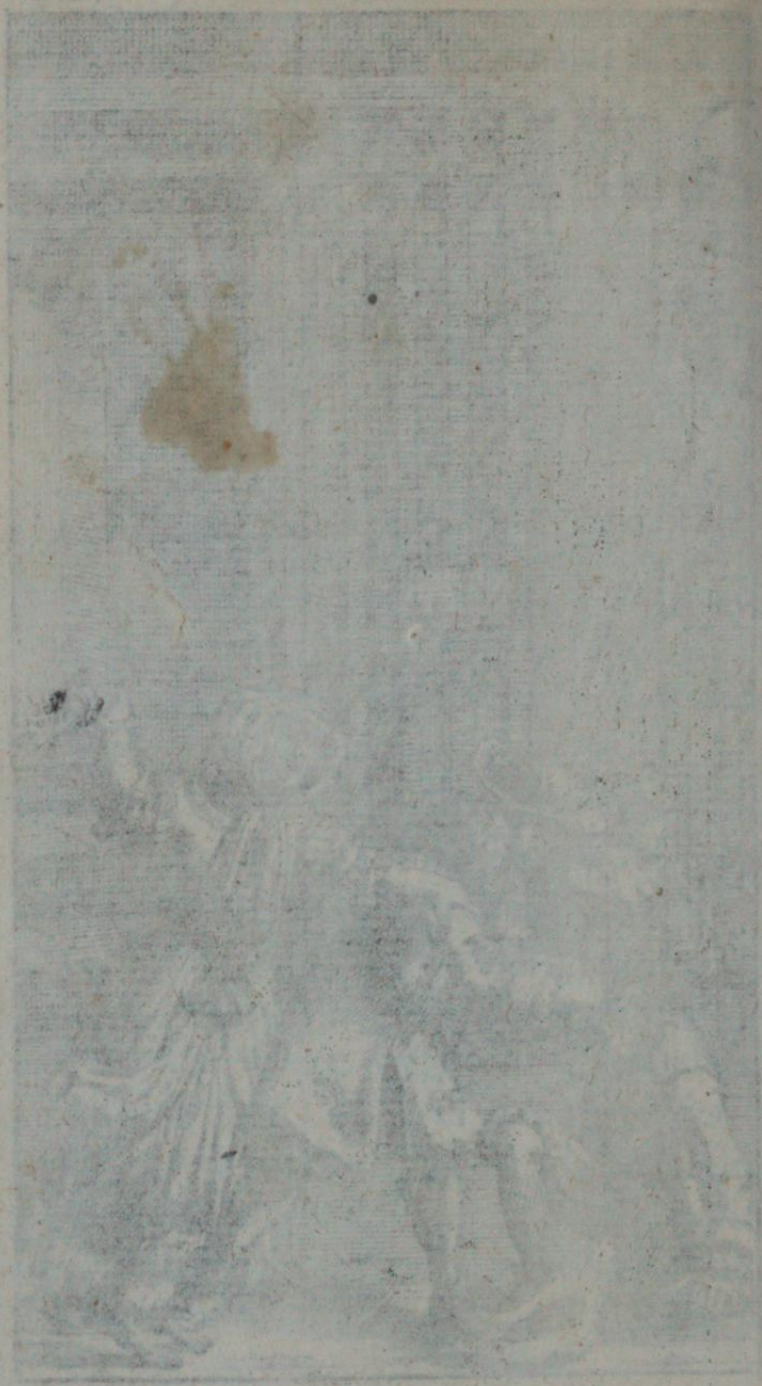

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Terwijl *Belindor* nu met zijn Wijf vaſt bezig was om het verliezen van zijn Wijn te ſtutten, liep den vroomen *Meindert* na zijn ſlaap-kamer toe, daar hy *Jakobus* al vond; want deeſe had terſtond de vlugt genomen, wanneer hy maar gezien had, dat de Baas na de kelder ging. De Meiden hadden deeſe voorzichtigheid ook gebruikt, en hun kamer-deur, even gelijk de Knechts, zoo wel bebolwerkt, dat ze die nacht voor geen ſchielijken overval behoefden bevreeſt te zijn; want den Patroon was een zoo haaſtig man, en zou in zulk een woedende gramſchap al zoo wel op een Meid, als op een Knecht geklopt hebben.

Zoo haaſt'er nu in alles weer voorzien was, liep hy na de keuken met een vaſt voorneemen van d'eerſte, die hem ontmoeten zoude, zijn vuiſten te laaten proeven; maar hy vond niemand; 't geen hem zoo raazend maakte, dat hy meer vloekte, als tien Soldaten Wyven, die al haar leven 't Leger ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gevolgd hebben; doch eindelijk, door de vermaaningen van zijn Vrouw, die al ruim zoo gierig, maar zoo oploopende niet en was, weer een weinigje tot zich zelven gekomen zijnde, begaf hy zich na zijn bed, daar hy niet veel rusts genoot; want het verliezen van zijn Wijn maalde hem zoo geweldig door 't hoofd, dat de slaap geen vat op hem krijgen konde.

Des anderen daags morgens wou hy alles ten huise uitjagen; maar de knechts, zoo wel als de Meiden, hadden de Juffrouw, die altijd eerst op stond, waar genomen, en haar soo lang gebeden, dat ze een woordtje by haar Man ten besten sprak, die hen echter geen vergiffenis toe wilde staan, ten zy zy alvoorens beloofden een anker Rijnsche Wijn (want op zoo veel schattede hy zijn verlies, hoewel 't in der daad naauwelijks de helft van twee-en-dertig mengelen beliep) op hun kosten in de kelder te zullen doen brengen; gelijk zy ook deeden, en aldus wierd de vreede

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vreede weer gemaakt. Sedert die tijd bleef'er naauwelijks een ding ongeſlooten, en de ſporten van het hek, daar *Meindert* door gekroopen was, wierden zoo wel verzorgd, dat men met alle bedenkelijke liſten daar geen opening in zou hebben konnen maaken, zonder het hout te kwetſen, en te breeken; invoegen dat *Belindor* niet ſeer bevreeſd behoefde te zijn, dat men hem voor de tweede maal zijn Wijn ontneemen zou.

'k Kan niet bedenken, dewijl deeſe luiden zoo gierig waren, hoe zy ſoo veel voor een Hondtje hadden durven beſteeden; want het Stuk Schilderijs, dat hy voor my gegeeven had, was al vry wat meer waardig; maar mogelijk dat de Wijn hier d'oorzaak af geweeſt is; want dan krijgen de gierigſte luiden dikwils milde buyen, en die anders geen duit durven uitgeeven, zullen dan wel van een Dukaton ſcheiden. Ik beelde my altijd zekerlijk in, dat hy me niet gemangeld zoude hebben, indien hy nuch-

nuchteren was geweeſt, dewijl hy'er al vry wat te kaarig toe was.

Omtrent vier maanden na dat deeſe vermakelijke Hiſtory van het Wijn tappen voorgevallen was, begon de Baazin, daar *Belindor* met alle kragt op gearbeid had, zoo geweldig te ſteenen en te kraaken, als of zy zoo terſtond de geeſt gegeeven zoude hebben; want de goe Vrouw kreeg den arbeid op den hals. Straks ſtuurde men iemand om de Vroedvrouw, en te gelijk ook om eenige Vriendinnen, ten einde haar in deeze nood, gelijk de gewoonte is, behulpſaam te zijn. Eer de klok tien uuren geſlaagen had, was al dit ſchoone Gezelſchap al by malkander, en terſtond begon men alle noodzaakelijke voorbereidingen te maken. Een Zoontje van omtrent vier of vijf jaaren, 't geen *Belindor* ook al by deeſe zelve Vrouw getimmerd had, ziende dat een ieder zoo geweldig bezig was, liet zich mogelijk voorſtaan, dat het hem ſchande zoude weezen, indien

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dien hy in deeze algemeene bezigheid alleen ledig ſtond, en bracht derhalven de kleine ſtoeltjes, daar de kinderen op by 't vuur zaten, benevens een bankje of twee, en ettelijké ſtooven, in de zelve kamer, daar zijn Moeder verloſſen zoude, van alle welke dingen hy zich een manier van een bolwerk maakte, daar hy midden in ging zitten, zonder vorders een woord te ſpreeken. Een van de Vrouwen, die dit werk vaſt met goede oogen aangezien hadden, vroeg het kind eindelijk, wat hy met alle deeſe ſtoeltjes en bankjes voor had, en wat hy daar af maken wilde? 'k Zie, zei het Jongetje, dat je altemaal huisjes timmerd, daar je mijn Moeder in zet, en daarom heb ik'er ook een gemaakt. Over dit antwoord begonden de Wyfjes luidskeels te lachchen, ziende d'onnoſelheid van dit lieve Jongetje; doch vermits men'er zijn tegenwoordigheid niet van nooden had, wierd hy met al zijn huisraad ter kamer uitgezet; 't geen hem ſoo ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

geweldig deed ſchreyen, als of me hem het grootſte ongelijk des weereld had gedaan.

Ondertuſſchen was'er zulk een ze gen by het werk, dat'er te twaalf uu ren al een jonge Zoon ter Weereld wa gekomen. Straks liep een Nicht var *Belindor*, welke men mê op deeſe Feeſt genoodigd had, na mijn Meeſter toe die vaſt zeer ieverig in zijn Kantoor in de Bijbel zat te leeſen. Veel geluks Couzijn, riep zy, veel geluks. Waar mê doch, mijn Nicht? vroeg hy met een vrolijk gelaat. Met een brave jonge Zoon, zei zy, en mogelijk zult gy'er wel haaſt een Dochter by hebben. Hoe! vroeg *Belindor*, veranderende van gedaante over deeze tijding, zullen'er dan twee komen? Wel degelijk hernam zijn Nicht. Die zegen is wat te groot, zei den Vrek; 'k wenſchte dat 'er mijn Vrouw nu maar uitſcheidde, en dat ze op een ander jaar die Dochter of die Zoon, die'er noch volgen ſal, ter Weereld bracht, want ſoo veel kleine

kleine kinderen te gelijk over de vloer te hebben, dat sal niet een beet vermaakelijk weesen. Maar, vroeg hy vorders, sal ik nu ook dubbeld loon aan de Vroedvrouw moeten geeven? 't Is de manier wel, zei de Nicht, insonderheid by luiden van vermogen. Al schaade voor de hand, hernam *Belindor*, schuddende 't hoofd van moejelijkheid; twee kinderen! dubbeld geld aan den de Vroedvrouw! En de Baker sal ook wel een schelling of drie ter week meer willen hebben! Ja wel, voegde hy daar in zich selven by, soo haast zijn Nicht weer voort gegaan was, 'k sou 't wel schier verstweeren, mijn leeven tot die sotheid weer te vervallen. Dus doende sal ik'er nu ses hebben, en mijn Wijf is noch jong genoeg om'er noch een douzijn ter Weereld te brengen, insonderheid soo se die mode van Tweelingen te baaren een maal of drie vervolgd. Ah! vervolgde hy, slaande zijn oogen na den Hemel, *Job* is nooit armer geweest, als

als dit verbruide Wijf my noch make
ſal met al haar kinder haalen. Noc
duiſend diergelijke klagten voegde h
hier by, welke mijn geheugenis ont
gaan zijn; maar zijn klaagen moog
hem niet baaten; en des namiddag
voor twee uuren kwam men hem al ge
luk met een tweede Jongen wen
ſchen.

Des anderen daags kwam'er een Ba-
ker in huis, daar de Meiden en de
Knechts ſeer wel by ſtonden; want
'twas kennis, vermits zy de Baaſin al een
maal of drie in duſdanige gelegenthe-
den bediend had. Gelijk men nu voor
ſulke Juffers alle ding ſoo wel niet ſlui-
ten kan, dewijl ſe dagelijks Wijn, Sui-
ker, Speceryen, en ſoo voorts van noo-
den hebben, wierd zijn Wijn-vat ſoo
treffelijk aangeſprooken, dat'er de
Meysjes, en de Knechts dat Ankertje,
't geen zy hem koſteloos en ſchadeloos,
tot boete van hun miſdaad, in de kel-
der hadden moeten leveren, gelijk ik
hier voor verhaald heb, ten naaſten
by

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

y in deese kraam wel weer uithaalden; vant, hoewel hy soo geweldig gierig was, was hy echter gehouden een beoorlijken stant, gelijk een Coopman, e voeren, en de gene die hem komen oesoeken, met een glas wijn t'onthaalen; n voegen dat sy niet wel weten konde, hoe veel 'er noch op zijn vat was, inzonderheid nu zyn Vrouw in de Kraam ag, en dat 'er by na gestadig getapt wierd; want t'elkers was 'er bezoek by de Kraam-vrouw, door dat ze zeer groot van Vrienden waren. Maer geen ding stiet hem meer op zyn ribben, als het Kinder-maal, vermits de Juffertjes zeer sneedig den Beker wisten te ligten, en dat de Mannen, die hier Vrouwtjes des avonds kwansuis kwamen halen, malkander soo dicht na 't gat vlooiden, te meer door dien men wel wist, dat hy vry wat kaarig viel, dat zyn vat sulke twee neepen seer beswaarlijk zou hebben konnen uithouden.

Naauwelijkx was de Baazin uit het Kraam-bed opgestaan, of *Belindor* zei haar

haar, dat hy my verkoopen wilde, alſo
nu kinderen genoeg had, om me te ſpee
len, en dat ſe derhalven haar tijd me
geen honden 't zoek behoefde te bren
gen. Wel lieffte, zei de Vrouw, die
hoewel ze vry kaarig was, my echte
gaerne gehouden ſoude hebben, 't is m
meeſt om de kinderen te doen geweeſt
dat ik ſo begeerig na 't Beesje was. Mei
kan de Kinderen wel een flegter Hont
je geven, ſei *Belindor*, die geen luſt hac
om ſes kinderen en een Hond te voeden
hoewel ik hem door myn eeten ſoo
heel veel ſchaade niet konde doen; maar
't was in der daad, om dat 'er zoo veel
gelds, als hy wiſt dat ik ſou konnen gel-
den, renteloos lag, en dat hy zich voor
liet ſtaan, dat hy deeſe penningen wel
nutter beſteeden konde. Zijn Vrouw
ſcheen dan eindelijk met ſijn voorſlag
wel te vreeden te ſijn; maer, mijn Engel,
ſeide ſy, wees 'er niet te haaſtig mee, en
wacht liever een week of twee te langer,
om een goed Koopman te vinden; want
als de luiden ſien, dat men iets kwyt wil
we-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

eſen, ſoo ſullen ſer geen half geld voor
eeven, en ondertuſſchen weet ik wel,
t het Hondtje ons al een mooje ſtuiver
omt te koſten. Gy behoefd daer niet
ekommerd voor te weſen, ſei *Belindor*,
ben geen Man, die mijn goed weg ſal
even; 'k zie wel, als men niet en heeft,
at 'er niemand is, die me wat brengen
l; en daarom meen ik ook wel ſorg te
ragen, dat ik 'er ten minſten zoo veel
oor ſal maken te krijgen, als ik 'er voor
egeven heb.

Terwijl *Belindor* nu vaſt ieder een
ot zijnent bracht, die hy wiſt Lief-
ebbers van mooje Hondtjes te zijn,
onder echter te laaten blijken, dat
et hem te doen was om ſijn Hondtje
an de man te brengen, wierd ik ten
aatſten verkocht aan een Jongman,
die een Bediening aan het Hof in den
Haag had, voor een ſomme van hon-
derd en twintig Hollandſche guldens.
Deeſe koop kwam al een weinigje won-
derlijk by; want den Heer, die my
kogt, zijn Ouders *t'Amſterdam* heb-
ben-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

bende woonen, en derwaarts getrok
ken zijnde om de ſelven eens te beſoe
ken, kreeg hy in een ſekere Herberg
de *Graaf van Holland* genaamd, te
oorſaak dat'er een bord uithangt, daa
een der Hollandſche Graven in ge
ſchilderd ſtaat, kennis aan *Belindor*
welke uit eenige redenen oordeelende
dat hy niet van de gierigſten was, en
dat hy hier mogelijk ſijn Koopmar
gevonden ſoude hebben, hem onde
ſchijn van vriendſchap tot ſijnen
bracht, daar hy hem met een glas lek-
kere Wijn onthaalde; want daar Be-
lindor eenig voordeel te gemoed ſag,
vvas hy niet gierig op een glas Wijns.
Terwijl mijn nieuwsgierigheid my nu
in de kamer deed loopen, om te ſien,
wie'er weeſen mogt, kreeg den goeden
Heer ſulk een ſin in me, dat hy ter-
ſtond vroeg, of ik te koop was, en
wat hy voor me begeerde te hebben.
Belindor ſcheen daar in 't eerſt ganſch
niet na te vvillen luiſteren, om den
ander ſoo veel te happiger te maaken;
doch

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

loch eindelijk, veinzende kwanſuis, lat hy veel wilde doen, om zijn vriend- chap te verdienen, begon hy geld te ıiſſchen, en wierd de koop-ten laatſten ot zodanig een prijs gemaakt, als ik ge- zegt heb.

Tot dus ver was *Fidel* met het ver- naalen zijner Gevallen gekomen, wan- neer, den Avond ondertuſſchen op han- den geſchooten zijnde, de Meid aan de deur van het Prieel kwam, om *Her- mione* te verzoeken, aan tafel te willen komen, alzoo men alreed, na haar zat te wagten. *Artazander* was geweldig moejelijk, dat de tijd zoo ver verloopen was, en zou wel gewenſcht hebben, dat de Zon weer op nieuws zijn paarden had ingeſpannen gehad, om het ver- maak te hebben van alles te hooren, 't geen dit bekoorlijk Hondtje noch te vertellen had; maar *Fidel* hem belo- vende, dat hy des anderen daags 't ver- haal van zijn leevens-loop vervolgen zoude, indien hem de ſpraak toege- ſtaan wierd, gelijk hy niet en twijfel-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

de, nam deezen beſcheiden Minnaa
met minder hert-zeer afſcheid van zij
geliefde *Hermione*, na alvoorens 't ver
lof gekreegen te hebben van den vo
genden dag 't overige van een zoo wor
derlijk leeven te zullen mogen hooren.

Niet zoo haaſt was den volgende
dag tot zoo ver verloopen, dat me
zonder wanvoegelijkheid een jonge Juf
fer kan bezoeken, of *Artaxander*, die
zijn liefde tot de bekoorlijke *Hermione*
en zijn nieuwsgierigheid om 't gevol
van zoo vreemde gevallen te hooren
den gantſchen nacht geen oogenblik
ruſts hadden laaten genieten, vervoeg
de zich ten huize van deeze Schoone
welke hem met zulk een beleefdheid
en met een zoo minnelijk gelaat ontfing
dat hy zijn ſtaat tegen die van de mag
tigſte Koning niet verwiſſeld zoud
hebben.

Zoo veel vermogen ſteekt in Juffer-
lijke lonken.

Na dat d'eerſte plicht-pleegingen
welke

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

welke gemeenlijk by dusdanige gelegentheden gebruikelijk zijn, wederzijds afgelegt waren, bracht hem *Hermione* in het zelve Prieel, daar deeze twee Gelieven den voorgaanden dag 't vermaak hadden genooten van *Fidel* dingen te hooren verhaalen, die bekwaam waren om den alderstemmigste de lever te doen schudden. Terstond wierd'er bevel gegeeven van niemand daar te laaten komen, en zelfs tegen een ieder, die'er mocht komen vraagen, te zeggen, dat men voor die tijd geen gelegentheid had om iemand te woort te staan; waar na *Fidel*, met een lugtige sprong op de schoot van zijn bekoorlijke Meesteres gesprongen zijnde, zijn verhaal aldus hervattede.

'k Heb u gisteren verteld, dat *Belindor* my verkogt aan een zeker Jongman, welke een Bediening had aan het Haagsche Hof. 'k Zal u nu vorders gaan verhaalen, wat my sedert die tijd wedervaaren is. Verleen my derhalven de zelve aandagt, welke gy gehad hebt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

voor het groot ſte gedeelte van mijn wedervaaringen ; want die my nu noch overig zijn te vertellen, zijn niet zoo veel in getal, en vereiſſchen ook zoo veel tijds niet ; maar gy zult bevinden, dat ze al zoo aangenaam zullen vallen, als de geenen, welke gy alreeds gehoord hebt.

Vier of vijf dagen, liet *Fidel* zich vorders hooren, was ik ten huiſe der Ouders van den gedagten Jongman geweeſt, wanneer ik met mijn nieuwen Meeſter in de Schuit ſtapte, om na den *Haag* te vaaren, daar ik, (want dit had ik al gehoord) vereerd zoude geworden zijn aan de Huisvrouw van een zeker Heer, tot vergelding van eenige aanzienlijke dienſten, welke deſen Heer aan mijn Meeſter had gedaan; maar dit voorneemen gelukte niet, ter oorzaak dat ik geſtoolen wierd, eer wy zoo ver geraakten; 't geen aldus in zijn werk ging.

Mijn Meeſter had verding met de Schipper gemaakt, om die nacht in de

Roef

Roef te mogen overbrengen, alzoo hy van voorneemen was zich geruſtelijk tot ſlaapen te begeeven, 't geen in 't hol of de buik van de Schuit niet wel geſchieden kan, ter oorzaak van de menigte des volks, daar deeze Schuiten gemeenlijk mee beſwangerd zijn. Even had hy zijn mantel op een bank zodanig gevoegd, dat ze hem te gelijk voor een matras en hoofd-kuſſen verſtrekken konde, wanneer een zeker perſoon. die vry lang van geſtalte, en t'eenemaal op de Mode gekleed was, aan den Schipper vroeg, of hy de Roef kon krijgen? 'k Ben'er geen Meeſter meer af, mijn Heer, zei den Schipper; want ik heb ze een weinig voor uw komſt aan dien Heer verhuurd, wyzende met zijn vinger op den geen, die zoo veel gelds voor my gegeeven had. Zoo gy hem beweegen kunt, voegde hy'er by, om'er u een plaats in toe te ſtaan, zoo is 't wel; maar anders zult gy u in 't ruim van de Schuit moeten behelpen. Terſtond voegde zich deezen Kwant met een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

groote beleefdheid by mijn Meester, welke van een zeer rekkelijken inborst zijnde, en deezen Bedrieger voor een eerlijk man aanziende, hem de helft van de plaats vergunde, mits dat hy de helft van het bedongene loon zoude betaalen. Dit akkoord aldus getroffen zijnde, schikte zich ieder op de plaats, daar ze die nacht meenden over te brengen; maar, gelijk deezen nieuw-gekomene een man was, die zijn tong wonderlijk tot zijn wil had, en die van alle zaaken des weerelds met een ongemeene bevalligheid wist te spreeken, hadden wy wel ruim drie uuren gevaaren, eer mijn Meester, die met een groote aandagt na hem luisterde, een oog toe deed; doch de vaak ten einde van deeze tijd hem al te zeer overvallende, ter oorzaak dat hy *t'Amsterdam* met eenigen van zijn oude Makkers vry wat gewaakt, en niet minder gedronken had, begaf hy zich tot slaapen, na alvoorens aan den Schipper belast te hebben, dat hy hem op de gewoonlijke pleister-

plaat-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

plaatſen niet wakker zoude maaken. Ik voegde my terſtond, nevens zijn hoofd, op een ſlip van de mantel, daar ik de nacht wel geruſtelijk meenden over te brengen. Ondertuſſchen ging deezen hubſchen Kwant, dien de vaak buiten alle twijfel zoo veel niet en plaagde, wat zitten leezen; maar ik geloof niet, dat zijn gedachten zoo bezig waaren met den zin te begrijpen van 't geen hy las, als wel met middelen uit te vinden, om my in zijn geweld te krijgen; want onder 't praaten verſtaan hebbende, dat ik zoo veel gelds gekoſt had, docht hem deeze gelegentheid al te ſchoon te zijn, om ze verlooren te laaten gaan. Wy waren derhalven niet zoo haaſt *t' Alfen* gekomen, 't geen een Dorp is, daar de Rotterdamſche, Delfſche, en Haagſche Nacht-ſchuiten gemeenlijk een klein uurtje pleiſteren, of hy nam my, die even door 't gerugt der Lieden, welke te land ſtapten om wat te gaan eeten en drinken, wakker geworden was, verraadelings onder zijn mantel, houdende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

dende my de mond toe, op dat ik door mijn blaffen zijn dievery niet bekend zoude maaken. 't Scheen dat alles zijn schelmschen aanslag gunstig was, want de Schipper van de Rotterdamsche Schuit, welke een uur of twee eer van *Amsterdam* vertrekt, alzoo ze gemeenlijk met Koopmanschappen vry swaarder gelaaden is juist op de tijd van onze aankomst tegen zijn Passagiers geroepen hebbende, dat hy zoo terstond meende te vertrekken, stapte hy met d'anderen mee in de Schuit, even of hy'er van te vooren in geweest was. Vermits'er nu in deeze Schuiten menigmaal geen ligt en is, op dat de lieden te beter zouden konnen slaapen, was'er niemand, die deeze vermeerdering gewaar wierd, welke men buiten dat even wel niet ligtelijk bemerkt zouden hebben, door dien'er dikwils, inzonderheid, by helder weer, ettelijken boven op of voor in de Schuit gaan zitten, die naderhand, als 't hen daar wat te kout begint te worden, na binnen komen kruipen, en aldus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

aldus konnen de Paſſagiers niet weeten, of'er een meer of minder is, als'er behooren te weezen, of als'er van te vooren geweeſt zijn.

Op deeze manier geraakte ik dan weer onder 't bedwang van een nieuwen Meeſter, zonder dat hy'er zich van zoo veel penningen om ontbloot had, als die goeden Heer, die door zijn ſlaapen kwam te verlieſen, 't geen hy geloofde een middel te zullen weezen om zich noch dieper te dringen in de gunſt van Luiden, daar hy bevordering en verheffing van Staat af verwagten konde.

Niet langer als twee dagen te *Rotterdam* geweeſt zijnde, vertrokken wy van daar weer na *Amſterdam*, zonder eens den *Haag* aan te doen; daar ik ook niet zeggen kan of hy veel te verrichten had, hoewel hy zoo veel aan vragt had uitgeſchooten om'er te komen. 'k Geloof eer, dat hy nu en dan een reisje aannam, even-gelijk de Hoeren in *Holland* en *Braband*, om onderweege zijn fortuin te zoeken, als

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

om eenige andere noodzaakelijkheid; want, om kort te gaan, 't was een grooten Dief, en hy had gelegentheid om te ſteelen, door dien hy zich altijd zeer heerlijk in de noppen hield, en dat men hem nooit, volgens den uiterlijken ſchijn voor zodanig een zoude hebben konnen neemen. Vorders was hy den Zoon van burgerlijke Luiden, die hem by gebrek van middelen, zoo veel niet hadden konnen laaten leeren, als zijn Geeſt wel vereiſchte; want van zijn kindſche jaaren af was hy tot groote dingen bekwaam geweeſt; doch een afſchuwelijke zonde, te weeten de dieverij, ſcheen met hem gebooren te zijn, hoewel de geenen, aan welken hy, naaſt God, zijn leeven te danken had, luiden waren, daar niets op te zeggen viel; ten minſten, voor zoo veel my ter ooren gekomen is. Echter behoefde hy zich nooit tot deeze verfoejelijke oeffening begeeven te hebben; want naauwelijks had hy den ouderdom van twaalf of dertien jaaren bereikt, wanneer

neer hy alreeds zo wel wiſt te teikenen, dat hy'er lichtelijk zoo veel mee zoude hebben konnen winnen, daar hy af had konnen beſtaan; en deeze konſt groeide met de jaaren zoo geweldig aan, dat hy, ter tijde dat ik onder zijn gehoorzaamheid ſtond, voor een der beſte Meeſters gehouden wierd, die'er in gantſch *Holland* te vinden waren, inzonderheid voor zoo veel d'ordonnantie van een ſtuk betrefte. Niettemin, hoewel hy hier gelds genoeg mee won (want hy was uitſteekend gierig, en derhalven zeer ieverig) kon hy zich echter niet bedwingen van te ſteelen, en te bedriegen, welke twee dingen hy zoo grondig verſtond, dat hy voor niemand daar in behoefde te wijken; doch zonder my te willen ophouden met de bedryven van zijn jeugd, welke ik hem een maal of twee tegen zijn geheimſte Vrienden heb hooren verhaalen, zal ik maar alleenlijk vertellen, 't geen hy uitgeregt heeft, terwijl ik by hem woonde, en daar ik derhalven een zekere kennis af heb.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Drie weeken had ik omtrent by deezen hubſchen Kwant geweeſt, binnen welke tijd hy noch geen gelds genoeg voor my had konnen maaken ; want toen hy ſtal, was zijn meening geenſins geweeſt my te houden, maar aan iemand te verkoopen, die met zodanig een waar voorzien was, en die redelijk in den bus wilde blaazen ; daar hy veel beter gelegentheid toe gehad zoude hebben, zoo hy my opentlijk had durven veilen ; maar dewijl hy beducht was, dat zijn dievery uit ſoude breeken, was hy genoodzaakt onder den duim een Koopman te zoeken, of de tijd af te wachten, dat de zaak wat dood gebloed zoude zijn. Drie weeken, zeg ik, had ik ontrent onder zijn gebied geſtaan, wanneer hem ter ooren kwam, dat een zeker Boekverkooper, aan wien hy genoegzaame kennis had, ter oorzaak dat hy verſcheide dingetjes voor hem had geteikend, een groot werk van *China* onder handen zoude neemen, en dat hy ten dien einde veel Chineeſche teike-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

teikeningen opzocht, om zijn Boek tot een behoorlijke ſtaat te brengen. Terſtond beelde hy zich in, dat hier eenig voordeel voor hem te doen was; en, gelijk hy alles, wat de Teeken-konſt betrefte, zeer natuurlijk na wiſt te maaken, ſloeg hy de hand aan 't werk, en maalde eenige Figuurtjes met Waterverf, gelijk 't gebruik der Chineezen is, welke zoo wel door de gedagte Landaard geleeken geteekend te zijn, dat de naauwkeurigſte Liefhebbers daar zeer beſwaarlijk onderſcheid in zouden hebben konnen zien. Nu, vermits hy wel wiſt, indien hy deeze teekeningen aan *Jakobus* (dit was des Boekverkoopers naam) geveild had, dat hem de zaak verdagt geweeſt zoude hebben, door dien de ſtreeken, daar hy zich by gelegentheid van diende, hem niet onbekend en waren, begon hy vaſt t'overweegen, aan wien hy dit werk beſt ſoude betrouwen; want hy had een man van nooden, die zich met een ſtemmig gelaat met duſdanige dingen behelpen konde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

konde. Eindelijk ſchoot hem in den zin, dat hy een Vriend te *Haarlem* had woonen, die wel eer in *Ooſt-Indien*, en omtrent de Kuſt van *China* was geweeſt, en die nu noch gelijk hy meeſt altijd gedaan had, zijn voornaamſten handel maakte van liegen en bedriegen. Des anderen daags morgens begaf hy zich dan na de genoemde Stad, alwaar hy met deezen fijnen Kwant de dingen zoo wel beſtelde, dat hy niet twijfelde of *Jakobus* zou in zijn netten vallen.

Drie of vier dagen waren'er ſedert deeze Haarlemſche tocht verloopen, wanneer hy zich, onder d'eene of andere voorwending, ten huize van den Boekverkooper vervoegde, met wien terſtond in een zeer drukke praat geraakt zijnde, vertelde hem deeze onder andere dingen, dat hy een taamelijke party Chineeſche Teikeningen hier en daar opgekogt had, en dat hy wel wenſchte, dat hy'er noch eenige konde vinden, alzoo 'er hem noch ettelijke ontbra-

braken; doch dat hy echter, zoo hy'er geen meer tot een redelijke prijs krijgen konde, met het Werk voort zoude vaaren. 't Zou immer jammer weezen, mijn Heer, zei mijn Meester, dat men zulk een uitsteekend werk, gelijk het uwe is, niet tot d'uiterste volmaaktheid bracht. 'k Zou 't gaarne doen, zei *Jakobus*, maar waar zal ik'er de middelen toe vinden? Daar schiet my iets in gedagten, hernam mijn Meester, 't geen u buiten twijfel seer dienstig zal konnen zijn. Men heeft my onderdaags gezeid, vervolgde hy, dat'er een Man te *Haarlem* woond, die over een jaar drie of vier uit *Indien* gekomen is, en die, vermits hy verscheidene malen op de kusten van *China* geweest heeft, zeer veel Chineesche Teekeningen mede heeft gebracht; men moest eens zien, zoo hy ze noch heeft, dat men daar achter kwam; 't geen zoo heel beswaarlijk niet te doen sal zijn, dewijl ik, eer hy na *Indien* trok, gemeensaame kennis met hem heb gehad. *Jakobus* sprong by

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

by na op van blijdſchap, en verzocht hem, dat hy noch dien zelven dag met hem wilde gaan, met beloſte van een goede vereering daar voor te zullen genieten. Mijn Meeſter hield zich in 't eerſt kwanſuis wat weigeragtig, zeggende eenige noodige ſaaken te verrichten te hebben; doch eindelijk liet hy zich bepraaten, en trok met deeſen goeden Bloed na de gedagte Stad, daar zy zich terſtond ten huiſe van den anderen Bedrieger vervoegden, welke in 't eerſt vry wat vies met zijn Teekingen viel, veinzende niet ſeer om penningen benoodſaakt te zijn, doch 't geſchiede alleen om *Jakobus* des te happiger te doen weeſen, en te meerder geld voor deeze vodderyen te maaken. Ondertuſſchen ſpeelde mijn Meeſter voor Makelaer, en ſcheen geweldig op de zijde te zijn van den onnoſelen Boekverkooper, die hem daar gebracht had, of om beter te zeggen, die ſich van hem daar had laaten voeren. Door deeze bemiddeling dan wierd eindelijk de koop ge-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

getroffen, en mijn Meester voor zijn moeite door *Jakobus* seer heerlijk dien avond en des anderen daags onthaald, behalven 't welk hy, soo haast zy weer *t'Amsterdam* gekomen waren, noch een vereering van tien of twaalf Dukatonnen kreeg; want den armen Sul was over deese koop soo wel in zijn schik, vermits hy sich inbeeldde den Haarlemiter door de hulp van mijn deugdsaamen Patroon wel dapper uit het nest gelicht te hebben, dat hy stamerde van blijdschap, soo haast hy maar begon te spreeken.

Omtrent een week of anderhalf hier na liet *Jakobus*, die de mond gestadig vol had van deese Koopmanschap, en die sijn Chineesche Teekeningen aan een ieder toonde, de selve ook zien aan een seker voornaam Schilder, welke, hoewel se seer natuurlijk na-gemaakt waren, gelijk ik hier voor gesegt heb, echter, na dat hy ze een tijd lang naauwkeurig bekeeken had, 't bedrog gewaar wierd, door dat de Chineesen de verwen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wen, daar zy deese Teekeningetjes mee maaken, op een gantsch bysondere manier weeten te mengen, 't geen hen die van *Europa*, niet volkomentlijk weeten na te bootsen. Hy begon den armen Boekwurm dan wat uit te lachchen, wysende hem te gelijk de plaatsen, waar aan hy bespeurd had, dat men hem braaf by 't linker been had gehad. *Jakobus*, die zich inbeeldde, dat hy in deeze dingen mee niet t'eenemaal blind was, sloeg niet veel gelooss aan zijn redenen, te meer, dewijl'er tot noch toe niemand was geweest van alle de geenen, die 't oog daar over hadden laaten gaan, welke daar eenige valsheid aan had bespeurd. Niettemin, gelijk men zich van zijn vermoedens soo lichtelijk niet geneesen kan, lagen hem de redenen en 't spotten van deesen Schilder gestadig in 't hoofd te maalen, en hy begon mijn Meester t'achterdenken van hem deese part gespeeld te hebben; doch gelijk hy hem op dit seggen niet opentlijk beschuldigen dorst, sonder eerst

eerſt 't gevoelen van meer anderen, die daar inſgelijks kennis af hadden, gehoord te hebben, liet hy niet het minſte blijken, waar in hy een goed verſtand betoonde; want ſekerlijk ſou mijn Meeſter, dien 't weinig ſcheelde, of hy eens een eclipſis van een week drie of vier maakte, 't haaſe-pad gekooſen, en met de vlucht ſijn ſchande wel voorgekomen hebben.

Terwijl den armen Wurm ſich met deeſe twijfelagtige vermoedens den geeſt vaſt pynigde, en dagelijks iemand ſocht die hem hier van verlichten mocht, liet den Schurk, welke te *Haarlem* woonde, die van mijn Meeſter vijſtig guldens had genooten, voor dat hy hem in dit bedrog behulpſaam was geweeſt, den ſnater hier en daar ſoo dapper gaan van deeſe Romeinſche daad, even als of 't een ſeer roemwaardig werk was geweeſt, dat *Jakobus* van alle kanten de tyding daar af kreeg, en van een ieder beſpot wierd, ſelfs van de geenen, die voorheen zijn koopmanſchap gepreeſen hadden;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

hadden; want deese Esels wisten nu verscheiden fouten aan te wijsen, daar z''er van te vooren niet een hadden konnen zien. Zoo gaat het gemeenlijk in de weereld; soo haast iemand een mangel of misslag ergens in aangeweesen heeft, weeten de geenen, die'er dikwils zeer weinig of geen kennis af hebben, terstond'er noch meer aan te wijsen, en zelfs op plaatsen daar'er geen en zijn, alleenlijk om daar door te betoonen, dat z''er mee met verstand af weeten t'oordeelen.

Zoo haast *Jakobus* nu dan ten vollen van dit bedrog verseker was, deed hy mijn Meester; die noch nergens van wist, ter oorsaak dat hy met de penningen, welke hy uit deese Koopmanschap gehaald had, braaf mooy weer had gespeeld, by zich ontbieden, onder den dekmantel van iets te moeten teekenen; maar niet soo haast had hy de voet in zijn Kamer geset, of den Boekworm, die van natuur de haastigste

ſte vent des weerelds was, en dien ſijn ſchaade noch veel oploopender maakte, begon een geweld van den duivel te maken, en begeerde zijn geld weer te hebben, of hy ſwoer by al wat Heilig is, dat hy niet leevendig uit zijn handen ſou komen. Maar deeſe dreigementen, welke mogelijk krachts genoeg by een ander ſouden gehad hebben, deeden mijn Meeſter noch 't bleeken noch blooſen: in tegendeel zeid hy met een ſtout en onverſchrikt gelaat, dat hy niet wiſt, waar hy af ſprak, doch ſoo 't van de Teekeningen was, dat hy hem wel verſekeren konde, dat hy daar in ter goeder trouwe met hem gehandeld had, en dat hy nooit had gedacht, dat hy met ſulk een ondankbaarheid daar voor beloond ſoude worden. Noch veel meer diergelijke redenen voerde hy den Boekverkooper te gemoet, om hem in 't gevoelen te brengen, dat alles wat men hem geſeid had, alleen maar geſchied was om hem wat te ſoppen; maar 't was vruchteloos, en *Jakobus* zich

zich van 't tegendeel al te wel verſeker
houdende, verdubbelde ſijn dreig
menten; doch eindelijk beſpeurende
dat ſe niet de minſte werking voortbrag
ten, beval hy zijn Knecht na den Off
cier te gaan, om hem de ſaak aan te die
nen, en mijn Patroon in de gevangen
te doen werpen. Toen was het dat dee
ſen hubſchen Kwand, die anders ſo
ſtout in de kaaken was, als de Zon ooi
iemand beſcheenen heeft, begon te bee
ven gelijk een blad, dat door een hevi
ge wind herwaarts en derwaarts gedree
ven word; want, dewijl hy ſeer vee
ſchelmeryen van zijn leeven aangerech
had, en dat hy noch nooit in hegteni
was geweeſt, hoewel hy al over ver
ſcheidene dieveryen aangeklaagd was
vreeſde hy niet t'onrecht dat hem d'eer
ſte maal ſeer kwalijk bekomen ſoude,
dewijl hy niet twijfelde, ſoo men hem
vaſt kreeg, of daar ſouden klachten van
alle kanten komen. Hy bekende dan de
ſaak, en verſochter vergiffenis af, met
beloſte van by d'eerſte gelegentheid aan

Jako-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Iakobus weer ter had te ſullen ſtellen, t geen hy hem op deeſe manier athanlig had gemaakt; maar deeſe die wel viſt, dat men alſoo weinig op ſijn woorden, als op de baaren van de Zee, vertrouwen konde, liet, na hem duiend maal voor een Dief en ſchelm uitgeſcholden te hebben, een Notaris haalen, welke terſtond een Inſtrument opſtelde, waar by mijn Meeſter, die in de grootſte benauwdheid des weerelds was, bekende, dat hy *Iakobus* ſchelmachtig bedroogen had, zich te gelijk by het ſelve Inſtrument verbindende, ſoo lang voor hem te ſullen teekenen, tot dat de ſomme, welke deeſen Boekverkooper voor de Chineeſche Teekeningen had uitgegeeven, benevens alle d'onkoſten, voldaan ſouden weezen. Dit moeſt hy in de tegenwoordigheid van twee Getuigen, behalven noch de Huisgenooten, die hem ieder om 't zeerſt plaagden, onderteekenen, en aldus wierd hy van de gevangenis bevrijd, daar hy ongetwijfeld zonder ſchande niet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

niet uitgeraakt ſoude hebben. Sedert di
tijd kwelden zy malkander al vry wat
den een met te veel geteekend te wille
hebben, en den ander met'er vry wa
los over heen te loopen; 't geen oorſaal
was dat'er een nieuw Akkoord gemaak
wierd, waar by de Partyen wegens 't ge
tal en de deugd der Teekeningen over-
een-kwamen; want, vermits mijn Mee-
ſter toenmaals een naakten Wurw was
die geen meer goederen, als een goed
kleed of twee, in de weereld had
moeſt men hem tijd laaten om onder-
wijl ſijn koſt te konnen winnen; doch
niettegenſtaande dit Akkoord plaagde
hy den armen *Iakobus* noch ſoo veel,
als 't hem immers mogelijk was; in-
voegen dat hy ſich eindelijk genood-
ſaakt zag, ſoo hy goed werk wilde heb-
ben, ruim half geld 'er voor te geeven,
en d'andere helft van de ſchuld àf te ree-
kenen.

Een tijd lang hier na ging mijn vroo-
men Patroon met een van zijn gemeen-
ſaamſte Vrienden, die de ſelve Kunſt
zeer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

eer getrouwelijk waarnam, en die inſ-
gelijks heel wel in de noppen was, tegen
waalf uuren na de Beurs, doch niet om
e koopmanſchappen, maar om te zien
of 'er ook eenig voordeel te doen zoude
zijn. Noch naauwelijks waren zy hier
een vierdendeel uurs geweeſt, of zy
kreegen een Koopman in 't oog, wel-
kers ſakken geweldig van geld rammel-
den; en aan de plaats, daar hy met ee-
nige andere Negotianten ſtond te praa-
ten, beſpeurd hebbende waar hy han-
del in dreef (want de Kooplieden van
eenerley waren voegen zich altijd by
malkander) traden zy na hem toe. Nu,
gelijk *Aſtolfus* (dit was de naam van
den geen, daar mijn Meeſter zich by-
gevoegd had) veel behendiger was in ie-
mand de beurs te luiſen, waren zy al
voor heen over-een-gekomen, ſoo zich
eenige gunſtige gelegentheid voordeed,
dat hy het werk doen, en dat mijn Mee-
ſter achter hem ſoude ſtaan, om 't ge-
ſtoolene terſtond over te neemen, ten
einde men 't niet by hem mocht vinden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

indien hy op zijn dievery betrapt kwar
te worden. *Astolfus* trad dan na her
toe, en hebbende hem beleefdelijk ge
groet, begon hy van eenige Koop
manschappen te spreeken, en na de loo
pende prijs van deese en geene Waare
te vraagen, 't geen hy met sulk een be
hendigheid deed (want deese Messieur
hebben gemeenlijk eenige kennis van al
derhande zaken) dat den goeden Koop
man hem aansag voor een Man, die zijn
beroep van deese dingen maakte. Ter
wijl zy nu met malkander seer drok in
de praat waren geraakt, stak *Astolfus*
behendelijk zijn hand in de sak van den
Koopman; doch vermits de selve in
tweën verdeeld was, te weeten in een
sak en in een beursje, 't geen beneven
de zak hing, gelijk men om 't gemak
veeltijds diergelijke beursjes laat maken
raakte zijn hand juist in dit beursje, al
waar een Orlozy in voelende, lichte
hy 't er seer aardig uit, en gaf het ter-
stond onder de mantel over aan mijn
Meester, die achter hem stond. Strak
be

begon hy weer het voorgaande werk; maar door dien den Koopman een neusdoek boven op zijn geld gesteeken had, kon hy aan de Dukatonnen niet geraaken, ten zy hy sich hier een weg door baande. Ten deesen einde socht hy soo lang, tot dat hy d'eene aker vat kreeg, en aldus de neusdoek allengskens na sich palmende, meende hy ze in zijn geweld te krijgen, en zich vervolgens Meester van de penningen te maaken; doch 't zy dat hy t'onvoorzigtig te werk ging, of dat de neusdoek te groot was om soo behendig gestoolen te worden, den Koopman wierd het altijd gewaar, en de hand na zijn sak brengende, greep hy *Astolfus*, die met de neusdoek noch al besig was, by den arm. Ha! Schelm, zeid hy, is dit de Koopmanschap, daar gy na soekt? En hier op in sijn beursje tastende, bevond hy dat zijn Orlosy voort was. Voort, vervloekten Dief, voerde hy hem met een gram gelaat te gemoed, geef het Orlosy weer, of ik sweer dat ik u in handen van 't Geregt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

sal overleveren. Hoe! mijn Heer, zei *Astolfus*, sonder eens van koleur te veranderen, wat 's dat te zeggen? sult gy de stoutheid hebben van een eerlijk Man, die ter goeder naam en faam staat, voor een Dief te schelden? Om mijn onnoseiheid te betoonen, vervolgde hy, sal ik toestaan, dat deese eerlijke luiden, die hier omtrent ons zijn, my besoeken; maar zijt versekerd, indien het geen, 't welk gy segt, dat ik u ontstoolen heb, niet by my gevonden word, dat ik herstelling van mijn eer sal eisschen, en soo de Justitie my geen recht en doet, hoewel ik daar niet aan twijfel, sal ik betoonen, dat ik een Man ben die sich selven weet te rechten. Gaauwedief, zei den Koopman, 't is immers blijks genoeg dat gy 't Orlosy gestoolen hebt, en dat gy even eens getracht hebt met mijn geld te doen; want de neusdoek, gelijk deese Heeren altemaal wel zien kunnen, hangt noch ten halven uit mijn zak. Kort om, dit werk veroorsaakte een afgrijselijk geweld

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weld, en al d'Omſtanders vonden goet, dat men *Aſtolfus*, dewijl hem den Koopman op de daad betrapt had, behoorde te beſoeken, te meer, dewijl niemand de gedachte had dat hy zich al zoo gaauw van zijn buit ontſlaagen ſoude hebben.

Mijn Meeſter ziende dat ſijn Makker in deeſe nood was, en op 't ſpoedigſt hem daar uit willende redden, verſinde op ſtaande voet een liſt, die daar ſeer bekwaam toe was. Hy drong door de Kooplieden heen tot aan het ander eind van de Beurs, alwaar de Beurs-knecht bezig was met eenige dingen uit te roepen. Meeſter, zeid hy, 'k heb daar ſo even een goud Orloſy gevonden, leggende in een groen Segrein kasje (want hy had het onderweeg al onder zijn mantel eens bekeeken) en dewijl ik het gaarne aan den Eygenaar weder wilde geeven, is mijn verſoek dat gy 't eens wild uitroepen; 'k ſal ſoo lang hier achter de Beurs in den *Hertog van Kleef* gaan, alwaar ik tot twee uuren ſal blij-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ven, om te zien of 'er vereiſch na komt. 't Is zeer wel, mijn Heer, zei den Beursknecht, en hier op een maal of twee gehoeſt of gerogcheld hebbende, op dat zijn keel te helderder ſoude zijn, ſchreeuwde hy als een anderen *Stentor*, daar den blinden *Homerus* ſulke wonderlijke dingen af weet te verhaalen; dat, zoo'er iemand was, die een goud Orloſy, leggende in een groen Segrein kasje, verlooren had, hy het ſelve, mits doende behoorlijke aanwijzing, weder konde krijgen achter de Beurs, in de Herberg daar den *Hertog van Kleef* uithing. 't Gerucht hier van was in een oogenblik over de gantſche Beurs verſpreid, en derhalven ook wel haaſt ter ooren gekomen zijnde van den Koopman, die daar meeſt by belangd was, te weeten van den geen, die 't Orloſy toebehoorde, welke nu alreeds bezig was met *Aſtolfus* te beſoeken, ſonder echter 't geſtolene te konnen vinden, waar hy ook ſocht, wierd den goeden Heer zoo verbaaſd, dat hy naauwelijks

ſpree-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſpreeken konde; want zijn goederen door onachtſaamheid verlooren te hebben, en een ander met dievery te beſchuldigen, dat docht hem een ſaak te zijn, die by na onvergeevelijk was. 'k Verzoek ontſchuldiging, mijn Heer, van 't geen dat ik gedaan heb, zeide hy met een beevende ſtem tegen *Aſtolfus*, 't is me leed dat ik zoo onvoorzigtig hier in te werk heb gegaan; maar ik hoop dat ik eens gelegentheid zal hebben om mijn Heer een dienſt te doen, die hem ſoo aangenaam ſal zijn, als hem mijn kwaad vermoeden onaangenaam is geweeſt. Wel lompen Beeſt, zei *Aſtolfus*, is 't daar nu al wel mee, en moet ik de ſchande voor deeſe eerlijke Heeren hebben van voor een Dief aanzien geweeſt te zijn, ſonder herſtelling van mijn eer, die my liever als mijn leeven is, daar voor te genieten? Neen, neen, voegde hy daar by, grijpende den armen Koopman te gelijk by den mantel, we moeten eerſt eens by den Officier weeſen, en daar ſullen wy malkander

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wel beter ſpreeken; want ik meent'et zoo niet by te laaten blijven. d'Andere Kooplieden ſpraken ondertuſſchen een woordtje ten beſten, zeggende, dat hem niemand hier over met een ſlinks oog ſoude aanzien, dewijl zijn onſchuld nu klaarlijk genoeg bleek; met noch honderd diergelijke redenen, welke zy bybrachten om hem den Koopman te doen los laaten. Hy veinſde dan eindelijk zich hier door te laaten overwinnen, en ging vervolgens, na zijn ſnater noch geweleig wegens zijn eer geroerd te hebben, van de Beurs af, terwijl den ander na den *Hertog van Kleef* ſtapte, om zijn Orlozy weer te haalen; maar de Man, die 't'er kwanſuis was gaan brengen, was niet te vinden, en den Hofpes wiſt'er hem al ſoo weinig af te ſeggen, als van een menſch, die hy zijn leeven niet gezien had; invoegen dat hy met een bedrukt gemoed weer heen moeſt gaan, wordende noch van veele lieden niet weinig beſpot, over dat hy *Aſtolfus*, dien men nu zekerlijk voor den

Dief

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Dief hield, met zulk een ootmoedigheid om vergiffenis had gebeden. Mijn Meester en zijn Makker, die malkander terstond wel hadden weeten te vinden, lachten ondertusschen over deese listigheid; en verkogten 't Orlozy naderhand te *Dordrecht*, daar zy'er twee honderd en sestig gulden voor kreegen.

Zeven of acht dagen na 't verkoopen van 't gedagte Orlozy was het, dat mijn Meester een dievery aanrechte, die ook niet van d'onaardigsten was, en die zich aldus toedroeg. Zeker Koopman, die een Patroon tot eenig Weef-werk geteekend moest hebben, hem by zich ontbooden, en in een zy-kamer, die seer kostelijk gemubleerd was, gebracht hebbende, zag mijn deugdsamen Heer onder andere dingen daar een bef met een schoone Veneetsche kant, die wel honderd guldens waardig was, op een stoel leggen. Terstond stelde hy zijn zinnen schrap om deese bef in zijn klaauwen te krijgen; doch vermits den Heer

van den huize, welke hem daar maar had doen komen om hem een teekening te doen maaken, en niet om zijn beffen te ſteelen, geen een voet uit de kamer week, zag hy'er ganſch geen kans toe, en hy ſtond nu al gereed om voort te gaan, hoewel geweldig tegen zijn hert, wanneer hem deeze liſt in 't hoofd ſchoot. Hy begon, gelijk hy zeer wel van de tong-riem geſneeden was, en dat hy meeſterlijk liegen kon, een ſeer lange Hyſtory aan deeſen goeden Heer te verhaalen, welke zoo vermaakelijk was, dat den onnozelen bloed zich by na bepiſte van lagchen. Onder anderen moeſt hy, om een zeker poſtuur op 't natuurlijkſt na te bootſen, zijn mantel af leggen, welke hy kwanſuis zonder achterdenken boven op de Bef wierp; en aldus noch een wijltje hebbende ſtaan praaten, trad hy na de ſtoel toe, daar hy de mantel opgegooid had, welke weer om zijn hals ſullende hangen, greep hy met eenen de Bef, dien hy in een oogenblik in zijn zak had gemof-

feld,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

feld, zonder dat den Koopman, die noch geſtadig om de klugtigheid van de vertelling lagchen moeſt, daar in 't minſt iets af gewaar wierd. Thans nam hy met een groote beleefdheid zijn afſcheid, verzoekende zijn gunſt in geval hy weer iets te doen mocht hebben, 't geen den ander hem beloofde; maar ik geloof niet, dat hy hem naderhand ooit meer te werk heeft geſteld; want die teekening kwam hem al te duur te ſtaan.

'k Zou noch veel meer van zijn dieveryen konnen verhalen; maar dewijl 'er verſcheiden onder zijn, daar hy zoo veel behendigheids niet toe heeft behoeven te gebruiken, zouden u de zelven niet veel vermaaks konnen aanbrengen. 'k Zal derhalven tot andere zaaken overſtappen, welke deezen ſelven Kwant betreffen, en waar uit gy ten vollen zult konnen beſpeuren, hoe veel de geld-zucht en gierigheid op hem vermochten.

Kort na deeze laatſte dievery brachten de vermaaningen van eenige zijner

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

naaſte Bloedverwanten, gelijk ook de vrees van noch eindelijk eens in handen van de Juſtitie te zullen geraaken, zoo veel te weeg, dat hy beterſchap van zijn leeven beloofde; en in der daad hy ſtelde zich tot een geruſter manier van leeven, 't geen hy te gemakkelijker doen konde, door dien hy in 't kort, ter oorzaak van zijn geeſtige handeling in 't teikenen, zoo veel werks kreeg, dat hy by na nacht en dag zat te arbeiden; want, dewijl hy uitſteekende gierig was, liet hy geen tijd van geld te winnen verlooren gaan. Zelfs begon hy nu, om al de Weereld te doen gelooven, dat hy een afkeer van ſteelen en diergelijke ſchandelijke oeffeningen had gekreegen, zeer ſterk in de Kerk, en in gezelſchappen van eerlijke lieden te verkeeren; maar men verwerpt zijn oude ſchoenen wel, doch ſeer zelden zijn oude zeden; dus ging't ook met mijn Meeſter, want, hoewel hy nu zeer Godvrugtig ſcheen te zijn, bedroog hy een ieder, daar hy maar gelegentheid toe had, en zelfs ſou

hy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

hy ook van 't ſteelen geen Conſcientie-werk gemaakt hebben, had hy maar iets voor de hand gevonden, dat zijn gading was geweeſt.

Terwijl hy nu om zijn geeſtigheid in alle gezelſchappen aangenaam was, liet een zeker Juffertje, welkers Vader een zeer Godvrugtig en aanzienlijk Man was geweeſt, 't oog op hem vallen, 't geen zy hem in 't kort ſoo wel te verſtaan gaf, dat hy niet behoefde te twijfelen, of hy was van haar bemind. Niettemin zou hem dit zeer onverſchillend geweeſt zijn; want, dewijl hy een hert had, 't geen niet gevoelig en was voor de liefde, en dat hy in de gezelſchappen der Juffertjes met een verkeerde, alleenlijk om'er zijn tijd wat ve maakelijker door te brengen, kon 't hem zeer weinig ſcheelen, of men hem lief had of niet: maar verſtaande dat'er penningen by dit Meisje waren, veinſde hy inſgelijks op haar verliefd te zijn, en begon nu dagelijks ten haaren huize te verkeeren, hoewel de Moeder van

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

van dit Juffertje, die een zeer Godvrugtige Weduwe was, zich daar geweldig tegen ſtelde; maar 't was te vergeefs, 't Meisje had hem lief; ja zelfs liet zy zich door deeze liefde ſoo zeer vermeeſteren, dat zy ſwoer, ingeval haar Moeder 't huwelijk niet toe wilde ſtaan, dat zy zich van hem met Kind zou laaten maaken, om haar door dit middel daar toe te dwingen. De goede Vrouw, na te vergeefs getracht te hebben haar deeſe gedagten te beneemen, ziende dat 'er geen zalf langer aan te ſtryken was, ſtond dan eindelijk toe, dat zy malkander trouwden, en aldus kreeg mijn Patroon een Vrouw, en ik een Meeſteres, daar ik niet droevig om was; vermits ik nu wat meer vryheids hoopte te ſullen genieten, als ik tot noch toe had gehad; want als mijn Meeſter uitging, moeſt ik, om niet weg te raken, aan den band, 't geen men ſoo geweldig verdrietig viel, dat ik al van den beginne af 't haaze-pad gekooſen ſoude hebben, indien ik 'er maar gelegentheid toe had gehad.

Twee

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Twee of drie weeken na dat ze getrouwd waren, huurden zy een huis in de nieuwe uitlegging, daar ik een Koninglijk leven voerde, in vergelijking van het geen dat ik gevoerd had, toen mijn Meester noch Jongman was; want ik wierd nu nooit meer aan den band gelegt, en zoo mijn Meesteres, die een bekoorlijk Juffertje was, en die zeer veel van my hield, uit wandelen ging, zoo hield ik haar altijd gezelschap. Wat het eeten belangde, daar ging het ook vry wat beter mee; invoegen dat ik nu over mijn staat zeer wel vernoegd was.

't Eerste jaar gaarden deeze twee een kind over, en tot dus lang was mijn Meesteres eerlijk geweest; maar van die tijd af begon zy te vervallen, daar niemand de oorzaak af was, als alleen haar Man, dien ik verscheidene malen heb hooren zeggen, dat hy'er niet na gaf, of ze gebruikt wierd, als z' 'er maar geld af trekken kon; en zeker zy nam deese les soo wel in acht, dat wy niet lang in 't voornaamste van de Stad waren

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ren komen woonen (want in de nieuwe uitlegging bleeven wy maar een maand zeven of acht) of Mejuffer liet zich van d'Amsterdamsche Jonkertjes, die als Byen in ons huis kwamen swermen, soo dapper scheeren, dat ze een onzuivere vloed met eenige kwaadaardige puisjes op een zekere plaats kreeg, over welke te genezen Meester ..... ruim een maand tijds bezig was. Mijn Patroon genoegde daarom echter niet kwalijk; want zy had al zoo veel penningen met haar billetjes gewonnen, dat'er deeze kosten wel opstaan mochten.

In plaats nu dat haar dit een aanprikkelidg had behooren te zijn tot betering van haar leeven, was zy niet zoo haast weer tot haar gezondheid gekomen, of zy ging haar oude gang, waar toe haar Man, met zich zoo lang aan een kant te maaken, of slechts in 't voorhuis pal te blijven zitten, haar gestadig gelegentheid gaf. Ondertusschen kwam de pan voor de tweede maal aan te branden, doch op een veel arger manier; want mijn-

mijn kuiſche Meeſteres was gaande en ſtaande niet te helpen, en ſoo ſe niet levendig van de Spaanſche Mieren wilde opgegeeten worden, zag zy ſich genoodſaakt haar toevlugt tot het Smeerbed te neemen. Hier over was mijn Patroon ſeer moejelijk, doch niet om dat hy zijn Vrouw ſoo lang miſſen moeſt, of dat ſe hier een week drie of vier in elende ſou moeten overbrengen, maar eerſtelijk om dat hem dit een hand vol gelds ſoude koſten, en ten anderen om dat mijn Meeſteres onderwijl niet een duit ſou konnen verdienen. Niettemin men moeſt over deeſe ſwaarigheid heen ſtappen, en, vermits het hoog tijd begon te worden, na een goed Meeſter om te zien; welke men niet zoo haaſt gevonden had, of men deed het gerucht loopen, dat Mejuffer voor een week of drie om een ſpeel-reisje was gegaan; maar't ſlimſt van de ſaak was, dat'er zeer weinig te vinden waren, die geloof aan deeſe leugentjes wilden ſlaan, want mijn Heer en Meeſter was al te wel be-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

bekend, en Mejuffer zijn Vrouw wist men wel dat soo gantsch kuischelijk niet en leefde; 't geen d'oorsaak was, dat'er al vry wat pasquilletjes tot onzent gestuurd wierden; maar mijn Patroon liet'er sich seer weinig aan gelegen zijn, en gelijk hy van een hooge Romeinschen inborst was, veegde hy, tot teeken van versmaading, zijn fondement aan alle de papieren, welke maar de minste lasteringen of bespottingen behelsden.

Na vijf weeken tijds was mijn Meesteres weer in haar voorige gesondheid hersteld, en den Barbier, die dit werk dus loffelijk geklaard had, kwam zijn geld eisschen; maar hier ontstond een afgrijselijk geschil; want, daar mijn Baas gemeend had, dat hy met twintig of ten uitersten vijf-en-twintig Dukatonten sou konnen volstaan, wou den Chirurgijn die van anderen hier toe opgemaakt was, niet een duit minder hebben als twee honderd guldens, en swoer, ingeval hy hem die som niet betaalen wilde,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wilde, dat hy hem voor recht roepen, en openlijk uit ſeggen ſoude, van wat ziekte hy zijn Vrouw geneeſen had. 't Was te vergeefs, dat mijn Meeſter duizend voorbeelden van deeſen en geenen bybracht, die voor veertig of vijftig güldens van een even diergelijke kwaal waren, en dat hy hem met een zoet praatje tot vermindering van zijn eiſch zocht te brengen; den Barbier was niet te beweegen, ſoo hy niet tot een ſpot van al de weereld wilde gaan, want den ander ſou hem zekerlijk voor Recht geroepen hebben, was hy gehouden van twee honderd guldens af te ſcheiden. Zeker indien ik de macht had gehad van te lagchen, 'k ſou mijn buik, van vrees dat ze anders ſcheuren mocht, hebben moeten vaſt houden, want het deed mee zulk een deugd, dat hy, die gewoon was alle anderen te bedriegen, nu ſoo braaf by de neus gevat wierd, dat ik mijn vreugde, ſelfs onder mijn Hondſche geſtalte, naauwelijks binnen kon houden. Buiten alle twijfel ſal hem deeſe

deese schaade wel soo wijs gemaakt hebben, dat, wanneer zijn Vrouw eens weer tot die ziekte komt te vervallen, gelijk 't wel sou konnen gebeuren, want op oud ys wil 't wel vriesen, hy van te vooren met den Chirurgijn wel een Akkoord sal maaken, soo zal hy geen nood hebben van voor de tweede maal zoo fraay gesnooten te worden.

Niet soo haast had hy deese penningen aan den Pok-meester ter hand gesteld, of hy swoer, dat hy my verkoopen zou aan den eerste, die maar een redelijk bot wou bieden, niet tegenstaande zijn uitgebrande Vrouw my gaarne gehouden zoud hebben; en zeker, hoewel hy doorgaans vry wat leugenagtig viel, en dat hy om een eed al even veel gaf als om een scheet, bleef hy in dese saak seer getrouwelijk by zijn woord; want binnen ses dagen kreeg ik een Rentenier, die te *Groenigen* woonagtig was, tot mijn Meester. Deese was een zeer fraay Heer, hoewel een weignigje te veel tot het Vrouw-volk en tot den dobbel genegen;

negen; zonder welke twee gebreken hy een Man geweeſt ſoude zijn, daar daar niets aan te verwenſchen viel; invoegen dat ik by deeſe verandering ten minſten dat voordeel deed, dat ik van een grooten Schurk by een eerlijk Man kwam, die met alle prijſelijke deugden begaafd was; maar wy bleeven niet zeer lang by malkander, zulks dat ik u maar een eenige zaak, die vertellens waardig is, van hem verhaalen kan, welke zich aldus toedroeg.

Vier of vijf weeken hadden wy omtrent te *Groeningen* geweeſt, wanneer de Vrouw van de Heer, dien my van deeſe deugdſamen kwant gekogt had, op een dingsdag uitging, om een Nicht van haar te gaan bezoeken, die acht of negen dagen te vooren de weereld met een jonge Dochter had vermeerderd. Mijn Heer, die, om zijn luſten te boeten, ruim zoo veel van de Kamenier als van zijn Vrouw hield, ter oorzaak datze vry wat jonger en bevalliger van gelaat was, wilde deeze gelegentheid

heid niet verlooren laaten gaan, en derhalven onſe Keuken-Meid om d'een of d'andere boodſchap gezonden hebbende, op dat hy niet beklapt ſoude worden, wandelde hy na de Zolder toe, daar *Kriſtijntje* (dit was des Kameniers naam) bezig was met het linden, 't geen daar te droogen had gehangen, op te vouwen. Hy trad met een lagchend gelaat na haar toe, en hebbende haar een wijltje ſtaan lieſkoozen, daar zy hem als een beleefde Dochter niet ſchuldig in bleef, wierp hy ze op de tafel, op de welke men 't Linden vouwde, alwaar hy een ſpelletje met haar ſpeelde, daar beide de partyen een goed genoegen in ſcheenen te hebben, ten minſten voor zoo veel ik uit hun gebaarden bemerken konde.

Terwijl deeze twee dus dapper met malkander bezig waren, kwam zekere Juffrouw, welkers huis recht achter het onze ſtond, by geval uit het zolder-venſter te kijken. Nu, gelijk'er geen grooter ſpatie als omtrent van twin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

wintig voeten tuſſchen beide deeze hui-
en was, en dat de tafel, daar deſe twee
un arbeid op deeden, vlak voor de
laaze raamen ſtond, kon deeze Juf-
r gemakkelijk zien, alles wat'er om-
ing. 'k Blafte zoo luid als ik kon, om
em hier door te doen gewaar worden,
at zy verſpied wierden; want ik had
eezen Heer geweldig lief; maar nie-
nand was'er, die'er acht op gaf, door
ien hun zinnen al te zeer door het ver-
naak verrukt wierden; invoegen dat
leeſe Juffer gelegentheid had om alles
op haar gemak te konnen bezien.

Toen nu het werk verricht was,
vierd de Kamenier, welke haar oogen,
doch echter zonder eenige inzicht, der-
waarts ſloeg, deeſe Juffrouw gewaar.
Ah! mijn Heer, zeide zy met een ver-
baaſd gelaat, wy zijn bedurven; wy
zijn bedurven; wy zijn verſpied, en ik
twijfel niet, of wy ſullen verklikt wor-
den. Mijn Meeſter ſloeg op deeze galm
zijn gezigt na het venſter, 't geen de
Juffer, die het werk aangezien had, ter

ſelve

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſelve tijd toe trok. Zijn verbaasdheid was inſgelijks uitſteekend; maar, gelijk hy een Man van een groot verſtand, en zoo doortrapt als iemand in de weereld was, zeid' hy tegen zijn lieve *Kristijntje*, dat zy haar vrees vryelijk af mocht leggen, en dat hy wel zorg zou draagen, dat alles ten beſten uit zoude vallen; waar op hy weer na beneden ging, daar hy zich met een boek in de hand by den haard voegde, even of hy met zijn Kamenier niet het minſt te doen had gehad.

Mijn Meeſteres die omtrent anderhalf uur daar na 't huis kwam, vond hem noch in dit poſtuur, even gelijk zy hem gelaaten had, want toenmaals had hy ook zitten leezen; invoegen dat zy niet anders docht, of hy was niet eens van zijn plaats geweeſt. Gelijk nu de Vrouwen, wanneer het Linden van 't waſſchen is gekomen, daar gemeenlijk zelfden adem willen laaten overgaan, had zy zich naauwelijks ontkleed, of zy ging na de zolder toe, om te zien, of

Kris-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Kriſtijntje 't al wel na haar zin maakte. Mijn Heer, die niet beter wenſchen conde, en die nu het werk wel haaſt goed docht te maaken, wandelde haar terſtond na; en hebbende een weinigje met haar ſtaan mallen, om zijn luſt, die niet ſeer groot was, wat op te wekken, gebood hy de Kamenier na beneden te gaan. Terſtond daar op nam hy zijn Vrouw in d'armen, en wierp haar op de ſelve tafel, daer hy *Kriſtijntje* onder de knien had gehad. Wel Liefſte, zei mijn Meeſteres, wat ſal dat weeſen? Daar zijn immers bedden genoeg in huis: wat behoefd men het ongemak te nemen, als men het gemak kan krijgen? 'Ei, ſoeten Engel, zei den Patroon, 'k weet dat wel; maar men heeft ſomtijds vreemde luſten, en derhalven ſult gy my vriendſchap doen, zoo gy u tegenwoordig na de mijnen believd te voegen. De Vrouw was gehoorſaam, en liet haar Man begaan, ſonder daar een woord meer tegen te kikken; waar na zy beiden ſeer wel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

vernoegd weer na beneden gingen, d'eene over dat haar de muts soo braaf was versteld, en den ander over dat hy nu niet twijfelde, of men sou hem voor een Man houden, die menigmaal t'onrecht beschuldigd was geweest; want hy voorsag wel, wat'er op volgen soude.

Drie dagen na dat dit voorgevallen was, liet de Juffrouw, welke dit heerlijk stuk werks uit haar zolder-venster aangezien had, en die een groote Vriendin van mijn Meesteres was, haar door haar Kamenier vraagen, of zy haar ook belet met haar besoek soude aandoen; en deese geantwoord hebbende, dat zy zich gelukkig soude achten, kwamen de twee Vriendinnen by malkander. Onder andere redenen, welke hier over en weer gevoerd wierden, begon *Lucinda* (dit was de naam van de Juffrouw, daar ik hier voor af gesprooken heb) tegen mijn Meesteres te zeggen, dat zy haar gaarne een saak van belang soude openbaaren, indien zy alvoorens ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

verzekerd was, dat zy'er geen ondank mee ſoude behaalen. 't Gebeurd ſeer dikwils, vervolgde zy, ſonder eens antwoord te verwachten, dat getrouwde lieden te ſaamen kwalijk huis houden, en ondertuſſchen weet men meeſtentijd de rechte oorſaak daar niet af; dan heeft de Vrouw de ſchuld, en dan word de Man daar op aangezien; maar 't zijn ſlechts giſſingen van deeſen en geenen; want de boeken van andere luiden, ſoo ſe ſelf niet geweldig klapagtig en vallen, zijn ſeer duiſter te leeſen. 'k Beklaag de Vrouwen, die aan ſulke Mannen getrouwd zijn, vermits ſe menigmaal beſchuldigd worden van d'oorſaak eens onvreedſaame huishoudings te weeſen, en midlerwijl geeft men deeſe arme Schepſels daar daagelijks ſoo veele redenen toe, dat het onmogelijk is, niet ſomtijds eens uit te barſten, en te betoonen, dat men'er mee woond. Mijn Meeſteres, die niet begrijpen konde, waar deeſe redenen heen wilden, ſag *Lucinda* met een be-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

ſadigd weeſen vaſt aan, en vroeg haar eindelijk, wat zy met alle deeſe onverſtaanlijke woorden; 't Is immers zeker genoeg, zeide zy, dat men mijn Man noch my niet beſchuldigen kan van onvreedſaam te leeven, en ondertuſſchen hebt gy my voor heen geſegt, dat gy my een ſaak wildet openbaaren, daar my ten hoogſten aangelegen was; 'k weet derhalven niet wat ik hier van oordeelen ſal, dewijl gy kwanſuis door deeſe woorden eens kwaade huishouding ſoud ſoeken voor te komen. 't Is ook ſoo Mevrouw, hernam *Lucinda*, en mogelijk ſou ik u in een beter geruſtheid laaten, indien ik ſtil ſweeg; maar ik vind my van Conſcienties wege gehouden u t'openbaaren, 't geen ik met deeſe mijne oogen geſien heb, op dat gy die ſteen des aanſtoots van u moogt weeren. Hier op begon zy te verhaalen, dat zy mijn Heer met zijn Kamenier op de tafel, daar men de kleêren op vouwde, in beſigheid had geſien; en dewijl dit een ſaak van een ſeer kwaad gevolg

was,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

was, kwam zy haar als een Vriendin daar van waarschouwen, verhoopende dat zy haar sulks niet ten kwaadsten soude afneemen; Vermits de Vrouwen plichts halve gehouden waren dusdanige dingen in tijds aan malkander te openbaaren, om alle verdere onheilen voor te komen. Is het mogelijk! zei mijn Meesteres kwansuis met een groote verwondering; wanneer is 't geweest dat gy dit gezien hebt; en zijt gy ook al wel versekerd dat het mijn Kamenier is geweest, daar hy mee doende was? 't Is nu even drie dagen geleden, Mevrouw, hernam *Lucinda*; en wat uw andere vraag belangd, te weeten of 't uw Kamenier was, daar hy zijn dingen mee heeft gedaan, daar ben ik al soo wel af versekerd, als ik versekerd ben, dat ik tegenwoordig met u zit te praaten, want ik heb het gantsche werk aangezien. Maar sou 't u niet verwonderen, vroeg mijn Meesteres met een lagchende mond, indien ik u zei, dat ik selve de geene geweest ben, daar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

mijn Man op die tafel, welke gy noemd, mee besig is geweest? Gy betoond, dat gy een eerlijke Vrouw zijt, zei *Lucinda*, dewijl gy uw Man, hoewel hy schuldig is, op deese manier zoekt te verschoonen; maar voor het overige ben ik soo wel versekerd, dat het uw Kamenier is geweest, dat ik mijn zaligheid daar wel onder te pand sou willen zetten; want ik ken *Kristijn* immers wel, en ik kan wel onderscheid tusschen haar en tusschen u zien. Indien ik nu niet en wist, hernam mijn Meesteres met een ernstiger gelaat, dat mijn Man met my doende was geweest, sou ik zekerlijk in een kwaad vermoeden gevallen hebben, dewijl gy zoo kostelijk een ding als uw zaligheid tot bevestiging van uw woorden te pand wild setten; maar dewijl ik nu van het tegendeel zoo wel verzekerd ben, als men van eenige zaak kan weesen, en dat ik niet gaarne om uwent wille met mijn beminde Man in oneenigheid sou geraaken, gelijk gy 't daar op aan schijnt te

te leggen, ſonder dat ik echter de reden daar van weet; zoo is mijn verſoek, Mevrouw, dat gy my nooit weer komt bezoeken; want ſulke Vriendinnen, welke metter daad betoonen Vyandinnen te zijn, heb ik gantſch niet van nooden. Dit geſegt hebbende, trad zy ter kamer uit, laatende *Lucinda* daar alleen zitten, hoewel niet ſeer bang; want ziende dat haar waarſchouwing ſoo kwalijk opgenomen was, en dat men haar ſoo verſmaadelijk bejegende, ging zy gantſch toornig ten huize uit, met een vaſt voorneemen van 'er nooit haar voeten weer in te ſullen ſetten.

Kort hier na kwam mijn Meeſter t'huis, aan wien de Baazin terſtond deeſen gantſchen handel verhaald hebbende; nu ziet gy immers wel, mijn Engel, zeide hy, dat men meenigmaal valſchelijk beloogen, en met dingen beſchuldigt word, daar men nooit gedagte toe heeft gehad. Indien gy nu van de waarheid niet beter verſekerd waart geweeſt, vervolgde hy, zoud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

gy lichtelijk een ſeer ſnood vermoeden hier hebben konnen opvatten. Gy hebt gelijk, mijn Liet, zei de Vrouw; en dewijl ik uit zulke ſtaaltjes de kwaadwilligheid der menſchen leer kennen, zoo beloof ik u, dat ik aan duſdanige praatjes en laſteringen nooit meer geloof ſal ſlaan. Aldus maakte mijn Heer door zijn voorzigtigheid en loosheid, dat hy, in plaats van dapper over den hekel gehaald te worden, gelijk hy ſeer wel verdiend had, in beter geloof raakte, als hy ooit van te vooren was geweeſt.

Even veertien dagen na dit werk raakte mijn Heer aan 't *Piketten* tegen een Franſch Edelman, die hem alles af won, wat hy by zich had; en, gelijk hy een Man was, die niet uitſcheiden kon, wanneer hy verloor, en dat hy, om zijn Vrouw niet te laaten blijken dat al zijn geld voort was, niet wel na huis dorſt gaan, om weer andere penningen te haalen, begon men by partyen om my te ſpeelen; doch mijn Heer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

HEer geſtadig even ongelukkig zijnde, kwam ik eindelijk, volgens 't recht van 't ſpel, onder 't gebied van den Franſchman, welke my, gelijk gy weet, zoo haaſt als hy weer in *Vrankryk* kwam, aan u heeft vereerd; invoegen dat ik verkogt, geſchonken, geſtoolen en verſpeeld ben geweeſt; en den Hemel weet, wat'er noch eindelijk van my worden zal.

Dit waren de laatſte woorden van *Fidel*, en 't was niet mogelijk hem meer te doen ſpreeken. *Hermione* en *Artaxander* hadden hem goed daar toe te perſſen; 't was niet in zijn vermogen een woord meer t'uiten; en de ſelve Toverkragt, welke hem de tong ontbonden had, benam hem nu weer 't gebruik van de ſtem.

Artaxander dit beſpeurende, zei tegen *Hermione*, dat hy bemerkt had, dat de Toveres, wanneer zy hem in een Hondje had veranderd, gezeid had, dat hy zijn eerſte gedaante niet weer aan ſoude neemen, als wanneer hy weer in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

het ſelve boſch gebracht ſoude zijn. 't Is nu al lang, vervolgde hy, dat ik voorgenomen had een tocht na *Italien* te doen, en derhalven ſou het niet kwaad zijn, dat ik *Fidel* derwaarts met my voerde, om hem te zien hervormd te worden in het geen, dat hy voorheen geweeſt is; want ik ſal expreſſelijk mijn weg door het zelve boſch neemen; en om u over zijn verlies te troofſten, beloof ik u, ſchoone *Hermione*, een van de ſchoonſte Hondtjes van ganſch *Italien* te zullen mee brengen, welke wel zoo wonderlijk niet zal zijn als *Fidel*, maar die echter niet minder vermaaken zal. De vriendſchap, welke *Fidel* my beweezen heeft, ſedert dat hy in mijn macht is geweeſt, antwoordde *Hermione*, verdiend wel, dat ik niet tegen zijn geluk en ſtelle; en derhalven, zonder eens van vergelding te ſpreeken, wil ik hem gaarne aan u betrouwen, en van nu af aan bid ik u, hem te willen bewaaren; want ſedert dat ik geweeſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

weeten heb, dat hy een menschelijk verstand heeft, ben ik gestadig door zeer vreemde voorbeeldingen bestormd geworden, om welke t'ontgaan, ik my liever van hem ontslaan wil.

E I N D E.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Om deeze Paginas niet ledig te laaten, heeft het ons goed gedagt dit volgende daar op te plaatſen.

LYCK-KLACHTE

Over de Geeſtige, en Kunſt-volle

HONDT,

Van den Ede. Heer N. N.

Water Bevelhebber.

Venatrix Silvis aſpera, blanda domi.

I.

WElcke droef heyt baart een Hondt!
Welke droef heit baart een Hond!
Een getrouwe wacht van Braaven,
Die in 't water wort begraaven;
Welke droef heit baart een Hond
Welke droef heit baart een Hond!

II. Gout,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

II.

Gout, noch Silver, konde niet,
Schoon 't ſoo meenig Vorſt verriedt,
't Edelmoedig Beeſt bekooren,
Dat het liet ſijn Heer verlooren.
Welke droefheit baart een Hondt!
Welke &c.

III.

Het verſtandig Beesje vloogh
Op een wencken van ſijn Oog,
En op Handt en vinger-teecken,
Beter, als veel Knechts, door 't ſpreeken.
Welke droefheit baert een Hondt!
Welke &c.

IV.

Als hy op een Bieſe-ſpey,
Wees, hoe aardig in de Mey,
Meysjes leggen op haar rugge,
Dan, wiert ſelfs Cupido vlugge,
Welke droefheit baart een Hondt!
Welke &c.

V.

Doen hy met een ſtercke Tandt
Stiet het Slagh-ſwaart uit de hande
Van manhafte Soudenieren,
Toen, wierd Mars vol Minne-vieren.
Welke droefheit baart een Hondt!
Welke &c.

VI. Hadt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

VI.

Hadt Diaan hem op de Jacht
M ogen hebben in haar macht;
O m voor onraadt niet te vreesen,
S ou hy 't Hooft der Bosch-wacht wesen.
W elke droef heit baart een Hondt!
W elke &c.

VII.

't Geestig lijf dat quispelsteert,
Strijcke-voet, en Helden eert:
't Kost aen plompe Boots-luy leeren,
Dat men moet ontsien sijn Heeren.
W elke droef heyt baart een Hondt!
W elke &c.

VIII.

Voor de minne tot den Hondt,
Die hy trouw en vriend'lijk vondt,
Kan in wack're Hopman V...
Geene min tot Vrouwen halen.
W elke droef heit baart een Hondt!
W elke &c.

IX.

't Beeldt des Hondts verstoort sijn lust,
Hy heeft nacht, noch dach, geen rust:
Sang, noch Spel hem kan bekooren;
Nu hy heeft den Hondt verlooren.
W elke droef heit baart een Hondt!
W elke &c.

X. Al

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

X.

Al de Weereldt had hem lief,
Mits hy Roover was, noch Dief,
Schoon hy Kaſſen, en Treſooren
Op, en toe d'eed', nae behooren.
Welke droef heit baart een Hondt!
Welke &c.

XI.

Beesje, Spiegel van de Deugt,
Gy benaemt uw Heer geen vreugt,
Hadt gy in der Leeuwen kaecken
't Leven, vechtend', mogen braecken.
Welke droef heit baart een Hondt!
Welke &c.

XII.

Sneuvelt, om een goede ſaeck,
d'Oorloghs-Heldt, met weder-wraek;
Een grootmoedig Prins, te minder
Rekent de geleden hinder.
Welke droef heit baart een Hondt!
Welke &c.

XIII.

Maar, nu 't Hondts geſtarnte blaft,
En veel ſtilte op Zee verſchaft,
Slaat de Doodt, die Helſche prye,
U in 't breyn met Raſernye.
Welke droef heit baart een Hondt!
Welke &c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

XIV.

Gy hadt Vogels van *Jupijn*
Noch tot Voedſel konnen zijn;
Maar, ô ſmaat! niet uit te wiſſchen,
Ghy moet zijn het aas der Viſſchen.
Welke droefheit baart een Hondt!
Welke &c.

XV.

Maar, de ſchoon' *Urania*
Slaat mijn klachten lacchend' gae;
Nu ſy, in het *Honde-teeken*,
Siet een *Tintel-licht* ontſteeken
Tot een eere van den Hondt,
Tot een eere van den hondt.

XVI.

Spoel dan, Hopman, uwe ſmart
Met een Glaasje van het hert;
Want een *Sterre* wordt gebooren
Tot een eer van d'uytverkooren:
Tot een eere van den Hondt,
Tot een eere van den Hondt.

U Y T.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

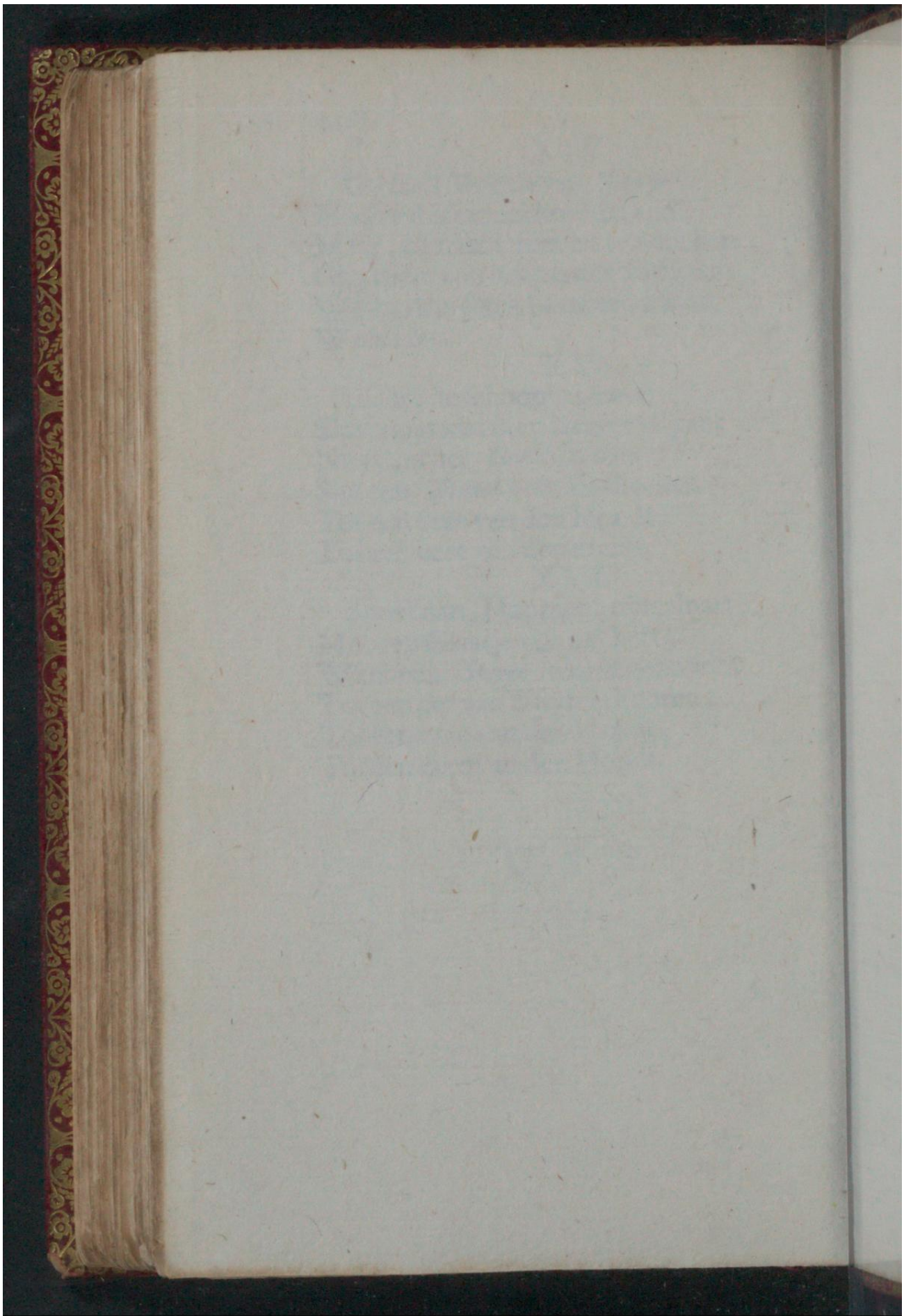

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

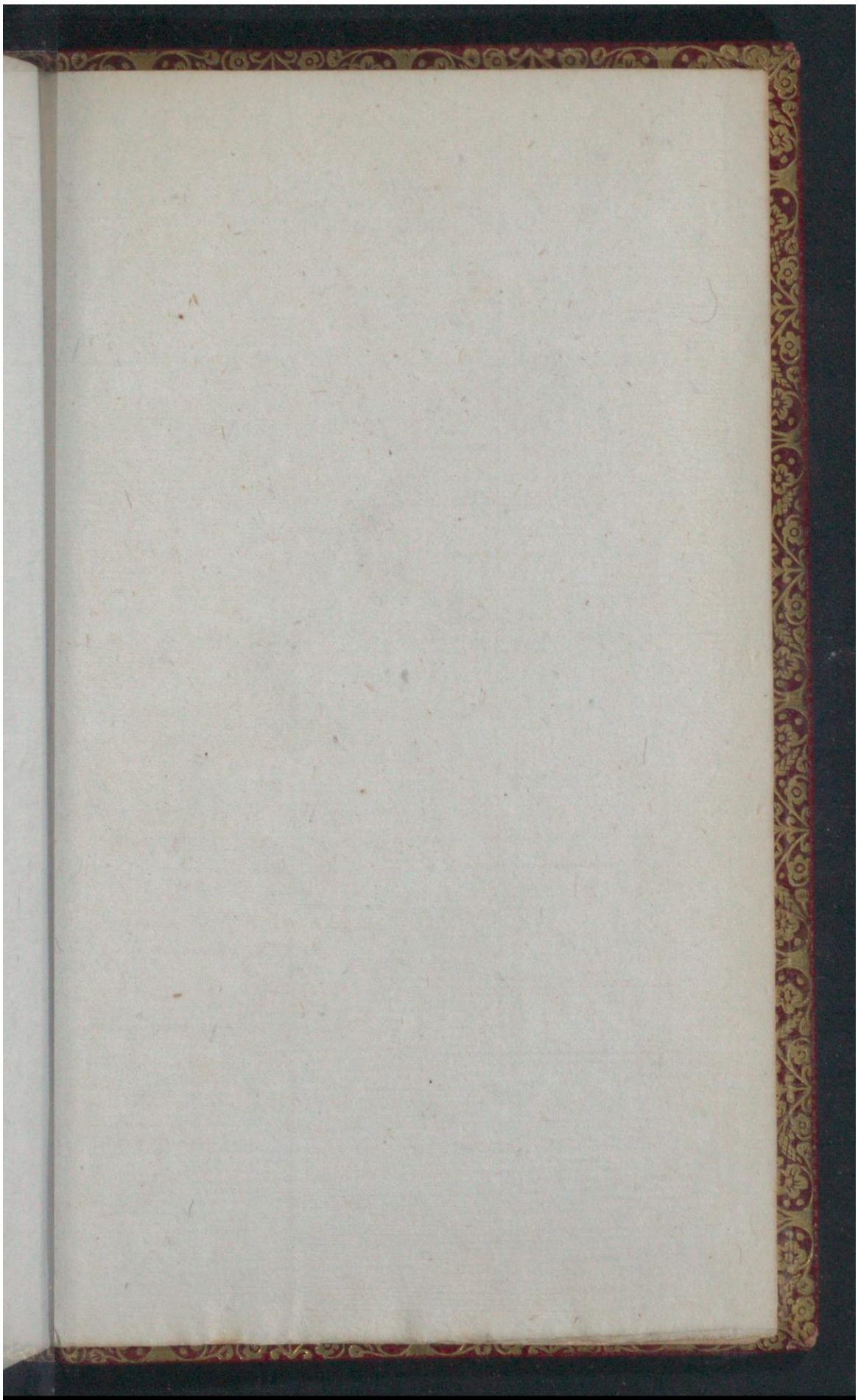

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Romein de Hooghe p 221 volg
- 179 -

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

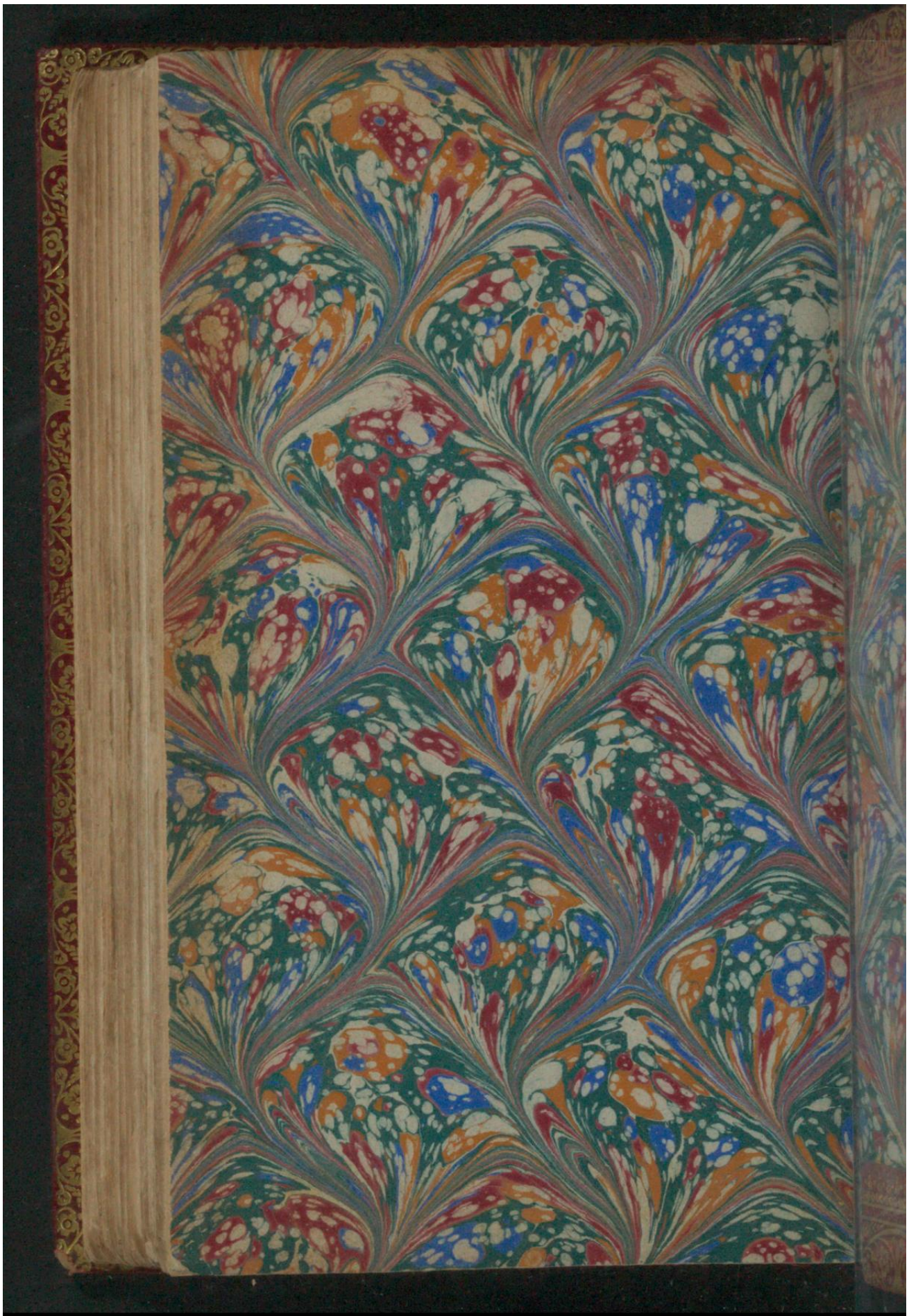

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
28 B 27